

Beleidsnota's van Burgemeester en Schepenen van de stad Turnhout periode 2001-2006

Naar een verantwoorde spreiding onderhoud van het patrimonium	6
Toerisme, een volwaardig beleidsaspect	6
Infrastructuur	6
Promotie	7
Onthaal en informatie	7
Communicatie en dialoog	7
Animatie/productontwikkeling	7
Een beeld vaneen Stad	9
P.R. en Stadspromotie	9
Levendig en waardevol	10
Turnhout, Lichtstad	10
Turnhout, Grafische Stad	10
Inschrijven in binnen- en buitenlandse netwerken	10
Turnhout Magazine	11
Denktank	11
Lokale politie	12
De politiehervorming	12
Duidelijkheid	12
De politiehervorming mag geen verandering blijven, het moet een verbetering worden.	13
Performante band tussen lokaal en federaal niveau	13
Community-gerichtheid	14
De krachtlijnen	14
Verkeer	14
Milieu	14
Sociale dienst	15
Gerechtelijk	15
Bestuurlijk	15
Geïntegreerde bestuurlijke preventie	17
Wat verstaan we onder een geïntegreerd preventiebeleid	17
Wat is een geïntegreerd gemeentelijk preventiebeleid?	18
Wat betekent dit concreet voor de plaats en de werking van de preventiedienst en de preventieambtenaar ?	18
Krachtlijnen van het gemeentelijk geïntegreerd preventiebeleid	19
De preventieve aanpak van de belangrijkste vermogensdelicten	19
De aanpak van verslavingspreventie en de preventie van middelenmisbruik (drugpreventie)	20
Sociale preventie	20
Brandweer	22

Kazertering en infrastructuur	22
Personeel	23
Preventiecel	23
Interventieplannen	23
Werkgroep rampenbestrijding	23
Oefeningen en vorming	24
Materieel	24
Bluswatervoorziening	24
Seveso-fonds	24
Financiën	26
De huidige financiële toestand	26
Turnhout centrumstad	26
Een financiële blik op de nieuwe legislatuur	26
De centrumsteden luiden de alarmbel	27
De Turnhoutse situatie	27
De begroting 2001	27
Hoe moet het verder?	27
Krachtlijnen van het financieel beleid 2001-2006	28
Naar een kwaliteitsvol Dienstenbedrijf Stad Turnhout	29
Inleiding	29
Personeel	30
Personeelsstatuut en administratie	30
Human resources management	31
Vorming	32
Gelijke kansenbeleid	33
Organisatie	34
Organisatiestructuur (organogram)	34
Planning en verduidelijking	35
Eigentijdse loketfunctie	36
Communicatie (intern en extern) en stadspromotie (* voor stadspromotie zie beleidsnota burgemeester)	37
Infrastructuur	40
Huisvesting (front-back office)	41
Werkomgeving (kantoor, werkplek)	41
Informatica	42
Slotwoord	43
Lokale economie, tewerkstelling en onderwijs: een geïntegreerde aanpak, hoe moet dat nu ?	44
Inleiding	44
Ruimtelijke kansen voor economische activiteiten	44
Communicatie, informatie en coördinatie	een rol voor de overheid 46
Opleiding, vorming en onderwijs	47
Sociale Tewerkstellingsinitiatieven en Samenwerking binnen RSGT	49
Besluit	49

Openbare werken	50
Inrichting van het openbaar domein	50
Kwaliteit van de dienstverlening	50
Nette, aangename stad	50
Infrastructuur	51
Jeugd	53
De rol en het belang van de jeugdverenigingen...	53
Ruimte krijgen om jong te zijn	53
Kansen om elkaar te ontmoeten.	54
Het jeugdbeleid in open communicatie..	54
Jeugdwelzijnsbeleid	55
Stedelijk jeugdcentrum	55
jeugdhotel	55
Sport	56
Sport heeft zijn plaats	56
Een plaats om te sporten	56
Zwembaden	56
Uitbouw van de Leemshoeve als gemeentelijk openlucht sportcentrum	57
Technische renovatie van bestaande sportinfrastructuur..	57
Turnhout beweegt: de gemeentelijke sportpromotie	57
Aangepast personeelskader	58
Het Lokaal welzijnsbeleid	59
Samenleving en gezin	60
Gezondheidsbeleid	61
Andersvalidenbeleid	62
Seniorenbegeleiding	63
Ontwikkelingssamenwerking	64
Integratie- en minderhedenbeleid	65
Kansen voor behoorlijk wonen	66
Open ruimte, bouw- en grondbeleid	67
Naar een geprofileerd, geïntegreerd en inclusief cultuurbeleid	68
Een dynamisch middenveld	68
De stedelijke culturele instellingen	68

Het belang van andere culturele actoren: stadsfestivals en professionele organisaties	69
Turnhout: stad aan het kanaal	69
De wereld in Turnhout	69
De stedelijke culturele instellingen als voedingsbodem	70
De Warande als Turnhouts cultuurhuis met een ruim regionale opdracht	70
Missie	70
Een engagement voor het stedelijk geïntegreerd cultuurbeleid	70
Financiële uitdagingen: convenanten met structurele partners	70
Infrastructurele uitdagingen	71
Streven naar een autonome beheerstructuur	71
Turnhouts beleid voor musea en beeldende kunsten	72
Musea	72
Tentoonstelling – de Warande	73
Bibliotheek	74
Stedelijke Academie voor Schone Kunsten (SASK) Stedelijke Academie voor Muziek, Woord en Dans (SAMWD)	75
Stadsarchief	76
Een goed functionerend stadsarchief	76
Moderne middelen	76
Educatieve activiteiten	76
Ondersteunende bibliotheek	77
Fotomateriaal	77
Audio-visuele collectie	77
Documentaire dossiers	77
Enkele aandachtspunten	77
Besluit	78
Bevolking en burgerlijke stand	79
Naar een dienst burgerzaken - Eénloketgedachte - e-loket - huisvesting	79
Naar een mensvriendelijke en klantgerichte service	79
Begraafplaatsen	79
Personeel - Materiële ondersteuning - Huisvesting	80
Ruimtelijke Ordening, Milieu, Verkeer en Mobiliteit	81
“Via een integrerend beleid naar een kwalitatief stedelijk leefmilieu”	81
Algemene inleiding	81
Situering en Omschrijving van het voorgenomen beleidsdoel	81
Vooreerst is er de recente decretale achtergrond.	81
De tweede achtergrond van het voorgenomen doel: het voorbije beleid	82
Hoofdstuk 2. De beleidsbasis	83
Inleiding	83
De Diensten	83

Conclusie _____	84
De burger en de communicatie ermee _____	84
De betrachtingen ter realisatie van het voorgestelde doel _____	84
Ruimtelijke Ordening _____	84
Ruimtelijke Planning - Via een integrerende ruimtelijke planning naar een kwalitatief stedelijk gebied _____	84
Via interne integratie naar een meer kwalitatieve dossierbehandeling en informatieverschaffing _____	89
De concrete vertaling naar het terrein _____	89
Wonen _____	89
Handel _____	90
Diensten en industrie _____	91
Recreatie/ sport _____	92
Milieu _____	93
Kernaccent in het milieubeleid _____	93
De praktische taakstellingen _____	93
De instrumentele milieubeleidsplanning _____	93
Het milieuvergunningenbeleid _____	93
Milieuhandhaving _____	94
Afval _____	94
Integraal Waterbeheer _____	95
bodembeheer _____	95
natuurbeheer _____	95
Duurzaamheidsbeleid _____	96
Verkeer & Mobiliteit _____	97
Kernaccent _____	97
De praktische taakstellingen _____	97
Het bovenlokaal niveau en het verwante niveau van het stedelijk gebied _____	97
Het niveau van de stad Turnhout _____	98
Uitnodiging _____	99

Naar een verantwoorde spreiding onderhoud van het patrimonium

Marcel Hendrickx beleidsnota 2001-2006

De komende legislatuur zal niet zo heel veel ruimte geven om het stadspatrimonium uit te breiden, laat staan te verfraaien.

In een periode van "magere jaren" is men al vlug geneigd te besparen op alles wat ogenschijnlijk niet hoogst noodzakelijk is. Onderhoud van gebouwen is een typisch voorbeeld.

Slechte planning terzake heeft in het verleden evenwel aangetoond dat dit eigenlijk kortzichtig is en op termijn duurder.

Het onderhoud van het stadspatrimonium zal voor de volgende jaren dan ook moeten vertrekken vanuit volgende visie en rangorde :

1. wat is absoluut noodzakelijk voor het behoud van het gebouw en de openbare veiligheid?
2. welke eisen dienen gesteld voor de werkomgeving van het personeel?
3. welke gebouwen bepalen mee het aanzicht van de stad?
4. andere gebouwen.

Een inventaris van alle uit te voeren werken dient gerangschikt volgens voorgaande criteria, waarna een legislatuurplanning moet gemaakt worden.

Toerisme, een volwaardig beleidsaspect

Marcel Hendrickx beleidsnota 2001-2006

Men ...

zegt wel dat toerisme economisch belangrijk is en nog belangrijker zal worden; is er wel van overtuigd dat ook de niet traditionele toeristische gebieden sterke ontplooiingsmogelijkheden hebben; kan aantonen dat de Kempen het goed doet in het Vlaams toeristisch landschap;

maar ...

toerisme wordt in Turnhout nog steeds als een niet volwaardige dienst beschouwd, zowat het sympathieke meelopertje in de stedelijke diensten; nochtans komen na jaren van inzet en hardnekkig ijveren steeds meer en meer toeristen onze stad bezoeken, lukt men er in met een zeer kleine bezetting en dito budget evenementen in te richten die als grote publiekstrekkingen mogen beschouwd worden.

De toekomstkeuze dringt zich op :

ofwel aanmodderen zoals men al jaren bezig is;

ofwel uitbouwen en een soort resultaatsverbintenis aangaan op korte, middellange en lange termijn.

Wordt voor de tweede optie gekozen, dan heeft dit ook consequenties die er enerzijds in bestaan dat de dienst moet ingeschakeld worden in een aantal aspecten gebundeld in de beleidsnota "Een beeld van ... een stad" en die anderzijds een aantal financiële implicaties inhouden. We zetten ze even op een rijtje.

Infrastructuur

1. een absolute noodzaak is eindelijk het bewegwijzeringplan tot uitvoering te brengen. Turnhout scoort op dit vlak bijzonder slecht, zowel wat de algemene bewegwijzering betreft, als de toeristische en de aanduiding van parkings;
2. éénheid brengen in de historische elementen van de stad met de nadruk op wandelgebied, d.w.z. de historische kern moet een sfeer van rust uitstralen. Specifieke kwaliteitseisen

- waaronder eenheid in straatmeubilair, bebloeming, verlichting, aanplantingen, bewegwijzering... moeten voorrang krijgen, waarbij de nadruk komt te liggen op de ontsluiting van het historisch patrimonium in het straatbeeld. Hieraan zou op termijn een ontzenuwing van de Grote Markt als verkeersdraaischijf gekoppeld kunnen worden;
3. aansluiten van het groene noorden (fiets- en wandelpaden) op het stadshart;
 4. goede fietsverbindingen tussen binnenstad en buitengebied : bezoekerscentrum Liereman, Corsendonck, Jeugdverblijfcentrum Hoge Rielen, Lilse Bergen, enz.
 5. toeristische busparking en fietsstalling uitbreiden;
 6. bebloemingsactie die in 2000 begon, verder zetten ;
 7. via centrummanagement samenwerkingsverbanden met winkelstraten opzetten ter verfraaiing van de binnenstad.

Promotie

1. opstellen van een marketingplan na het uitvoeren van een imago-onderzoek;
2. brochures uitgeven over "Dagtrips", "Beschermd monumenten", "Nationaal en internationaal uitstralende evenementen", "aanbod musea", enz.
3. een structuur uitbouwen waardoor er een sterkere aanwezigheid in nationale en regionale pers wordt gerealiseerd;
4. de diverse stedelijke promotiekanalen op mekaar afstemmen.

Onthaal en informatie

1. meer functionele ruimte voor de dienst toerisme om een klantvriendelijker en efficiëntere dienstverlening te bewerkstelligen;
2. goede relaties onderhouden met andere openbare besturen die toeristisch waardevolle gebouwen onder hun beheer hebben, zodanig dat een grotere publiekstoegankelijkheid wordt bekomen (o.a. Kasteel van de Hertogen van Brabant);
3. attractiever en gebruiksvriendelijker maken van de (toeristische) website die inspeelt op de actualiteit (slecht voorbeeld : geen melding van prinselijk bezoek op website!);
4. blijvend terugdringen van vuil in het straatbeeld.

Communicatie en dialoog

1. Nauwe samenwerking met alle initiatieven in Campus Blairon voor een maximale exploitatie van het campushart Blairon, evenals met Warande, Paterspad, Viane, Corsendonck in functie van het bevorderen van congres- en zakentoeerisme;
2. Betere samenwerking met andere diensten als Warande, musea, jeugd, sport, dienst ruimtelijke ordening, communicatie, centrummanagement, e.a. ;
3. Optimaal inschakelen van stadsgidsenvereniging en werking vzw Toerisme Turnhout;
4. Koppeling van grote evenementen en festivals (Fofetu, Focus op het Zuiden, Turnhoutse VRIJ-dagen, Internationale Stoomdagen, e.a.) aan de overige troeven en voorzieningen in Turnhout, m.a.w; mensen om verschillende redenen langer in Turnhout proberen te houden;
5. Samenwerking met Tilburg versterken;
6. Elke vorm van spontane samenwerking zoals Turnhout Culinair, Turnhoutse Antiekdagen, aanmoedigen en steunen.

Animatie/productontwikkeling

1. snel werk maken van heropening Nationaal Museum van de Speelkaart;
2. het product "Turnhout, winkelcentrum" ontwikkelen samen met handelaarsverenigingen en horeca en dit aanbieden in combinatie met het historisch en cultureel aanbod;
3. bij de creatie van fiets- en wandelpaden erop letten dat zij een Turnhouts verankeringpunt hebben, en dit zowel op thematisch als op verpozingsvlak, bv. Speelkaartenroute. Hierbij de bestaande themawandelingen van de stadsgidsen opnemen;

4. een strategie ontwikkelen met de privé-sector om Turnhout gedurende het hele jaar door (en niet enkel in de zomer) 's avonds bruisend te maken (jazzcafé, pianobar,...);
5. blijvend kunst in het stadsbeeld brengen (ook gedurfde, cfr. Grote Reiziger);
6. wederzijdse fietsarrangementen uitwerken met Tilburg via Bels Lijntje;
7. educatieve werking in de musea zou een extra potentie geven : het moet gebeuren door de musea zelf, doch de methodiek kan in overleg vastgelegd worden;
8. regelmatig nieuwe evenementen op touw zetten. In de nabije toekomst zouden dit kunnen zijn : viering "Verloren Maandag", licht- en klankspel, e.d.;
9. regelmatig evalueren naar hun blijvende waarde van bestaande evenementen, zoals Terras Theater, Turnhoutse VRIJ-dagen, Open Monumentendag.

Een beeld vaneen Stad

Marcel Hendrickx beleidsnota 2001-2006

De uitdrukking "een beeld van..." doet vaak niet aan een stad denken, wel aan iets moois, aantrekkelijks.

Turnhout is mooi, aantrekkelijk en heeft meer troeven dan het zelf beseft, alleen worden ze te verspreid uitgespeeld, als ze tenminste al uitgespeeld worden.

Turnhout heeft iets van die Kempische bescheidenheid : wat teruggetrokken, niet op de eerste rij gaan staan, eigenlijk komt het er op neer dat het kansen laat liggen en andere steden of gemeenten laat voorgaan.

In het beleid van de stad werden nooit (voldoende) middelen vrijgemaakt om op een treffelijke wijze aan P.R. te doen, om voldoende promotie voor de stad te voeren. En waar dit al wel gebeurde, was dit in gespreide (verscheurde?) opstelling.

Een modern gemeentebestuur dient gevoerd met de basisgedachte dat het om een bedrijf gaat. Dus dient er een bedrijfsmatige aanpak te gebeuren, ook op vlak van P.R., promotie, netwerken, toerisme. Om het product "stad Turnhout" op een aantrekkelijke wijze te verkopen zullen er dus meer middelen, meer professionaliteit, meer samenwerkingsverbanden moeten komen en moet aanvaard worden dat ook al eens beroep dient gedaan op externe adviseurs.

Goede verkoopstechnieken van het product "stad Turnhout" moeten leiden tot een hogere graad van tevredenheid van de eigen inwoners, tot meer bezoekers, tot meer investeerders, tot een betere uitbouw van het winkelcentrum met als rechtstreeks gevolg het herleven van het stadscentrum.

Deze nota wil een aanzet geven tot het bundelen van alle bestaande krachten om op een eenvormige en waar het kan gezamenlijke wijze aan dit aspect te werken, gekoppeld aan een pleidooi om meer middelen hiervoor te reserveren.

P.R. en Stads promotie

Twaalf jaar terug lanceerde Turnhout het begrip "stads promotie" en noemde de dienst waaronder toerisme, feestelijkheden en communicatie ressorteerde "Dienst Stads promotie". Op dat ogenblik was dit een nieuw begrip in Vlaanderen, intussen zijn er meerdere steden en gemeenten die aan "stads promotie" doen.

De dienst stads promotie versmalde intussen erg in Turnhout omdat toerisme en communicatie meenden een betere identiteit te hebben onder eigen benaming.

Hoe dan ook, sinds het ontstaan van de dienst stads promotie is er iets gaan leven in het stadsbestuur van Turnhout : er werd gedacht aan een stijlvoller naar buiten treden, onverzorgde drukwerken kregen een betere grafische vormgeving, een eigen huisstijl werd ontwikkeld, stapvoets werden initiatieven genomen voor een beter onthaal, enz.

De financiële middelen die Turnhout besteed aan public relations zijn zeer karig. Geld uitgeven aan een beter naar buiten treden heeft nog steeds iets weg van verspilling.

Het is nodig dat deze dwanggedachte wordt verbannen en dat jaarlijks een bepaald bedrag voorzien wordt om Turnhout stijlvoller naar buiten te laten treden.

Dit budget zou best beheerd worden door de dienst stads promotie. Daarnaast zou er **een denktank** moeten gevormd worden, bestaande uit beleidsmensen en uit diensten die mee het profiel van Turnhout uittekenen en die mee uitkijken naar welke kansen er zich aanbieden en welke initiatieven er dienen genomen te worden. Op die wijze zouden stads promotie, toerisme, communicatie, cultuur, sport, onderwijs en openbare werken (Turnhout, 't kan net) samen kunnen werken aan een geïntegreerd promotiebeleid.

Levendig en waardevol

Turnhout mag best een broeiest van hoogstaande initiatieven genoemd worden. Stedelijke diensten, maar ook privé-initiatieven werken manifestaties, evenementen uit die kwalitatief en aantrekkelijk zijn. Alleen wordt er geen geheel beeld van gegeven en is er te weinig bundeling.

Om maar één voorbeeld te geven : De Stripgidsdagen, Focus op het Zuiden, Open Tropen en Fofetu zijn vier privé-initiatieven die een uitstraling hebben die niet alleen boven het regionale uitkomt, maar zelfs internationale bekendheid genieten. Waarom zou een meertalige gekoppelde promotie niet kunnen?

Binnen de stedelijke diensten struikelt een dergelijke samenwerking nogal eens omdat diensten ofwel niet gewend zijn met mekaar samen te werken, ofwel omdat zij een dergelijke samenwerking als een bedreiging aanvoelen. Mits duidelijke afspraken moet het mogelijk zijn om de kennis en de ervaring die sommige diensten doorheen de jaren hebben opgebouwd, uit te lenen aan andere diensten.

Waarom zou de Warande tijdens de voor hen stillere zomermaanden ook niet eens kunnen ondersteuning geven aan de zomerinitiatieven van de dienst Stadspromotie, zonder dat deze laatste dienst zijn identiteit hierbij verliest?

Toch één bedenking : een aantal evenementen zijn volledig op sponsoring afgestemd. Deze vorm van samenwerking met de privé-sector is lovenswaardig, maar houdt een bedreiging in voor het voortbestaan. Er zal dan ook moeten bekeken worden welke van deze evenementen een meerwaarde bieden aan Turnhout en daarom moeten kunnen genieten van een waarborgfonds voor de dag dat sponsoring niet meer zou lukken.

Turnhout, Lichtstad

Het voorbije jaar kwam een samenwerking tot stand tussen het stadsbestuur en Philips Lighting, met enkele opmerkelijke verlichtingsprojecten als gevolg.

Philips Lighting heeft de intenties hieraan sterk verder te bouwen en hun cliënteel van gans de wereld naar Turnhout te brengen. Heel gek : Philips Lighting gebruikt reeds de naam "Turnhout, Lichtstad", wij zijn blijkbaar te bedeesd om hiermee iets te doen.

En toch...hier ligt een onvoorstelbare kans voor het grijpen om 1) de stad te verfraaien en 2) aan naamvorming te doen wat anders kapitalen zou kosten en misschien nooit zou lukken.

Binnen het kader van het wettelijke moet deze vorm van P.P.S. zo sterk als mogelijk uitgebouwd worden!

Turnhout, Grafische Stad

In de 19de en 20ste eeuw bouwde Turnhout een faam op van grafisch centrum in Vlaanderen, met Europese uitstraling, zelfs over gans de wereld.

Deze faam krijgt thans nieuwe kansen door de Campus Blairon en de vestiging van het VIGC (Vlaams Innovatiecentrum voor Grafische Communicatie).

Het stadsbestuur moet deze "troef" uitspelen, niet alleen toeristisch maar ook economisch. Bovendien zal er steeds op gelet worden dat eigen publicaties een toonbeeld zijn van wat grafische kunst betekent.

Inschrijven in binnen- en buitenlandse netwerken

Turnhout participeert in een aantal intercommunales, wat ongetwijfeld veel nut heeft en gemeenteoverschrijdende taken mogelijk maakt.

Maar ook andere vrijwillige samenwerkingsverbanden kunnen zeer zinvol zijn en het lijkt meer dan noodzakelijk hiervoor niet alleen de financiële middelen te reserveren, maar ook mankracht ter beschikking te stellen.

Zo ligt er al jaren een kans voor het grijpen via Benego, het enige grensoverschrijdend samenwerkingsverband met het statuut van "openbaar lichaam" in gans de Benelux. Benego is nieuwe wegen ingeslagen en tracht thans met behulp van gespecialiseerde studie bureaus ondersteuning te geven aan gemeenten uit haar gebied die grensoverschrijdende initiatieven willen nemen, al dan niet via Europese vetpotten als Interreg III. Langs Vlaamse zijde is Turnhout, na Antwerpen - dat evenwel

zelden beroep doet op Benego - de belangrijkste gemeente van het gebied. Bestuurlijk is de inbreng van Turnhout gewaardeerd, maar tot nog toe werd geen enkel project via Benego gerealiseerd omdat Turnhout ambtelijk niet of onvoldoende betrokken was. Turnhout is niet in de mogelijkheid om – zoals in grootsteden het geval is - een lobbyman vrij te stellen om Europese subsidie los te krijgen, maar het kan wel de noodzakelijke partner over de grens zijn voor Breda, Tilburg of Eindhoven en op die wijze profiteren van hun knowhow en capaciteit.

De enige manier voor Turnhout om een stuk compensatie te krijgen voor de gemiste fusie van 1976 is een samenwerkingsverband met de drie andere gemeenten van het Regionaal Stedelijk Gebied. Het traag in beeld komen van resultaten, mag geen excuus zijn om er niet in te geloven, als men beseft dat tussen 1976 en 1999 er nooit enige vorm van samenwerking was en kansen teloor gingen. Maar ook hier geldt wat voor Benego waar is : indien er geen voldoende ambtelijke ondersteuning gegeven wordt, zal het resultaat navenant zijn.

Jumelages op de rendementsweegschaal leggen, levert meestal een negatief resultaat op. Nochtans is een beleid verplicht zijn horizonten en die van zijn inwoners te verruimen. Daarom dat initiatieven als Hammelburg, Gödöllő, Vinatori en Hanszong in stand moeten gehouden worden en uitgebouwd worden als zou blijken dat er mogelijkheden zijn.

Het moeten bovendien niet steeds samenwerkingsverbanden in de vorm van een jumelage zijn. Tilburg in de eerste plaats is al jaren te vinden voor een goed uitgebouwde, professionele of semi-professionele samenwerking. De gekozen oplossing om een budgetje door te sluisen naar de vzw Toerisme Turnhout voor een dergelijke samenwerking lijkt niet te voldoen aan de verwachtingen van Tilburg. De kans om hier een win-win samenwerking van te maken is evenwel bijzonder groot. Optimaal moet gebruik gemaakt worden van subsidiemogelijkheden op Vlaams en Europees niveau om de internationalisering van Turnhout verder uit te bouwen.

Binnen het eigen ambtelijke kader is er onvoldoende ruimte om aan bepaalde projecten te werken en om de subsidiemogelijkheden op te volgen. Gedacht kan worden aan een beroep doen op gespecialiseerde studie bureaus.

Turnhout Magazine

Door zeer ongelukkige omstandigheden ging "Turnhout Magazine" ter ziele. Het was nochtans een stijlvolle oplossing om datgene wat zeer waardevol is in Turnhout en dat onvoldoende gekend is bij de bevolking en vooral bij de trendsetters naar buiten te brengen. De pogingen om het via het Samenwerkingsverband Regionaal Stedelijk Gebied Turnhout te hernemen lijken te stranden door een gebrek aan belangstelling van de andere gemeenten. Daarom moet overwogen worden om deze vorm van relatie-opbouw en van promotie terug in eigen heft te nemen. Maar ook hier zal belangrijk zijn : mensen en middelen.

Denktank

Iedere stedelijke dienst, of hij nu onder de hierboven voornoemde diensten valt of niet, moet als uitgangspunt hebben een betere dienstverlening aan de bevolking te geven en door die dienstverlening het product Turnhout een betere uitstraling te geven, bij eigen bevolking of bij niet-inwoners. Een brainstorming met participatie van vertegenwoordigers uit alle diensten moet hierover opgezet worden. Niet als het zoveelste werkgroepje, wel als een denktank die enkele malen per jaar samenkomt en die voor haar inspiratie beroep kan doen op externe deskundigen om zo te komen tot een betere omschrijving van de **missie** van Turnhout en een betere verkoop van het **product** dat Turnhout heet.

Lokale politie

Marcel Hendrickx beleidsnota 2001-2006

Het politielandschap ondergaat sterke veranderingen en zal in de loop van deze legislatuur, meer dan ooit, een bestendige aandacht, opvolging en bijsturing vergen. In het debat van vandaag gaat alle aandacht naar wetten, statuten, verhoudingen. Het essentiële, te weten een betere dienstverlening naar de bevolking toe en het betrachten van een veiliger samenleving, is naar de tweede plaats verdrongen en komt amper aan bod. Dit is een hypotheek op de huidige werking van de politie, lokaal, maar evengoed regionaal. Het moet de bekommernis zijn van iedereen die betrokken is bij de leiding of uitvoering om hieraan te verhelpen.

Bij de start van de Politiezone Regio Turnhout moeten drie fundamentele opties voorop staan:

1. de politiehervorming vanaf de start in goede banen leiden;
2. de lokale politie volledig richten op de gemeenschap (community-policing);
3. de lokale prioriteiten bepalen en permanent evalueren.

De politiehervorming

Samen met 6 andere gemeenten kozen wij voor een grote politiezone. Met een bevolking van 110.985 inwoners in de zone, is de Politiezone Regio Turnhout de 12de grootste van het land en de derde grootste in Vlaanderen na Antwerpen en Gent. Eigenlijk zelfs de grootste meergemeentzone in Vlaanderen!

Turnhout heeft de politieke moed gehad te kiezen voor een grote, werkbare zone. Nu reeds, naar aanleiding van de problematiek van bewaking van de grenzen binnen het kader van de mond- en klauwzeer, wordt bewezen dat kleine zones niet leefbaar zijn.

Ongetwijfeld zal de stad Turnhout in deze zone de trekkende rol moeten spelen, functie die we willen opnemen. Ook voor het politieke beleid vergt deze politiehervorming een grote omschakeling in denken : niet meer uitsluitend lokaal voor de eigen gemeente, maar regionaal. Als Turnhoutse beleidsmensen zullen we ons moeten indenken in de problematiek van de andere gemeenten in de zone, maar dat houdt evengoed in dat we van de beleidsmensen van de andere gemeenten mogen vragen dat zij niet enkel de problematiek van hun eigen gemeente behartigen.

Duidelijkheid

De federale overheid zorgt allesbehalve voor duidelijkheid bij het opstarten van de geïntegreerde politie. Het is daarom erg begrijpelijk dat er bij de basis een zenuwachtigheid heerst en dat dit leidt tot negativisme. Dit is nefast voor de omvorming en zal naweeën veroorzaken die het proces van integratie tussen enerzijds de vroegere rijkswacht en de gemeentelijke politie en anderzijds tussen korpsen met een stedelijke en landelijke organisatie niet vergemakkelijken.

Het is dan ook noodzakelijk dat binnen de hervorming de grootst mogelijke duidelijkheid wordt gewaarborgd en dit op diverse vlakken :

1. een consensus met de andere burgemeesters binnen het politiecollege en met de afgevaardigden van de participerende gemeenten binnen de politieraad;

naar de politieraad toe:

2. in het scheppen van correcte verwachtingen voor de medewerkers;
3. in het nemen van de juiste handelingen die toekomstgericht zijn en geen voorlopige maatregelen;
4. in het respecteren van de weerstanden die onvermijdelijk gepaard gaan met deze verandering;
5. in het respecteren van de last van de ongemakken die deze hervorming meebrengt voor de politiemensen;
6. door het organiseren van overleg met de medewerkers en een goede informatiedoorstroming;
7. door het voorzien van inspraak van de medewerkers via de ingestelde werkgroepen.

Anderzijds moet kunnen gerekend worden op een goodwill van de medewerkers om de geest van de hervorming te respecteren en geen misbruik te maken van de overgangssituaties. Op dat vlak moet onrechtmatig individualisme ingetoomd worden met de middelen die daarvoor ter beschikking zijn.

De politiehervorming mag geen verandering blijven, het moet een verbetering worden.

De politieraad moet daarbij eerder als een denkorgaan bekeken worden, die de signalen in de zone opvangt, ze analyseert en mee oplossingen bedenkt.

De resultaten van de hervorming moeten periodiek geëvalueerd worden. Het is daarom goed de reacties van de bevolking te kennen en aan die bevolking een mogelijkheid te geven inspraak te hebben op het veiligheidsbeleid. De enquêtes via de Hogeschool Kempen zijn hiervoor een goed meetinstrument. Het samenwerken met de bevolking via winkel- en buurtinformatienetwerken moet de zelfredzaamheid en het gevoel voor sociale controle van de burgers vergroten.

Op lokaal vlak dient er uitbouw gegeven te worden aan het stelsel van de gemeentelijke administratieve geldboetes, dit als aanvulling en als een lik-op-stuk-beleid.

Performante band tussen lokaal en federaal niveau

De politiehervorming kwam er nadat in dramatische omstandigheden werd vastgesteld dat er absoluut geen samenwerking bestond in ons land tussen de verschillende politiediensten. Het zal er thans op aankomen te beletten dat er rivaliteit ontstaat tussen het lokale en het federale niveau bij de politie. Dit moet bereikt worden door :

1. bestendig overleg tussen beide niveaus;
2. het houden van de afspraken van juridische aard en beschreven in de omzendbrieven inzake taakverdeling. Ieder incident dient gemeld en moet leiden tot een snel ingrijpen, evenwel zonder dramatiseren;
3. een goede uitbouw van het AIK tot coördinatiecentrum en dit op basis van een gemeenschappelijke kostendeling;
4. een goed berekende inzet van de middelen, wat een bijzonder moeilijke opdracht zal worden gezien de vele "onbekenden" in het gebeuren (paleiswacht, lokale en federale afnamen ingevolge art. 61-64) en de beperkingen opgelegd door het Mammoet KB.

Een zo nauwkeurige mogelijke inschatting van de middelen (capaciteit) zal moeten gebeuren en vastgelegd worden in het lokale veiligheidsplan. Er stellen zich evenwel een aantal problemen :

1. de te maken schattingen steunen op de richtcijfers uit de omzendbrieven, maar de totale som van de richtlijnen is groter dan de beschikbare middelen;
2. er zal dus een keuze moeten gemaakt worden, wetende dat elke beslissing werkt als een communicerend vat op de andere functionaliteiten;
3. het gebruik van de middelen zal sterk beïnvloed worden door de werking van justitie, de omringende politiezones en de federaal bevolen (orde)diensten.

Het zal nodig zijn dat maandelijks een overzicht gemaakt wordt van de inzet van de middelen, dit om nauwlettend toe te zien hoe die gebruikt worden, vermits de uiteindelijke bedoeling moet blijven voldoende middelen te hebben voor de eigen zone. Gezien de vrees dat een aantal naburige politiezones hun taak niet zullen aankunnen en regelmatig versterking vanuit de zone Turnhout zullen vragen, dient er gestreefd te worden – ondanks de door de minister gewenste onderlinge solidariteit – naar een terugbetaling van de prestaties buiten de zone.

Ook de logistieke gevolgen zijn nog niet duidelijk. De minister heeft vroeger altijd gezegd dat de hervorming voor de steden en gemeenten geen meerkost zal geven, maar nuchterheid gebiedt om een logistieke reserve te voorzien. Het bouwen van een gezamenlijke huisvesting is een noodzaak voor het slagen van de politiehervorming. De problematiek van de financiering ervan moet evenwel eerst uitgeklaard worden vooraleer met het project kan begonnen worden. Intussen dient wel overwogen te worden tijdelijke maatregelen (huur gebouwen?) te voorzien.

Community-gerichtheid

“Politie moet ten dienste van de bevolking staan” is een normale uitgangssituatie, waarvoor geen politiehervorming nodig was. Maar deze hervorming moet de gelegenheid bieden om de puntjes op de “i” te plaatsen.

Gemeenschapsgericht optreden is eigenlijk een zaak van een gezonde mentaliteit bij de politiemensen en voor zoverre die er niet zou zijn, dienen vorming en gesprekken hieraan te verhelpen. Lukt dit niet, dan dient het beleid corrigerend op te treden met de middelen die daarvoor ter beschikking staan. Bevolkingsenquêtes en luisterbereidheid van de mandatarissen moeten een beeld geven van de gerechtvaardigde wensen van de bevolking. Versus haalbaarheidsstudies moet dit aanleiding geven om de middelen desnoods voortdurend te herverdelen.

De politie-integratie moet inhouden dat de huidige verschillen in bedrijfscultuur worden afgebouwd, ten voordele van de enige zinvolle cultuur : de dienstbaarheid aan de bevolking.

Vakjesmentaliteit, waarbij voortdurend doorverwezen wordt naar een ander loket of dienst, moet omgebouwd worden tot in principe polyvalente medewerkers die terstond een oplossing zoeken voor het probleem waarmee de burger geconfronteerd wordt. Daarnaast dient er evenwel een beperkte kern van leidinggevenden en onderzoekers te zijn die gespecialiseerd zijn om de kwaliteit van de expertise niet te verliezen.

Wijk- en buurtwerking moeten afdoende groot zijn en het contact met de bevolking vergroten.

De krachtlijnen

Bij het bepalen van de krachtlijnen dient de politieraad rekening te houden met :

1. de federale krachtlijnen, zodat er geen overlappingsen zijn;
2. het idee dat veiligheid geen zaak van de politie alleen is, maar dat de hele veiligheidsketting moet betrokken zijn (integrale veiligheid);
3. de behoeften van de lokale bevolking.

Een aantal specifieke beleidsdomeinen vereisen een bijzondere aanpak.

Verkeer

Een veilig en vlot verkeer moet gezien worden in combinatie met de leefbaarheid van de buurt. Hierbij speelt een geïntegreerd beleid, waarbij de stad op het vlak van infrastructuur het ambitieuze plan Turnhout 2002 dient verder te zetten.

Periodieke metingen van de verkeersstromen zullen een inzicht geven in de bijkomende behoeften en de analyse van de verkeersongevallen moet toelaten verbeteringen aan te brengen aan de knelpunten. Concreet : de ongevallen met lichamelijk letsel moeten verminderen.

Om dit te realiseren dient een **verkeerstechnische dienst** bij de politie behouden blijven. Deze dienst zal belast worden met analyses en met de voorbereiding van de raadsbeslissingen.

De **verkeersopvoeding van de jongeren**, waarin Turnhout reeds zeer lang investeert, dient verder gezet te worden. Verkeersvormingsklassen en verkeersopvoeding in de scholen zijn een taak voor de lokale overheid.

Ook ten overstaan van de weggebruikers in het algemeen zal de politie ingezet worden ter sensibilisering en aanvaarding van nieuwe verkeerssituaties.

Repressie, als allerlaatste middel, is helaas noodzakelijk. De bepalende criteria zijn : onveilig rijgedrag (bv. De veertien zware overtredingen) en antisociaal rijgedrag (verkeersagressie, parkeren op bushaltes, enz.).

Milieu

Ofschoon deze functionaliteit niet meer voorzien is bij de lokale politie, pleiten wij voor het behoud van enkele specialisten inzake milieu bij de lokale politie, om aldus een gespecialiseerde expertise te behouden voor de zeven politieposten van de zone.

Deze dienst moet ook de maatschappelijke gevolgen van milieuoverlast mee beheersen. Ondermeer het uitgangseven, waarvoor bijvoorbeeld rond de regeling van het sluitingsuur andere reglementeringen bespreekbaar kunnen zijn.

Sociale dienst

De nieuwe functionaliteiten combineren slachtofferopvang, jeugd en gezin.

Niemand twijfelt aan de zin van slachtofferopvang.

Anderzijds dient geïnvesteerd te worden in preventie in sociale problemen, wat rendeert door vermindering van het aantal interventies voor buurt- en familieproblemen. Immers, sociale ellende escaleert tot antisociaal gedrag.

Als specifieke rol voor de politie in deze materie kan vermeld worden :

1. adequaat inpassen in het totale doorverwijsnet;
2. zij die niet wensen geholpen te worden of zij die menen via geweld een oplossing te forceren, moeten duidelijk geconfronteerd worden met de grenzen van de aanvaardbaarheid;
3. bemiddelend optreden in samenwerking met de wijk;
4. pedagogisch gericht naar het korps, door de leden van het korps gevoelig te houden voor een permanente aandacht voor het slachtoffer.

Gerechtelijk

Woninginbraken zijn zeer bepalend voor het veiligheidsgevoel bij de bevolking. Voor deze prioriteit dient dan ook een substantiële inspanning geleverd te worden. De hiervoor bestede capaciteit dient rechtevenredig te zijn met de behoeften en moet bestendig bijgestuurd worden op basis van de feiten en de diepgaande analyse van het AIK. Op deze prioriteit kan er niet bezuinigd worden!

Er is nood aan een gespecialiseerde lokale recherche in de orde van grootte van 10 %. Daders vatten is zeer bepalend voor het veiligheidsgevoel van de burger.

Bestuurlijk

De grens tussen bestuurlijke en gerechtelijke politie wordt steeds vager en wettelijke overlegorganen helpen wederzijdse problemen op te lossen. Dit moet leiden naar een integrale en geïntegreerde aanpak.

De slogan "meer blauw op straat" dient verfijnd te worden naar "meer *gericht* blauw op straat".

Gericht naar :

1. zowel de oproepen als naar de behoeften van de bevolking;
2. analyses, die door het beleid via de nieuwe organen van politiecollege, politieraad en veiligheidsraad worden bevestigd.

Gericht blauw :

1. is geen vervanging van het sociale weefsel, maar vult het aan;
2. blijft controleerbaar door de overheid, omdat het de uitvoering is van opdrachten en moeilijker ontaarden zal in eigengereid optreden;
3. deze controle is ook intern onmogelijk als er gewerkt wordt met zomaar wat meer blauw op straat;
4. voor de medewerkers is het bijzonder frustrerend als hun opdracht vaag omschreven wordt als "patrouilleren". Het geeft de medewerkers de indruk dat de leiding niet zo goed weet waarmee ze bezig is en dat ze worden "bezig gehouden". Een goede medewerker zal dan zoeken naar werk, wat aanleiding kan geven tot eigengereid optreden.

5. Om zowel de leidinggevenden als de medewerkers te sparen van verdachtmakingen (eigengereidheid, verborgen agenda's, achterhouden van informatie, e.d.) is het best te kiezen voor de transparantie van "gericht" patrouilleren.

Geïntegreerde bestuurlijke preventie

Marcel Hendrickx beleidsnota 2001-2006

De Turnhoutse preventiedienst heeft in de voorbije jaren ongetwijfeld een zeer gunstige invloed gehad op een aantal veiligheidsaspecten in onze stad. Acties rond druggebruik, diefstalpreventie, het opzetten van het W.I.N., maar ook minder gekende tussenkomsten zoals spijbelen, werden zeer goed onthaald.

De voorbije jaren was deze preventiedienst ook ingeschakeld binnen de Interpolitiezone Turnhout. Het is niet duidelijk wat er met het preventiecontract dat Turnhout heeft met het Ministerie van Binnenlandse Zaken zal gebeuren. Op dit ogenblik loopt het tot 30 juni 2001, maar er wordt gesteld dat het alleszins zal verlengd worden tot einde 2001.

Zal Binnenlandse Zaken nadien nog kredieten ter beschikking stellen voor de preventie- en veiligheidscontracten? Kan Turnhout in aanmerking komen voor hogere betoelaging door het omzetten van het preventiecontract naar een veiligheidscontract? Zal de Turnhoutse preventiedienst nog enkel voor Turnhout werken of voor heel de Politiezone Regio Turnhout? Het zijn vragen die helaas niet kunnen beantwoord worden.

De vraag of Turnhout verder moet bouwen aan een preventiedienst, is een open deur intrappen. Het wordt bovendien duidelijk dat moet overgestapt worden van een preventiedienst annex politie naar een "geïntegreerde bestuurlijke preventiedienst".

Binnen het preventiecontract afgesloten met het Ministerie van Binnenlandse Zaken is sprake van een '**geïntegreerd gemeentelijk veiligheidsbeleid**' en van een '**geïntegreerd criminaliteitspreventiebeleid**'. De bedoeling van deze beleidsnota is om specifieker uit te klaren wat wij als gemeentebestuur verstaan onder een geïntegreerd criminaliteitspreventiebeleid, welke voorwaarden dienen te worden vervuld en wat dit concreet betekent voor de organisatie van de stad en onze preventiedienst. Tenslotte worden met behulp van het bestaand preventiecontract de gemeentelijke krachtlijnen van een preventiebeleid toegelicht.

Wat verstaan we onder een geïntegreerd preventiebeleid

Gezien de veelheid van oorzaken die ten grondslag liggen aan de criminaliteit, dient een gemeentelijke aanpak van deze problematiek inderdaad geïntegreerd en multidisciplinair te zijn. Veiligheid is dus zeker niet alleen een zaak voor de politiedienst. Politiepreventie is nodig maar moet, om alle facetten van de criminaliteit te kunnen aanpakken, op lokaal vlak een beroep doen op werkers uit zeer verschillende sectoren, zoals politie, ruimtelijke ordening, onderwijs, jeugd, sociale zaken, ... Soms wordt vastgesteld dat er weinig vooruitgang geboekt wordt in de lokale strijd tegen criminaliteit of tegen onveiligheidsgevoelens omdat verschillende diensten afzonderlijk handelen en ze hun werkzaamheden slechts zelden of gebrekkig op elkaar afstemmen.

Voor de definitie van geïntegreerde preventie citeren we professor Lode Walgrave: "*Geïntegreerde preventie is een globale preventie-inspanning, uitgevoerd in coördinatie door diverse actoren tegelijk. Ze grijpt in op verschillende aspecten van het maatschappelijk leven, met het oog op de voorkoming van onveiligheid en onveiligheidsgevoelens.*" (Prof. Walgrave, K.U.L. Leuven in de tekst 'Criminologische preventie. Op zoek naar orde in de chaos, Handboek voor criminaliteitspreventie, afl. 1 februari 1995, pag. 7).

Het gaat op de eerste plaats dus om al de initiatieven die worden genomen om de **objectieve veiligheid** te verhogen. Getracht moet worden om zowel door acties naar individuen en groepen, als structurele ingrepen in de (leef)omgeving het plegen van criminele feiten te voorkomen. Deze acties kunnen gericht zijn op daders of potentiële daders, risicogroepen op het vlak van slachtofferzorg en op structuren die criminaliteit in de hand werken of precies kunnen voorkomen.

Geïntegreerde preventie wil ook zeggen dat inspanningen worden gedaan om de **subjectieve veiligheid** van mensen te verhogen. De idee dat het verhogen van de objectieve veiligheid (verminderen van aantal strafbare feiten) automatisch ook het subjectieve veiligheidsgevoel verhoogt,

is inmiddels meer dan achterhaald. Het verfraaien van woon- en leefomgeving, het verhogen van de betrokkenheid van burgers en winkeliers, het verbeteren van verlichting en bewegwijzering bij sportcomplexen, het voorzien van recreatiemogelijkheden door bv. de aanleg van een petanqueveld, enz. zijn voorbeelden van maatregelen die kunnen bijdragen tot het verhogen van het veiligheidsgevoel van mensen.

Kortom het aanpakken van de objectieve en subjectieve onveiligheid is een taak die met velen samen moet worden uitgevoerd. De politie is daarbij één van de partners, alsook het gemeentebestuur met al zijn diensten, de lokale welzijnsdiensten, de buurtwerking, de burger,... Deze inbreng van vele diensten dient op een degelijke manier te worden gestructureerd en gecoördineerd. Coördinatie om geen overlappend werk te verrichten, de middelen efficiënt in te zetten en binnen dezelfde doelstellingen geen tegenstrijdig en contraproductief werk te verrichten.

Criminaliteitspreventie wordt dan een ruim begrip. Het bestaat zowel uit concrete projecten op korte termijn (bv. het overleg met de plaatselijke jeugdendienst rond de laatste 100 dagen, het waarschuwen via persartikels van bv. een plaag van gauwdiefstallen, ...), als uit structurele initiatieven op langere termijn (bv. het driemaandelijks Turnhouts interscolair preventieoverleg met de middelbare scholen, het Turnhouts winkelinformatienetwerk, het specifiek Turnhouts project inzake inbraakpreventie naar nieuwbouwers en verbouwers,)

Wat is een geïntegreerd gemeentelijk preventiebeleid?

Zoals uit de definitie blijkt, is geïntegreerde preventie niet de exclusieve taak van de politiediensten. De coördinatie van dit geïntegreerde preventiebeleid berust ons inziens bij de bestuurlijke overheid, met name het gemeentebestuur. Tussen de vele partners die moeten bijdragen tot het voorkomen en beperken van objectieve en subjectieve onveiligheid, is de lokale (gemeentelijke) bestuurlijke overheid het best geplaatst om deze coördinerende taak te vervullen.

Bestuurlijke of gemeentelijke preventie wil dan zeggen dat preventieve maatregelen worden getroffen in overleg en in samenwerking met verschillende diensten en actoren die in de preventiewereld actief kunnen zijn. De coördinatie van het geïntegreerd preventiebeleid is een taak van de bestuurlijke overheid.

Wat betekent dit concreet voor de plaats en de werking van de preventiedienst en de preventieambtenaar ?

Het is van essentieel belang dat het stadsbestuur zich engageert voor een geïntegreerde, bestuurlijke preventie. De plaats van de preventiedienst en de preventieambtenaar in dit geheel werd recentelijk belicht door de Vlaamse Vereniging voor Steden en Gemeenten en door de minister van binnenlandse zaken. Enkele citaten :

“Het is duidelijk dat de bestuurlijke invulling van de veiligheids- en preventiecontracten van cruciaal belang is voor de lokale besturen. Vele gemeenten hebben via preventiediensten en -raden gestalte gegeven aan een lokaal geïntegreerd veiligheidsbeleid met belangrijke federale steun. Ook na de politiehervorming moet het preventiebeleid, waarbij naast de politie ook andere bestuurlijke diensten een zeer belangrijke rol vervullen, bestuurlijk van inslag blijven. Dit betekent dat de preventiediensten en het -beleid onder de bestuurlijke en niet de politieoverheid blijven ressorteren.” (Tijdschrift ‘De Gemeente’, vakblad voor gemeente en O.C.M.W., V.V.S.G., november 2000, pag. 63).

Ook Minister van Binnenlandse Zaken Duquesne situeert de preventiewerking en de plaats van de **preventiedienst** binnen de gemeentelijke structuur : *“Vervolgens zal de dienst preventie op gemeentelijk niveau blijven. Voor de preventiewerkers is een beter statuut wenselijk. Dit hangt evenwel af van de wil van de gemeentelijke overheden; het personeel dat in het kader van de (preventie)contracten werkt, is inderdaad gemeentepersoneel.”* (antwoord van de minister op 07 maart 2001 op een parlementaire vraag van volksvertegenwoordiger Marcel Hendrickx).

In de omzendbrief van 11 maart 1998 betreffende de preventieraad en de preventieambtenaar wordt gesteld dat *“de **preventieambtenaar** tot taak heeft een geïntegreerd plaatselijk preventiebeleid uit te bouwen en uit te voeren.... De preventieambtenaar staat onder rechtstreeks hiërarchisch gezag van de burgemeester (einde citaat)”*.

Ook de Minister van Binnenlandse Zaken antwoordde recent op mijn reeds bovenvermelde parlementaire vraag met betrekking tot de functie van de preventieambtenaar:

“Tenslotte zal de taak van de preventieambtenaar gehandhaafd blijven. Zoals bepaald in de omzendbrief van 11 maart 1998 zal hij, inzake preventie, de bevoorrechte raadgever blijven van de burgemeester. Het zal dus de taak zijn van de burgemeester die overeenkomstig artikel 133 van de gemeentewet in zijn gemeente verantwoordelijk blijft voor de veiligheid, om erover te waken dat rekening gehouden wordt met zijn gemeentelijke preventie-initiatieven binnen de zone.” (antwoord van de minister op 07 maart 2001 op een parlementaire vraag van volksvertegenwoordiger Marcel Hendrickx).

Het vroegere vijfhoeksoverleg (de toekomstige zonale veiligheidsraad) heeft als expliciete opdracht : “het bevorderen van een **lokaal geïntegreerd bestuurlijk**, strafrechterlijk en politieel beleid op het gebied van openbare orde, de **preventie** en de bestrijding van de criminaliteit”. Vandaar dat het ook voor de hand zou liggen dat de preventieambtenaar deelneemt aan de vergaderingen van dit overleg binnen de Politiezone Regio Turnhout.

Krachtlijnen van het gemeentelijk geïntegreerd preventiebeleid

De preventieraad en de preventiedienst houden zich dus in eerste instantie bezig met een geïntegreerde aanpak van criminaliteitspreventie met volgende **hoofddoelstellingen**:

1. voorkomen van strafbare feiten
2. wegwerken van onveiligheidsgevoelens bij de plaatselijke bevolking en het tegemoet komen aan de plaatselijke behoeften met betrekking tot de veiligheid en de bescherming van de burgers (zie preventiecontract).

Afhankelijk van de problematiek die men wenst aan te pakken, zullen deze doelstellingen nog gespecificeerd of aangevuld moeten worden. Zo is het noodzakelijk om wat de preventieve aanpak van de drugproblematiek betreft, de doelstelling van criminaliteitspreventie te verbreden naar ‘het sterker maken van alle mensen, organisaties en beleid in het verantwoord omgaan met de drugthematiek in haar ruime maatschappelijke context’.

In het preventiecontract staat vermeld dat bij de verwezenlijking van bovenvermelde doelstellingen o.a. volgende **principes** van belang zijn:

1. de genomen maatregelen komen tegemoet aan de specifieke noden op het terrein
2. ze hebben aandacht voor de betrokkenheid en de bezorgdheid van de burger bij het criminaliteitsgebeuren
3. ze passen in een lange termijnplanning
4. ze passen in een geïntegreerd gemeentelijk veiligheidsbeleid dat zowel stoelt op preventieve maatregelen, die er onder meer op gericht moeten zijn de sociale wantoestanden die tot criminaliteit leiden weg te werken, als op een snel en adequaat optreden bij onwettige handelingen.

Binnen het **preventiecontract** kunnen drie grote activiteiten worden onderscheiden die binnen een gemeentelijk geïntegreerd preventiebeleid even belangrijk zijn, met name:

1. de preventieve aanpak van de belangrijkste vermogensdelicten
2. de aanpak van verslavingspreventie en de preventie van middelenmisbruik (drugpreventie)
3. sociale preventie

De preventieve aanpak van de belangrijkste vermogensdelicten

Om de prioriteiten te bepalen wordt gesteund op de politieel cijfers uit de halfjaarlijkse lokale criminaliteitsanalyse, de algemene maatschappelijke evoluties inzake de fenomenen en de behoeftes van de plaatselijke bevolking. Logischerwijze vinden wij daarom in het preventiecontract dezelfde krachtlijnen inzake vermogenscriminaliteit terug als deze die staan vermeld in het veiligheidscharter van de lokale I.P.Z. (met name drugs, verkeer en woninginbraken).

Gelet op het relatief grote aantal winkeldiefstallen en de grote belangstelling van de Turnhoutse winkeliers zal ook het Winkelinformatienetwerk verder ondersteund en opgevolgd dienen te worden.

Prioritair gaat de aandacht naar de preventieve aanpak van **woninginbraken**.

De technopreventieve adviseurs verstrekken gratis en objectief advies op maat aan de Turnhoutse bevolking. Bovendien maakt deze deskundigheid het voor de gemeente ook eenvoudiger om de premie (gedeeltelijk gefinancierd door binnenlandse zaken) correct toe te kennen aan haar burgers. De voortzetting van het gemeentelijk premiestelsel inzake inbraakpreventie is een belangrijke

prioriteit. De hercontactnames van slachtoffers van inbraken is een belangrijk onderdeel van de preventieservice verleend aan de Turnhoutse burger. Via info, verkregen vanuit de politiedienst, kan de preventiedienst slachtoffers van een inbraak begeleiden, adviseren inzake beveiliging en eventueel doorverwijzen naar meer gespecialiseerde welzijnsdiensten. De informatiedoorstroming tussen politie en preventiedienst inzake slachtoffers van inbraak is hierbij van groot belang en dient gecontinueerd. Naast de beveiligingsadviezen naar de bestaande woningen is het uiteraard belangrijk om ook nieuwbouwers en verbouwers te stimuleren om vanaf de eerste pennentrek rekening te houden met veiligheid. Het project voor (ver)bouwers vanuit de preventiedienst dient daarom te worden voorgezet. Via de dienst ruimtelijke ordening worden (ver)bouwers in een zo vroeg mogelijk stadium aangespoord om bij het bouwen van hun woning rekening te houden met het aspect 'veiligheid'. Advies op het bouwplan door de preventiedienst is daarbij mogelijk.

Een geïntegreerd preventiebeleid inzake criminaliteitspreventie houdt uiteraard ook in dat de preventiedienst actief wordt betrokken bij veiligheidsadviezen inzake **grotere bouwprojecten**. Het doordacht inplanten van grote bouwprojecten heeft trouwens duidelijk zijn invloed op de criminaliteit en de onveiligheidsgevoelens bij mensen. Nederlands onderzoek wijst uit dat de bouwwijze en inplanting van een wijk of buurt van invloed is op het inbraakgedrag van een potentiële inbreker. Het gemeentebestuur engageert zich om ook op het vlak van ruimtelijke ordening oog te hebben voor veiligheid en preventie.

Zoals de politie een opdracht krijgt om zich niet-repressief in te zetten bij sensibiliseringscampagnes om nieuwe verkeersinrichtingen aanvaardbaar te maken bij de burger, kan ook de preventiedienst hierin een opdracht vervullen.

De aanpak van verslavingspreventie en de preventie van middelenmisbruik (drugpreventie)

Zoals reeds aangehaald kan de doelstelling zich inzake drugpreventie niet beperken tot de aanpak van een criminaliteitsfenomeen, gelet op de complexiteit van het probleem. Het middelengebruik heeft immers naast mogelijke gerechtelijke gevolgen ook en vooral medische, sociale en economische gevolgen.

Bovendien blijven de problematieken niet beperkt tot de consequenties van het gebruik van illegale middelen maar zijn ook legale middelen een belangrijke oorzaak.

Vandaar dat de doelstelling inzake drugpreventie als volgt wordt omschreven : 'het sterker maken van alle mensen, organisaties en beleid in het verantwoord omgaan met de drugthematiek in haar ruime maatschappelijke context'.

Het ontwikkelen van een geïntegreerd preventiebeleid inzake verslaving en de uitbouw van een drugbeleid binnen de Turnhoutse middelbare scholen zijn hierbij grote aandachtspunten. De preventiedienst vervult hierin een brugfunctie tussen de scholen en de gemeente, o.a. via het interscolair preventieoverleg. Enerzijds is de ondersteuning van een gemeentebestuur essentieel in de uitbouw van onderwijsprojecten, informatieavonden, cursussen voor leerkrachten, ... Het gemeentebestuur kan met een relatief kleine meerkost (gezien de subsidies van binnenlandse zaken), al deze projecten op haar naam zetten. Anderzijds kunnen haar diensten gebruik maken van deze brugfunctie om de communicatie met de scholen te vergemakkelijken. Zo werd in het verleden door de jeugddienst reeds gebruik gemaakt van het interscolair overlegplatform (bv. om afspraken te maken met de scholen n.a.v. de 100 dagen). Problematieken vastgesteld binnen andere stedelijke overlegorganen zoals de werkgroep 'schoolverzuim' kunnen eveneens aan bod komen binnen dit preventieoverleg.

Sociale preventie

Andere projecten rond sociale preventie zijn 'sociale veiligheid binnen sportcomplexen' en 'preventie weekendongevallen'. Vaak gaat het hier niet enkel om objectieve onveiligheid (aantal gepleegde feiten) maar speelt ook het subjectieve onveiligheidsgevoel een belangrijke rol. Vandaar opnieuw het belang van een aanpak die breder is dan politionele preventie.

De aanpak van de (sociale) veiligheid binnen de eigen openbare en semi-openbare gebouwen is van groot belang. Het stadsbestuur heeft hierin een voorbeeldfunctie te vervullen. Aandacht voor sociale veiligheid en preventie in de opvolging en bijsturing van (stedebouwkundige) ontwerpen zoals B.P.A.'s, realisaties en aanpassingen van grote bouwprojecten is van essentieel belang. De aanpak mag zich

daarom niet beperken tot een vraag naar deskundig advies inzake veiligheid (brandweer, preventiedienst, openbare werken), maar dient daadwerkelijk tot concreet resultaat te leiden. De aanpak van de sociale veiligheid binnen sportcomplexen en de preventie van weekendongevallen zijn twee projecten die staan ingeschreven in het preventiecontract.

Brandweer

Marcel Hendrickx beleidsnota 2001-2006

Net op het ogenblik dat dit bij de politie gebeurt, is er ook een beweging op gang gekomen om de brandweer en de civiele bescherming te hervormen. Het aanvankelijke plan van de minister om een dienst op twee niveaus te creëren zoals bij de politie blijkt afgeschoten, maar op dit ogenblik bereiden, op last van de minister vijf werkgroepen een hervorming van deze diensten voor en hopelijk wordt ook het wetgevend gedeelte geactualiseerd. Voor Turnhout is dit inderdaad essentieel, vermits de dreiging van het voorbijgestreefde K.B. van 1967 een hypotheek legt op de zinvolle uitbouw van het korps.

De beslissing van de zonevorming lijkt op het eerste zicht geen goede zaak voor Turnhout, vermits in de zone Turnhout maar één gewestelijk korps is opgenomen – Turnhout – terwijl alle andere zones in de provincie Antwerpen minimaal drie gewestelijke korpsen tellen binnen de zone.

Het is dus niet evident om nu reeds de invloeden van de zonevorming (en de eventuele hervorming civiele veiligheid) op de bestaande hulpverleningsstructuren in te schatten.

De organisatie en de uitbouw van een brandweerdienst (c.q. hulpverleningszone) dient immers afgestemd te zijn op de te verwachten opdrachten. Deze opdrachten hangen nauw samen met de potentiële risico's die zich op het grondgebied van de hulpverleningszone bevinden.

In het verleden werden deze risico's enerzijds in hoofdzaak geïnventariseerd per gemeente en anderzijds beperkte deze inventaris zich meestal tot een eenvoudige opsomming van risicovolle bedrijven en instellingen op het grondgebied. Het opstellen van deze lijsten was niet echt wetenschappelijk gefundeerd.

De KAPB (Koninklijke Provinciale Brandweerbond) gaat in haar "Handleiding Brandweezorg" en "Leidraad Maatrap" uit van een praktische uitwerking van een **risicoanalyse voor brandweezones**.

Voor die praktische uitwerking van de risicoanalyse wordt gebruik gemaakt van een computerprogramma waarin een aantal randvoorwaarden dienen ingevuld te worden:

1. De geografische gegevens van het grondgebied met indeling in sectoren
2. De 'risicovoorraad' per sector
3. De beschikbare aanrijroutes
4. Een kwalificatie van het wegennet

Het programma bepaalt dan de aard van de dekking (goed, voldoende, slecht), de aanrijroute, ... voor elke sector.

In Nederland heeft dit geleid tot de opheffing van de gemeentegrenzen voor de dringende hulpverlening en werkt men met operationele grenzen.

Aansluitend kunnen ook op wetenschappelijk gefundeerde wijze materiaalbehoeften bepaald worden. Het is bijzonder jammer dat Binnenlandse Zaken – ondanks de roep sinds jaren vanuit de basis – nog nergens staat op dit vlak. In afwachting van een nationaal initiatief wil de provinciale bond het Nederlandse model in de provincie Antwerpen promoten. De brandweer van Hoogstraten heeft echter niet gewacht op een eventuele provinciale invoering. Zij hebben begin dit jaar zelf het softwarepakket aangekocht om voor hun gemeente (dus nog niet voor de zone) een verantwoorde risicoanalyse op te maken. Turnhout zou best zeer dringend op een zelfde wijze uitgerust worden, maar dan is er weer het risico dat nadien de federale overheid andere programma's verplicht oplegt, zodat de eerste investering zinloos was.

Zo'n risicoanalyse is echter een immens werk. Turnhout kan niet blijven stilzitten tot we de eerste resultaten kennen, daarom dat thans best reeds een aantal krijtlijnen worden uitgetekend.

Kazernering en infrastructuur

De huidige kazernering is een enorme verbetering, zowel voor de huisvesting op zich als voor de sfeer en de werking. Er zijn evenwel nog noden en om die te concretiseren werd kortelings de 'werkgroep fase 2' opgericht.

Doelstelling van deze werkgroep is op basis van de noden en de randvoorwaarden, een aantal zeer

concrete voorstellen (met kostenraming) voor de verdere uitbouw van de brandweerkazerne te formuleren. Ofschoon het niet te verwachten is dat deze realisatie tijdens deze legislatuur kan gebeuren, willen we de noodzaak ervan niet ter discussie stellen en is het nuttig dat de werkgroep zijn voorstellen formuleert.

Nu reeds kan gesteld worden dat er best zou voorzien worden in een vergaderlokaal, een leslokaal, een polyvalente ruimte, uitbreiding van de stelplaats voor vrachtwagens voor containers en voor aanhangwagens, een lokaal voor onderhoud van de slangen, al dan niet voorzien van een droogtoeren. Prijscalculaties zijn nog niet gebeurd, maar een voorlopige raming van 30.000.000 BEF mag toch ingeschat worden.

Personeel

Turnhout bezit een gemengd korps, 44 beroepsmensen, 59 vrijwilligers. Het beroepskorps wordt geleid door drie officieren, waarvan twee in zeer afzienbare tijd met pensioen gaan. Wachten met vervangen van beiden tot de dag dat ze met pensioen zijn, betekent een totale ontredde van de werking. Daarom dat een kaderwijziging zal voorzien worden, zonder daarom meer mensen te voorzien, maar wel een up-grading van functies.

Daarnaast blijft het vrijwilligerskorps, waar om een voldoende motivatie te behouden ook bevorderingskansen moeten bestaan. Alleen zal in de komende periode moeten uitgemaakt worden tot welk niveau dit moet kunnen.

Preventiecel

Een der zwakke punten in de werking is de preventie. Het afleveren van adviezen bij bouwaanvragen laat op dit ogenblik – bij gebrek aan menselijke capaciteit – zeer veel te wensen over en is een groot tekort in de dienstverlening. De Turnhoutse brandweer levert niet alleen voor Turnhout deze adviezen af, maar ook voor Oud-Turnhout en Gierle.

Er rest ook te weinig ruimte om risicogebouwen of gebouwen waar veel publiek komt systematisch aan periodiek terugkerende controles te onderwerpen. Daardoor ontstaan gevaarlijke tekorten, wat ondermeer bij de brand Heilig Graf werd aangetoond.

Een voorstel zou kunnen zijn een zonale preventiedienst op te richten, zodat niet alleen planmatig en efficiënter kan gewerkt worden, maar ook eenvormige adviezen voor heel de zone kunnen verstrekt worden. De kostenverdeling moet dan ook over de zone kunnen gebeuren en het is zeer de vraag of de andere gemeenten hiertoe bereid zullen zijn.

Hoe dan ook, Turnhout moet dit risicovol tekort in zijn werking aanvullen.

Interventieplannen

Het ontbreken van digitaal raadpleegbare interventieplannen in de commandowagen en in de kazerne zelf kan leiden tot dramatische gebeurtenissen. Denken we maar aan Scheveningen, waar de eerste brandweerbui geen vermoeden hadden met welk risico ze geconfronteerd zouden worden.

Dit aspect hangt vast met de risicoanalyse waarvan sprake hierboven.

Het opmaken van een interventieplan voor ieder risicogebouw is een immens werk en daarom moet onderzocht worden of bij het afleveren van de bouwvergunning niet de verplichting kan opgelegd worden een digitaal plan (conform het model van de brandweer!!!) af te leveren. Thans wordt dit af en toe gevraagd aan architecten en soms lukt dit. Een verplichting lijkt evenwel zinnig.

Werkgroep rampenbestrijding

We moeten binnen de stad dringend werk maken van een overkoepelende werkgroep rampenbestrijding met een vertegenwoordiging uit elke discipline. De leiding zou best toevertrouwd worden aan een 'ambtenaar rampenbestrijding'. Dergelijke nieuwe functie kwam reeds ter bespreking bij de millenniumovergang.

Ook hier lijkt het aangewezen dat dit binnen de zone zou gebeuren, al dan niet met steun van de overheid.

De rampenplanning en de daarmee samenhangende organisatie en opschaling zou in ieder geval eenvormig moeten zijn binnen de zone.

Hier en daar zijn er schitterende voorbeelden van aanpak van rampenplanning. Sint Niklaas staat terzake model.

Oefeningen en vorming

Sinds kort werd getracht een doelgericht beleid te voeren inzake vorming bij de brandweer. Opleidingen en oefeningen dienen gekoppeld te worden aan de specifiek taken. Dit takenpakket wordt alsmaar complexer. Zo'n vormingsbeleid is niet los te koppelen van het personeelsbeleid. Brandbestrijding vergt ook een grote kennis van milieuproblematiek en in dit opzicht wordt een goede samenwerking met de milieudienst en –politie vooropgesteld en wordt in het vormingspakket van de brandweer ook hieraan voldoende aandacht geschonken.

Materieel

Bij de aankoop van materiaal en voertuigen moet er in de toekomst meer rekening gehouden worden met de operationele grenzen dan met de gemeentegrenzen. Uit de uit te voeren risicoanalyse zal blijken hoe de middelen best verdeeld worden voor een optimale inzet. Voor de bepaling hiervan zal het toekomstig beheersorgaan van de zone (burgemeesters en korpschefs) zorgminima moeten opstellen. Moet bijvoorbeeld voor elke melding van woningbrand een ladderwagen uitrukken? Moet dit een standaard zijn voor de zone Turnhout? Zo ja, impliceert dit dan niet dat er in elk van de acht korpsen een ladderwagen moet gestationeerd staan?

De financiering van brandweermateriaal zal hierbij aan de orde moeten komen. Gaat het systeem van subsidiëring veranderen ingevolge de zone-indeling? Nu krijgt een Y-korps 11% van de provinciale pot en een C-korps 0,7%.

Turnhout is vrij goed uitgerust inzake materiaal, maar nieuwe risico's vergen een nieuwe aanpak en daarom dienen er naast een minimale uitrusting voor elk korps ook een aantal specifieke materialen aangekocht worden :

1. een milieucontainer voor de aanpak van vervuilingen
2. een gaspakcontainer met specifiek materiaal voor ongevallen gevaarlijke stoffen
3. een interventiecontainer met extra verlichting
4. een communicatie- en coördinatiecontainer
5. een grote pompgroep !!!!!

Bluswatervoorziening

De brand in het Heilig Grafinstituut heeft de vinger op een zere en gevaarlijke wonde gelegd : het tekort aan bluswatervoorziening in het stadscentrum. Hieraan moet dringend een oplossing geboden worden, wil men voorkomen dat om de haverklap schadeclaims gesteld worden na een brand.

Op dit ogenblik wordt onderzocht of via een Interregaanvraag iets kan ondernomen worden, maar dit zal alleszins nog wel enkele jaren vergen eer via deze weg een oplossing gegeven wordt. Vraag is of intussen de toestand kan geduld worden. Immers niet alleen in het stadscentrum is er een probleem, ook in de industriezone stelt het zich.

Daarom dat verder moet geïnvesteerd worden in bluswaterbevoorrading.

Turnhout heeft reeds inspanningen geleverd, o.a. door de aankoop van een debietpomp en een slangenwagen. Maar voor een snelle bluswaterbevoorrading van 10.000 liter per minuut te halen op een afstand van 1 tot 2 km vanuit open water, is de aankoop van een gespecialiseerde pompunit met slangensysteem noodzakelijk. Om deze aankoop te realiseren is een bedrag van minimaal 10 miljoen BEF nodig.

Deze unit zou ook best binnen de zone aangekocht worden, met een financiering volgens een vast te leggen verdeelsleutel.

Seveso-fonds

Jaarlijks wordt er in de provincie Antwerpen een verdeling gedaan van gelden uit het Seveso-fonds. Turnhout kwam hiervoor niet in aanmerking omdat het geen Seveso-bedrijven op zijn grondgebied heeft.

Sinds kort kwam hierin enige verandering en bestaat de kans dat men ook rekening zal gaan houden met eventuele transportongevallen met gevaarlijk stoffen.

Er zijn geruchten dat de vier grote korpsen van de provincie (Antwerpen, Mechelen, Turnhout, Geel) een schuimautopomp met poederunit zouden toegewezen krijgen. Deze levering is voor 100% gesubsidieerd. De levering zou na de toewijzing nog wel enkele jaren duren. Het is nuttig dat alle aandacht gaat naar deze en andere subsidiëringmogelijkheden, vermits de last van een gewestelijk korps voor Turnhout (te) zwaar weegt.

Financiën

Dian Heageman beleidsnota 2001-2006

Zorgen voor een gezonde financiële situatie

Het behoud van een gezonde financiële situatie is een belangrijke prioriteit. Dit vormt immers de vertrekbasis van waaruit het gemeentebestuur kan worden gevoerd.

Dit betekent concreet dat er zal worden op toegezien dat de reserves voldoende zijn om een gezonde kastoestand te handhaven, dat de schulduitgaven zullen worden beheerst en dat de belastingsdruk zal worden gehandhaafd op het peil van vergelijkbare steden.

De huidige financiële toestand

Een sober en weloverwogen beleid in het verleden laat toe de nieuwe legislatuur te beginnen met volgende financiële middelen.

Na opmaak van de rekening 2000 beschikt de stad over een gecumuleerd boni van 155 000 000 BEF op de gewone dienst en van 64 000 000 BEF op de buitengewone dienst. Daarenboven bevat het reservefonds nog 325 000 000 BEF.

Dit betekent dat het jaar 2001 en de nieuwe legislatuur aanvangt met een positief saldo van 480 000 000 BEF.

Turnhout centrumstad

Turnhout is van oudsher een stad met een regionale functie, een centrumstad, zoals nog 10 andere Vlaamse steden met 50 000 à 150 000 inwoners.

Deze steden worden, met het aantal inwoners als belangrijkste indelingscriterium, in het kader van het gemeentefonds ondergebracht in een afzonderlijke groep. Hierdoor kreeg Turnhout, als regionale stad, niet waarop het in feite recht had.

Resultaten van een recent wetenschappelijk onderzoek geven Turnhout de officiële erkenning als centrumstad.

Gezien er momenteel gesleuteld wordt aan de criteria van het gemeentefonds, is het aangewezen maximale inspanningen te leveren om ons aandeel in het gemeentefonds gevoelig te verhogen.

Een financiële blik op de nieuwe legislatuur

De Dexia Bank heeft op 13 maart 2001 de resultaten bekend gemaakt van een simulatieoefening uitgevoerd met betrekking tot de toekomstige evolutie van de gemeentefinanciën.

De simulatie van Dexia voorspelt dat de begrotingsoverschotten van de Vlaamse gemeenten (13,3 miljard in 2000) zullen evolueren naar een tekort van 56,8 miljard in 2006 of een verslechtering van de gemeentelijke financiën met ongeveer 70 miljard.

De werkgroep Financiën Centrumsteden (waartoe Turnhout behoort) heeft deze studie laten actualiseren op het niveau centrumsteden. Deze aanvullende studie geeft ook aan dat de overschotten, die er in 2000 nog zijn, in 2006 naar tekorten zullen geëvolueerd zijn.

De belangrijkste reden hiervoor is dat een aantal grote hervormingen in een stroomversnelling of in een realisatiefase zijn. De hervorming van de politiediensten, de federaal gestuurde belastinghervorming en de liberalisering van de energiemarkt maken hier deel van uit.

Al die hervormingen hebben een directe of indirecte weerslag op de financiën van steden en gemeenten.

De centrumsteden luiden de alarmbel

Verschillende centrumsteden ondervonden dat de opmaak van de begroting 2001 een zeer moeilijke oefening was.

In een aantal gevallen was een begrotingsevenwicht niet mogelijk zonder belastingsverhoging. Wij stellen ook vast dat het financiële evenwicht totaal verloren gaat bij de opmaak van het financieel meerjarenplan.

De schepenen van financiën van de Vlaamse centrumsteden maken zich ernstig zorgen over de financiële gezondheid van hun bestuur en hebben daarom einde mei 2001 op een persconferentie hun specifieke problemen toegelicht en aan de overheid gevraagd:

1. de verhoging van de dotatie aan het gemeentefonds met tenminste 5 miljard. Bovendien moet bij de herverdeling sterker dan vandaag de nadruk liggen op de centrumfunctie van deze steden.
2. duidelijkheid i.v.m. het stadsvernieuwingsfonds
3. de integrale financiering van de op Vlaams niveau afgesproken loonstijgingen
4. een ernstig gemeentelijk effectenrapport in verband met de liberalisering van de energiesector
5. het doorstorten van een vast gedeelte van de vennootschapsbelasting aan de gemeenten aangezien de gemeentelijke opcentiemen hierop ontbreken en dit als compensatie voor het verlies tengevolge van de vervennootschappelijking
6. de opbrengst van de verkoop van Telenet vrij te kunnen besteden

De Turnhoutse situatie

De begroting 2001

Bij de bespreking en goedkeuring van de initiële begroting 2001 (in december 2000) en het bijhorend financieel beleidsplan 2001-2004 werd er uitgegaan van de prognose 2000. Dit geeft in 2004 een positief resultaat van 4 050 356 BEF.

Na verwerking van de rekening 2000 (ipv de prognose) in het financiële beleidsplan is er nog een positief resultaat van 116 041 435 BEF.

In juni 2001 wordt niet alleen de rekening 2000 verwerkt via een begrotingswijziging maar wordt er ook een eerste begrotingswijziging toegevoegd met aanpassing van het financiële beleidsplan.

Dit geeft nog steeds een positief resultaat in 2004, nl. 13 600 798 BEF.

Hoe moet het verder?

Uit hetgeen voorafgaat, blijkt duidelijk dat het financiële beleid van Turnhout zal afhangen van veel beslissingen van de hogere overheid.

Deze beslissingen moeten ofwel nog genomen worden ofwel is hun financiële impact op de lokale besturen nog onvoldoende bekend.

Dit alles maakt een financiële langetermijnvisie zeer moeilijk.

Krachtlijnen van het financieel beleid 2001-2006

Hoofdbekommernis blijft een gezond financieel evenwicht.

Om dit te realiseren, zal regelmatig het financieel beleidsplan geëvalueerd en eventueel bijgestuurd worden.

Er zal rekening gehouden worden zowel met de evolutie van de inkomsten als met deze van de uitgaven.

Wat de inkomsten betreft:

1. een zo laag mogelijke en zo rechtvaardig mogelijke fiscaliteit
2. belastingen en retributies evalueren op hun gezins-, tewerkstellings- milieu- en bedrijfsvriendelijkheid
3. in overleg met de andere regionale steden met een centrumfunctie aandringen op een hogere toelage vanwege het gemeentefonds.

Wat de uitgaven betreft:

1. een afwegen van de prioriteiten in functie van de bewezen maatschappelijke noodzakelijkheid en doelmatigheid
2. een op een democratische wijze tot stand gekomen prioriteitsafweging.

Naar een kwaliteitsvol Dienstenbedrijf Stad Turnhout

Francis Stijnen beleidsnota 2001-2006

Inleiding

Het bestuursakkoord dat door CVP-VLD werd afgesloten voor de periode 2001-2006 kreeg de titel mee: "Kwalitatief en Samenhangend". Deze slogan willen we de volgende 6 jaar ook toepassen op de dienstverlening naar eenieder die om één of andere reden beroep doet op de stad Turnhout. Dit is een zinnvolle uitdaging.

De geleidelijke omvorming van de "instelling" stad tot een kwaliteitsvol, open en klantvriendelijk "dienstenbedrijf" vraagt een herdefinitie van de interne organisatie. Vandaar dat de beleidsmateries aangaande personeel (hrm, vorming, ...), organisatiestructuur (organogram, éénloketfunctie...), informatica (netwerkbeheer, e-government, ...), communicatie (intern zowel als extern) en gelijke kansenbeleid samengebracht werden tot één bevoegdhedenpakket. Dit moet een samenhangend beleid mogelijk maken.

Deze eerste beleidsnota heeft niet de pretentie om het evangelie te verkondigen voor de volgende 6 jaar. Deze beleidsnota wil een positief veranderingsproces in gang zetten dat moet gedragen worden door college en gemeenteraad, personeel en bevolking. Wellicht zullen in een tweede, derde... beleidsnota bijstellingen nodig zijn vanuit deze verschillende invalshoeken. Desalniettemin mag deze aanpak niet ontaarden in een papieren discussie, maar dient deze nota uit te monden in een stappenplan dat zoals elk planningsproces kan bijgestuurd worden naargelang de maatschappelijke veranderingen. De nota dient daarom gezien te worden als een beleidsvisie, niet als een resultaatsverbintenis.

We starten gelukkig niet van nul. Ook de voorbije jaren werden reeds voorstellen gedaan, aanzetten gegeven en initiatieven genomen om de stad op een eigentijdse leest te schoeien. Het komt er nu op aan deze bij elkaar te brengen en aan te vullen, te toetsen op hun haalbaarheid, planmatig uit te werken en goed te communiceren.

Niettegenstaande wij samenhang en integratie prediken van alle aspecten die met interne organisatie te maken hebben moeten we er in de opbouw van deze nota hier reeds van afwijken om toch enig overzicht en leesbaarheid te behouden. Het gaat hier dus om een artificiële opdeling waardoor overlappingsen ontstaan. We hangen deze nota op aan drie kapstukken, de hoofdstukken: personeel, organisatie en infrastructuur. We menen ook dat dit de drie fronten zijn waarop de stedelijke dienstverlening dient aangepakt te worden om tot een kwaliteitsvol dienstenbedrijf te kunnen evolueren. Het luik communicatie brengen we onder bij organisatie, informatica bij infrastructuur en gelijke kansenbeleid bij personeel. Kwaliteitszorg komt als rode draad terug in al deze onderdelen.

Tot slot van deze inleiding geven we nog mee dat er over deze materies heel wat literatuur bestaat. Het heeft geen zin deze te herhalen. Een beleidsnota is geen lijvig en gedetailleerd naslagwerk. Het is wat het woord zelf zegt een nota die een beleid wil duiden, een nota die de bakens uitzet om de stad Turnhout te sturen naar een kwaliteitsvol dienstenbedrijf.

Personeel

De stedelijke organisaties tellen meer dan 850 werknemers. Onnodig te stellen dus dat het personeelsbeleid een grote impact heeft op het functioneren van de dienstverlening. Het verwachtingspatroon van de bevolking en de hogere overheid tegenover de stedelijke administratie is sterk gewijzigd. Om aan deze verwachtingen te voldoen moet het stadsbestuur kunnen rekenen op de inzet, capaciteit en flexibiliteit van het personeel. De stad Turnhout bezit het potentieel om die verwachtingen in te lossen. Natuurlijk vergt dit een geleidelijk maar grondig en open veranderingsproces waarin iedereen zijn inbreng moet kunnen doen zodat nieuwe structuren gedragen kunnen worden door het beleid én het personeel. Er zal een doelgerichte aanwervingspolitiek aan gekoppeld moeten worden, met prioritair aandacht voor objectiviteit en kwaliteit. Ook het carrièreverloop en de verloning moeten stimulerend kunnen werken. De motivatie van het personeel bepaalt in grote mate de kwaliteit van het veranderingsproces en de daarop geënte dienstverlening. Dit dynamisch proces moet ook het imago en de waardering voor het stadspersoneel ten goede komen. De grote uitdaging ligt in het streven naar een slagkrachtige organisatie waar mensen graag werken en waar mensen fier zijn om er te werken.

Personeelsbeleid vandaag is meer dan enkel een instrumenteel-technische materie met het vaststellen en berekenen van de wedden, het bepalen van het statuut, opvolgen van ziektedagen en verlof, controle op diplomaveristen, de administratie rond aanwerving, loopbaanonderbreking en pensioenvorming. Toch blijven ook deze zaken een wezenlijk onderdeel uitmaken van het takenpakket. Daarnaast is er behoefte aan meer aandacht voor het menselijk aspect, voor het personeelswelzijn, voor human resources management, voor evaluaties, voor gerichte aanwerving en vorming, voor teambuilding en gelijke kansenbeleid. Deze nieuwe items mogen niet naast het bestaande personeelsbeleid een eigen leven gaan leiden. Er is behoefte aan een integraal en geïntegreerd personeelsbeleid. Personeelsbeleid evolueert aldus van een statische en technische beleidsmaterie naar een dynamische en strategische planningsproces om via het potentieel van het personeel de vooropgezette missie te bereiken.

Personeelsstatuut en administratie

De marges waarbinnen het stedelijk bestuur een actief personeels- en organisatiebeleid kan voeren zijn soms zeer krap. Zo leggen de Vlaamse en federale overheid heel wat taken en verplichtingen op en zijn de spelregels via sectorale akkoorden strikt vastgelegd. Het naleven van alle regels aangaande het stadspersoneel vraagt een correcte en stipte personeelsadministratie. Daartoe moet de betrokken dienst uitgerust zijn met voldoende en vakbekwaam personeel en dienen via informatica de routinezaken geautomatiseerd. Het is psychologisch belangrijk voor personeel en beleid dat beiden weten dat alle personeelszaken, van weddeberekeningen tot loopbaanonderbrekingen volgens de wettelijke voorschriften opgevolgd worden en er steeds een correct beeld is van de actuele personeelssituatie. Dit vraagt ook voor een permanente bijscholing van het personeel op de personeelsdienst zodat zij op de hoogte blijven van alle recente veranderingen en mogelijkheden. Zodoende kan er ook getoetst worden welke creatieve mogelijkheden er binnen het wettelijk kader bestaan om tot een dynamisch personeelsmanagement te komen.

Voor de stad Turnhout werken mensen in verschillende statuten: vastbenoemden, contractuelen, onderwijzend personeel, politie- en brandweer, werknemers van vzw's met stedelijke taken, deeltijdse werknemers, tewerkgestelden onder artikel 60, vrijwilligers ... Bepaalde taken worden door eigen personeel uitgevoerd, andere worden doorgeschoven naar intercommunales of naar privé-firma's. In het kader van de organisatiestructuur voor de toekomst zal bepaald moeten worden welke taken de stad zal blijven opnemen met eigen personeel en welke niet. Er zal zowel een financiële als inhoudelijke afweging dienen te gebeuren. In de taken die de stad zelf zal opnemen wordt gestreefd naar kwaliteit in de dienstverlening. Dit houdt ook in, voldoende en degelijk gevormd personeel op alle niveaus met een statuut en een verloning aangepast aan het takenpakket.

De situatie op de arbeidsmarkt heeft zich gewijzigd. In een tijd van laagconjunctuur heeft de lokale overheid terecht getracht de tewerkstelling aan te zwengelen door werkzoekenden aan te werven in uitvoerende taken die weinig met beleid te maken hadden. Dit wil niet zeggen dat de stad in de toekomst niet langer een sociale rol zou hebben qua tewerkstelling, maar deze dient zeker gherdefinieerd en duidelijk afgelijnd. Meer en meer duikt de behoefte op aan gevormde medewerkers

die de moeilijke taken, gepaard aan de regisseursfunctie van de lokale overheid, kunnen invullen. Hoe langer hoe meer krijgt de stad het moeilijk om die inhoudelijke functies ook effectief in te vullen. De stedelijke top- en middenkaderfuncties dienen daarom ook aantrekkelijker te worden door het toeschuiven van grotere verantwoordelijkheid met een aangepast verloningsbeleid.

Human resources management

Het uitgangspunt en eerste doel van personeelsmanagement, human resources management of kortweg HRM bestaat erin dat de mensen de kern zijn en dat een optimaal gebruik van het menselijk potentieel cruciaal is voor het goed functioneren en presteren van een organisatie, in dit geval het stadsbestuur van Turnhout.

Het tweede doel van HRM moet zijn het personeelswelzijn te bevorderen. Medewerkers die zich goed voelen op het werk : zijn meer gemotiveerd; zullen beter presteren; zullen borg staan voor betere dienstverlening; zullen meer openstaan voor verandering en zullen de stad mee promoten.

In een HRM-beleid onderscheiden we volgende centrale kenmerken :

1. personeel is van strategisch belang voor het succes van een organisatie
2. personeelsbeleid wordt geïntegreerd in het algemeen strategisch beleid van de organisatie
3. een positieve kijk op menselijke capaciteiten
4. decentralisatie van verantwoordelijkheid : diensthoofden nemen de eerste verantwoordelijkheid op voor het leiden en begeleiden van het personeel
5. HRM bestaat uit een coherent en geïntegreerd geheel van HRM-instrumenten

HRM kan niet plots geïntroduceerd worden en bovendien bestaat er geen eenduidige methode om deze te implementeren. Zoals in elke organisatie moet er ook in het stedelijk bestuur gezocht worden naar de gepaste methodiek om op een zo efficiënt en snel mogelijke manier één en ander te introduceren. Een stedelijke werkgroep zal een doelgericht stappenplan uitwerken dat HRM geleidelijk zal invoeren in het stedelijk beleid. Er is immers op dit vlak al heel wat know-how in huis.

Volgende elementen kunnen deel uitmaken van het HRM-beleid :

1. Aanwervings- en selectiebeleid
 - a. Grondige analyse van het huidige aanwervingsbeleid. Onderzoek naar welke factoren belangrijk zijn om van de stad als werkgever terug een aantrekkingspunt te maken voor sollicitanten.
 - b. Examens die niet langer gericht zijn op het meten van technische kennis, maar veeleer op het beantwoorden aan het verwachtingspatroon van het omschreven profiel van de functie binnen de organisatiestructuur van de stad. De competenties zijn hierin belangrijk.
 - c. Grondige analyse van de selectieprocedure: evaluatie van de gevolgde methodes, bijvoorbeeld de plaats van de psycho-technische proeven in de procedure...
 - d. Duidelijke vacaturecommunicatie en een onderzoek van het advertentiebeleid.
 - e. Onderzoek naar de plaats van een doelgroepenbeleid (gelijkkansenbeleid, allochtonenbeleid, sociale tewerkstelling...) in het geheel van het personeelsbeleid.
2. Onthaalbeleid naar nieuwe werknemers
 - a. Nieuwe werknemers mogen niet 'gedropt' worden in hun nieuwe functie zonder enige begeleiding. Ze moeten op een goede manier geïntegreerd worden waardoor zowel de motivatie van het nieuw personeelslid als van de betrokken dienst gestimuleerd wordt.
 - b. Een onthaalbrochure en een kennismakingsdag met de stad zijn hiervoor nuttige instrumenten
 - c. De rol van het diensthoofd op het vlak van het onthaal van nieuwe medewerkers op een dienst is hierin zeer belangrijk. Hierrond dient de nodige vorming aangeboden te worden en zijn een aantal afspraken noodzakelijk.
3. Organisatieontwikkeling en kwaliteitszorg

- a. HRM moet oog hebben voor de problemen in de organisatiestructuur. Het personeel moet de zin en de waarde van de structuur begrijpen en de structuur mag de motivatie van het personeel niet belemmeren. Spanningen op dit vlak moeten door het HRM-beleid tijdig geïndecteerd zodat oplossingen aangereikt kunnen worden.
 - b. Kwaliteitszorg is niet enkel een zaak van HRM, maar deze kan wel een bijdrage leveren in het begeleiden van processen van invoering van kwaliteitszorg binnen de stedelijke administratie, onder andere via kleine en motiverende verbeterprojectjes.
 - c. Overlegmomenten organiseren over verbetering van de dienstverlening per dienst
4. Motivatiebeleid
- a. Het uittekenen van een motivatiebeleid is afhankelijk van verscheidene factoren. We citeren er enkele : weten waar de organisatie voor staat; het verhogen van de betrokkenheid bij het werk en bij beslissingen omtrent de organisatie van een dienst; intern overleg; verloningsbeleid; bieden van loopbaanperspectieven; vorming; schouderklopjes of kleine motiveringsattenties bij goede prestaties; prettige werkomgeving, jobrotatie, ...
 - b. Duidelijke functie –omschrijvingen, duidelijke afspraken over de verwachtingen, terugdringen van bureaucratische procedures en duidelijke spelregels versterken de motivatie.
 - c. De bestaande functiebeschrijvingen die louter opsommingen van taken zijn, dienen omgevormd te worden tot competentieprofielen. Deze geven weer welke vaardigheden en kennis we verwachten van een medewerker met een bepaalde functie. Hierdoor krijgen functionerings- en evaluatiegesprekken ook een betere basis.
 - d. loopbaanbegeleiding
5. Personeelswelzijn
- a. Een groot deel van zijn leven brengt een werknemer op zijn werk door. Er kunnen zich werksituaties voordoen die zijn welzijn op het werk bedreigen : moeilijke relatie met collega's, probleem met diensthoofd, uitgekeken raken op de job, problemen in de privé-sfeer die ook hun invloed hebben op het werk, pesten op het werk, ... Een eigentijds personeelsbeleid kan de ogen niet sluiten voor deze problematiek. Immers een werknemer die zich goed voelt in zijn job zal niet alleen beter presteren, hij zal ook enthousiasme uitstralen naar de collega's en naar de burgers. Ook is er hierdoor minder ziekteverzuim en minder verlies aan arbeidstijd.
 - b. Aan personeelswelzijn kan gewerkt worden door de aanstelling van vertrouwenspersonen, door acties tegen pesten, intimidatie, stress en ziekteverzuim, door teambuilding, door overleg op de diensten, niet louter gericht op het inhoudelijke van werk,...
 - c. Personeelswelzijn is een cruciale pijler van HRM waardoor er ook mensen moeten ingezet kunnen worden om het personeelswelzijn te bevorderen.

In de structuur van de stedelijke organisatie zal bij de invoering van een coherent HRM-beleid ook de opbouw van de afdeling personeel herbekeken moeten worden. Een uitbouw van deze dienst in twee cellen lijkt voor de hand te liggen, één voor personeelsadministratie, één voor personeelsorganisatie. Deze tweede cel zou onder meer volgende kerntaken op zich kunnen nemen : vorming, functionerings- en evaluatiegesprekken, HRM met inbegrip van personeelswelzijn en gelijke kansenbeleid binnen de stedelijke organisatie.

Vorming

Vorming is niet alleen niet meer weg te denken uit onze maatschappij, permanente vorming is ook een must geworden binnen de stedelijke diensten. Vorming richt zich niet enkel tot de verbetering van de kennis van de materie maar ook tot de wijze waarop men deze verwerft, hanteert en doorgeeft.

We streven naar een effectief en efficiënt opleidingsbeleid dat vertrekt vanuit de stedelijke organisatiedoelstellingen. Als we in de stedelijke organisatie een veranderingsproces inzetten, dan ligt

het voor de hand dat de medewerkers hierrond voldoende vorming kunnen genieten. We streven hierbij naar een kwaliteitsvolle en mensgerichte ondersteuning in de persoonlijke ontwikkeling van de medewerkers van de stad.

Dit houdt in dat we op de eerste plaats aandacht blijven besteden aan de verplichte vorming in het kader van de functionele loopbaan. Hiervoor worden groepsopleidingen per niveau voorzien met ruimte aan de medewerkers voor individuele opleidingen onder meer in het kader van de specifieke vakkennis. De vorming moet tevens aangepast zijn aan de functie en ook alternatieve technieken zoals training-on-the-job moeten aangewend worden. Vorming mag niet los staan van het werk, het moet een geïntegreerd geheel worden.

Naast deze vorming is er ook behoefte om de klantgerichte benadering en de attitudes eigen aan kwalitatieve dienstverlening via vormingstrajecten aan te brengen bij het stadspersoneel. Werknemers moeten kunnen leren op welke wijze zij de dienstverlening kunnen verbeteren, welke organisatietechnieken een vlottere en snellere afhandeling van dossiers mogelijk maken, hoe een goede interne communicatie de werking niet alleen van de dienst, maar ook van elke werknemer versoepelt. De vorming speelt een grote rol in de realisatie van het kwalitatief stedelijk dienstenbedrijf. Bijzondere aandacht dient hier ook te gaan naar de leidinggevenden in de organisatie omdat zij de managers moeten worden van de vernieuwde aanpak.

Naast deze jobgerichte vorming dient aandacht besteed aan de verruiming van het begrip levenslang naar levensbreed leren. Werknemers moeten mee kunnen evolueren in de stroom van maatschappelijke veranderingsprocessen, zodat zij multifunctioneel inzetbaar blijven voor het stedelijk bedrijf en nieuwe perspectieven binnen de organisatie ook voor hen open blijven. Hierdoor zou de interne mobiliteit bevorderd kunnen worden.

In de ruime interpretatie van "vorming" hoort ook coaching van diensten of groepen werknemers thuis. Mits goede afspraken kunnen leidinggevenden hulp inroepen om via een coachingproject de werking van de dienst te verbeteren. Het gaat dus in de praktijk om kwaliteitsverbeterprojecten.

Gelijke kansenbeleid

Gelijke kansenbeleid staat in onze stad nog in de kinderschoenen. Dit heeft nadelen, maar ook voordelen. Het belangrijkste voordeel bestaat erin dat dit nu ingevoerd kan worden samen met een integraal beleid van personeelsmanagement en dat de gelijke kansen niet enkel beperkt worden tot de man/vrouw verschillen. Ook gelijke kansen voor gehandicapten, allochtonen of holebi's horen onder de paraplu van het gelijke kansenbeleid.

Rond de juridische gelijkheid tussen mannen en vrouwen zijn er een aantal wettelijke maatregelen, ook voor wat de kansen in overheidsdiensten betreft. Naast deze wettelijke regelingen lijkt het toch opportuun om deze gelijke kansen te bevorderen met positieve acties. Dit betekent dat we willen trachten om de structurele of culturele barrières die de tewerkstellingsmogelijkheden van mannen en vrouwen negatief beïnvloeden op te sporen en maatregelen formuleren om ze op te heffen. Hiertoe zal binnen de stedelijke diensten een werkgroep opgericht worden die voorstellen zal formuleren naar mogelijke acties. Het lijkt aangewezen dat deze werkgroep ook mensen vanuit het OCMW zou bevatten, zodat het gelijke kansenbeleid voor stad en OCMW op één leest geschoeid kan worden.

De werkgroep zal in eerste instantie een analyse maken van de huidige situatie, de knelpunten opsporen en een stappenplan voorstellen om na te gaan met inzet van welke middelen over welke tijdsspanne vooropgestelde doelstellingen kunnen gerealiseerd worden. Hieruit moet een gelijkekansenplan ontstaan. Het is niet noodzakelijk het warme water een tweede keer uit te vinden, de ervaringen van andere centrumsteden en het aanbod vanuit de hogere overheid aangaande deze materie kan hier zeker ingebracht worden.

Het is ook niet de bedoeling om tot grootse plannen te komen die in de praktijk niet uitvoerbaar blijken. Kleine verbeterprojecten blijken vaak veel efficiënter en effectiever. Als suggestie naar de werkgroep kunnen volgende mogelijke initiatieven aangehaald worden :

1. actie rond niet-discriminerend taalgebruik
2. informatie over gelijkemansbeleid in het personeelsblad
3. vorming rond assertief en flexibel gedrag, loopbaanplanning ...
4. infosessies voor vrouwelijk personeel rond drempels in het doorstromingsproces...
5. extra aandacht bij formulering van vacatures en functieomschrijvingen zodat gelijke kansen beter tot uiting komen ook naar allochtonen
6. trachten vrouwen in examenjury's te betrekken
7. nagaan welke bijkomende gezinsvriendelijke maatregelen er mogelijk zijn
8. ongewenst seksueel gedrag op het werk : sensibiliseringscampagne en vertrouwenspersonen
9. omschrijving van de waakhondfunctie van de schepenen van gelijke kansen

In een tweede fase kan door de werkgroep, in overleg met vrouwen- en minderheidsorganisaties in de stad, een platform opgestart worden dat nagaat welke initiatieven er in Turnhout genomen kunnen worden om ook ruim maatschappelijk het gelijkemansbeleid extern te vertalen op stedelijk niveau. Dit zou ook moeten kunnen leiden tot een betere doorstroming van vrouwen en minderheidsgroepen naar de politiek.

Organisatie

Als de stad zich de volgende jaren klantvriendelijker en als een kwaliteitsvol dienstenbedrijf wil opstellen dan vraagt dit wijzigingen in de organisatie. Naast personeel en infrastructuur dient ook de organisatiestructuur herbekeken te worden. We zullen hierbij moeten vertrekken van een vraaggestuurde organisatie, veeleer dan een aanbodmodel. Een doeltreffende bestuurlijke organisatie is het fundament voor een coherent en duidelijk stedelijk beleid. In de organisatie onderscheiden we een aantal inhoudelijke (verticale) beleidsterreinen en een aantal interne (horizontale) ondersteunende functies. De inhoudelijke materies zijn: veiligheid (politie, brandweer, preventie...), burgerzaken (bevolking, burgerlijke stand...), grondgebonden materies (ruimtelijke ordening, milieu, mobiliteit,...), welzijnsmateries (OCMW, sociaal beleid, huisvesting, SIF, ...), culturele materies (cultuur, jeugd, sport, toerisme,...) en economische materies (locale economie, werkgelegenheid, toerisme...). De ondersteunende functies zijn : personeelsbeleid, financieel beleid, technisch beleid (openbare werken, technische diensten) en de interne organisatie inclusief stadspromotie (juridische zaken, interne communicatie, informatica, organisatieontwikkeling, public relations...)

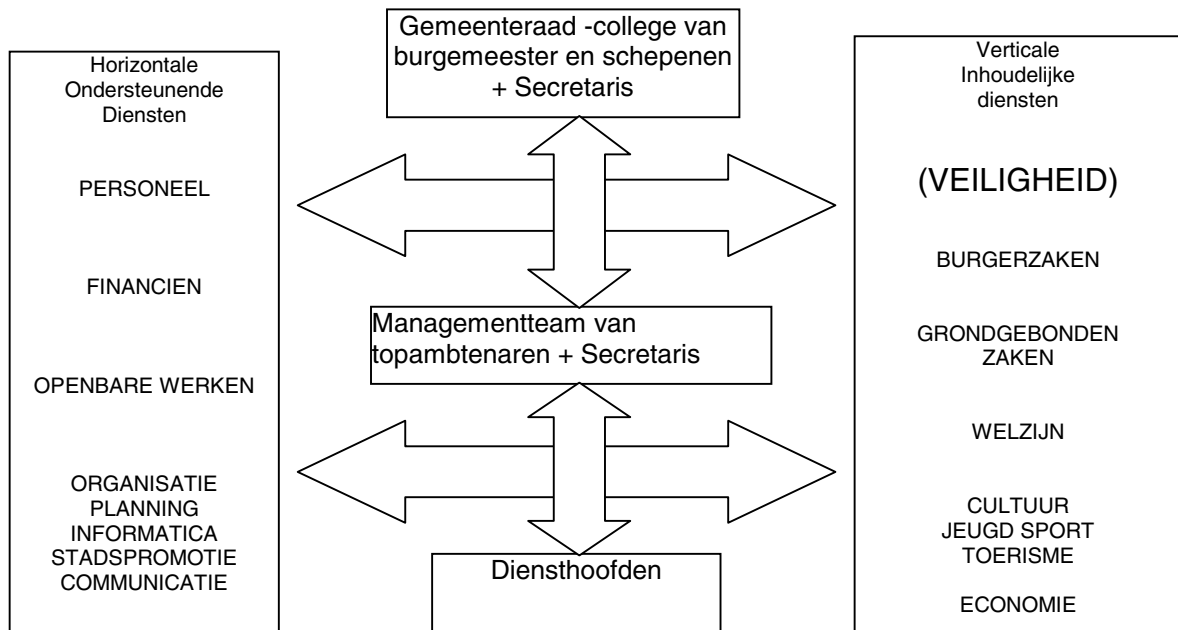
Deze structuur moet ook de basis vormen voor de organisatie van de stedelijke diensten. Boven deze organisatiestructuur staat de gemeenteraad , het college van burgemeester en schepenen en de secretaris die over de samenhang van het geheel moeten waken. Ook al heeft elke schepenen de verantwoordelijkheid over de praktische uitvoering van een beleidsdomein, als college zullen zij als team en in overleg met het OCMW de stad besturen. Dit kan slechts indien de organisatie duidelijk en overzichtelijk gestructureerd is, communicatielijnen functioneren en er een team van stedelijke topambtenaren de werking van de organisatiestructuur coördineert en de eenheid bewaakt. Waar de burgemeester het college leidt is het de stadssecretaris die het team van meesturende stedelijke topambtenaren voorziet. Een goede communicatie en openheid tussen college en managementteam vormt de basis om een nieuwe dynamische aanpak te introduceren. Topambtenaren krijgen zo meer en meer de functie van bedrijfsleider in het dienstenbedrijf stad. Zij moeten erover waken dat geen 'eilandjes' ontstaan en dat de kwaliteitsstandaard overal gelijk ligt.

In de praktijk dient deze zienswijze vertaald in een aangepast organogram, dient een planning en stappenplan opgemaakt dat verduidelijkt dient te worden aan de medewerkers van alle niveau's vanaf de opstart van het proces, dient het contact met de burger op basis van een eigentijdse loketfunctie uitgebouwd en dient de communicatie verder op punt gesteld, intern zowel als extern.

Organisatiestructuur (organogram)

Een organisatie kan slechts draaien als een geoliede machine als alle radertjes groot of klein op de juiste manier in elkaar passen. Vandaar de noodzakelijkheid van een duidelijk en functioneel organogram.

Dit organogram heeft niet tot doel om aan te geven wat de hiërarchische structuur is van een organisatie, het moet de vertaling zijn van een nieuwe bedrijfscultuur. De horizontale structuur is even belangrijk als de verticale, zoals zeer schematisch uitgedrukt in onderstaande figuur:

Een aangepast organogram kan niet plots 'gedropt' worden in een bestaande structuur, in casus hier de stad. Het organogram moet in overleg tot stand komen, rekening houdende met volgende principes:

1. de opbouw moet de dienstverlening van de stad verbeteren
2. de opbouw vertrekt van een model front-office/back-office
3. de opbouw van de organisatie gebeurt in functie van de te realiseren output
4. de opbouw moet de eenheid van de organisatie versterken, de opbouw mag dus niet tot gevolg hebben dat afzonderlijk werkende eilandjes ontstaan
5. de opbouw moet duidelijk en transparant zijn van het hoogste tot het laagste niveau
6. de opbouw moet projectmatige werking op een soepele manier mogelijk maken
7. de opbouw is zowel mensgericht naar het personeel toe als klantgericht naar de bevolking
8. de opbouw moet de interne en externe communicatie bevorderen
9. de opbouw moet de efficiëntie verhogen onder meer door samenvoegingen
10. de opbouw moet flexibel zijn zodat bijstellingen niet een volledige herschikking inhouden
11. de opbouw moet gerelateerd worden tot de personeelsformatie en de financiële marges
12. de opbouw moet open staan voor andere werkmethodes

De opmaak van een aangepaste organisatiestructuur vergt een veranderingsproces dat slechts kan lukken indien het zeer nauwkeurig begeleid wordt. We betrachten een deskundige, interne en externe begeleiding. Het proces dient in de eerste plaats mee gedragen te worden door hen die de verandering moeten ondergaan. Het is aangewezen dat dit met een concreet stappenplan wordt opgestart waarin communicatie een wezenlijk onderdeel vormt. De invoering van de interne veranderingen loopt via een meerjarenplan. Bij het tot stand komen van het nieuwe model moet er evenwaardige inbreng kunnen zijn van alle betrokkenen, ongeacht de functie binnen het bestuur. Ook dient er aandacht besteed te worden aan het menselijk aspect en dienen weerstanden ernstig onderzocht. Het resultaat moet niet alleen een verbetering inhouden voor de bevolking van de stad die een beroep doet op de stedelijke dienstverlening, het moet ook een verbetering inhouden van de werkomstandigheden van het personeel van de stad.

Planning en verduidelijking

Indien wij ons als stad Turnhout willen profileren als een kwaliteitsvol dienstenbedrijf dan houdt dit niet alleen in dat wij onze organisatiestructuur hierop enten, dit betekent ook dat wij voortaan veel planmatiger te werk zullen moeten gaan en ook onze zienswijze en doelstellingen moeten verduidelijken. De opmaak van beleidsnota's is daartoe een eerste aanzet. Meerjarenplanning kennen we onder meer reeds op het vlak van de begroting en op het vlak van het Plan 2002 voor herinrichting van straten. De strategische planning en planningsprocessen dienen ook in de andere beleidsdomeinen ingevoerd te worden, niet in het minst op het vlak van de interne organisatie. Planning geeft duidelijkheid, zowel naar het beleid als naar het personeel en de bevolking. Het meerjarig stappenplan is een logisch vervolg op de beleidsnota's.

Planning maakt het mogelijk dat processen van interne organisatie de kans krijgen om te functioneren. Planning houdt ook in dat prioriteiten gesteld worden op korte en lange termijn, zonder dat dit de flexibiliteit van het beleid aantast. De mogelijkheid om in te spelen op nieuwe noden, het grijpen van nieuwe kansen mag niet belemmerd worden door een te strakke planning. Een dynamisch planningsproces laat terugkoppelingen toe en bijstellingen zodat een planning bijna permanent wordt geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd. Indien we de planmatige aanpak in alle beleidsdomeinen zouden kunnen introduceren zal dit de eenheid ten goede komen en ook de duidelijkheid.

Duidelijkheid kan ook bekomen worden door het maken van duidelijke afspraken, door het hanteren van een uniforme en verzorgde huisstijl, door eenvoudig taalgebruik, door interne informatiedoorstroming horizontaal en verticaal, door een eenvormige aanpak en door voldoende communicatie. Naar de burger toe moeten we het 'product' stad 'verkopen'. We moeten duidelijk stellen wat we wel, en wat we niet doen en waarom en dit in verstaanbare taal met alle mogelijke communicatietechnieken. Dit komt ook de openheid van het bestuur ten goede en dit kan de betrokkenheid van de inwoners van de stad op het stedelijk beleid enkel maar ten goede komen. De aandacht voor de kwaliteit van onze stad mag immers niet ophouden aan de muren van het stadhuis. We moeten de bevolking daar mee in betrekken.

Eigentijdse loketfunctie

Niet alleen bij de belangrijke momenten in het leven (geboorte, huwelijk, verhuis, overlijden) doet de burger beroep op de stedelijke diensten. Het beeld dat hij van het stadsbestuur heeft, is sterk afhankelijk van de ervaring die hij opdoet in zijn relatie tot de stad. De bevolking verwacht in eerste instantie een bekwame en correcte dienstverlening, maar daarnaast ook een persoonlijke, snelle en klantvriendelijke benadering.

Om hierin stappen voorwaarts te zetten zullen wij onze werking moeten afstellen op de vraag. Dit zal onder meer inhouden: flexibele en eenvormige openingsuren, goede bewegwijzering, invoering van de één-loketfunctie, minimale wachttijden, gebruik maken van moderne communicatietechnieken.

Ook het wegwerken van vele bureaucratische barrières is een essentieel onderdeel. Hier denken we aan de vermindering van formaliteiten, vereenvoudiging van formulieren, doorzichtige aanvraagprocedures en het inzetten van moderne middelen zoals internet. De evolutie van de moderne technieken zal de volgende jaren niet stoppen. Binnen de stedelijke administratie moeten deze verder aangewend worden zodat alle mogelijkheden van internet en e-mail de dienstverlening kunnen verbeteren. Het elektronisch loket of e-loket dat onlangs op de website van de stad Turnhout werd geïntroduceerd is daarvan een eerste voorbeeld. Ook elektronische betalingen moeten mogelijk worden. Dit zal in de toekomst verder uitgewerkt dienen te worden.

Een klantgerichte benadering gaat er vanuit dat wie op het stadhuis komt niet van het kastje naar de muur wordt gestuurd, vooraleer hij zijn administratieve formaliteiten heeft vervuld. De één-loketfunctie zal daartoe in het stadhuis geïntroduceerd worden. Het eindresultaat moet eruit bestaan dat eenieder die het stadhuis bezoekt via het onthaal en een afhaalbalie terecht kan bij enkele algemene loketten per groep van aangelegenheden. Het onthaal verschaft algemene inlichtingen en fungeert ook als afhaalbalie voor documenten die via elektronische weg werden aangevraagd. Het onthaal verwijst door naar één van de loketten of zo nodig naar een bepaalde ambtenaar die de zaak behandelt. De loketten zijn geclusterd, 1-loket burgerzaken, 1-loket grondgebonden zaken, 1-loket economie, en zo verder. Daar tracht men op de meeste vragen front-office te antwoorden.

De taken van deze loketten zijn informatieverstrekking, doorverwijzing, verzamelpunt van aanvragen, bijstand bij de opmaak van dossiers, controle van volledigheid, afleveren van eenvoudige documenten. Indien de vraag van de burger meer gespecialiseerde kennis vereist, verwijst de loketbediende door naar de persoon die zijn zaak back-office verder zal behandelen. Deze persoon is dan verantwoordelijk voor de verdere afhandeling van de vraag.

Deze gewijzigde aanpak en de praktische implementatie van front- en back-office en het éénloketsysteem zal in grondig overleg met de verschillende diensten dienen te gebeuren en ook de medewerkers zullen hiervoor opleiding moeten kunnen genieten. Er zal tevens nagegaan worden op welke wijze dit voor de specifieke Turnhoutse situatie geoptimaliseerd kan worden.

Meer en meer stelt de burger ook schriftelijke vragen of vragen via e-mail. Ook de beantwoording van deze vragen moet snel en accuraat kunnen gebeuren. Een opvolgsysteem moet erover waken dat ook via deze weg de burger van een goede dienstverlening kan genieten.

Communicatie (intern en extern) en stadspromotie (* voor stadspromotie zie beleidsnota burgemeester)

Communicatie is niet alleen de taak van een communicatiedienst, deze kan hierin ondersteunend optreden, maar uiteindelijk ligt de verantwoordelijkheid rond communicatie bij elke dienst zelf. Vandaar het principe van een communicatieverantwoordelijke per stedelijke dienst. Om de communicatie intern en extern uniform te laten verlopen is er een communicatieplan en een sturende communicatiedienst. In deze paragraaf belichten we de elementen van interne en externe communicatie. We beginnen met de communicatiedoelstelling:

“De stad Turnhout streeft naar een situatie waarin een goed geïnformeerde bevolking in dialoog met het stadsbestuur en een open en klantvriendelijk ambtelijk apparaat, actief participeert in het beleid, de plannen en de voornemens van de stad die er op gericht zijn de kwaliteit van het stedelijk leven te verhogen. Die situatie moet er toe leiden dat de inwoners ook zelf met ideeën en initiatieven vorm kunnen geven aan de ontwikkeling van de stad en zich in turnhout tevreden en veilig kunnen voelen.

Om dat doel te bereiken ontwikkelt het stadsbestuur een communicatief beleid dat gekenmerkt wordt door openheid, toegankelijkheid, transparantie, klantvriendelijkheid en kwaliteit. De stad geeft daarbij speciale aandacht aan de sociaal zwakkere groepen. De uitvoering van deze taak is een eerste verantwoordelijkheid van de dienst communicatie die daarin samenwerkt met de andere diensten en de communicatieraad.”

Deze doelstelling vinden we terug in het communicatieplan ‘nota Bollema’ dat medio 1999 in opdracht van de stad werd opgesteld.

De accenten voor de werking in komende jaren zullen liggen op volgende terreinen:

1. de interne communicatie binnen de ambtelijke organisatie
2. de externe communicatie met alle doelgroepen
3. participatiebevorderende activiteiten en initiatieven
4. de openheid, toegankelijkheid en klantvriendelijkheid
5. de public relations in verband met positionering en imago van de stad

1. interne communicatie

“Interne communicatie is niet alleen belangrijk maar ook dwingend”. Het is een must voor elke grote organisatie. We leven nu eenmaal in een wereld waarin veel verandert en waarin je voortdurend op de hoogte moet zijn en blijven van de veranderingen om je heen. Dat vraagt inspanningen van de top van een organisatie maar evenzeer van alle medewerkers. Zij moeten optimaal met elkaar samenwerken en overleggen, luisteren en terugkoppelen: over het beleid, over de plannen, over de dienstverlening en zo verder.

Daarvoor zijn er structuren van intern overleg en samenwerking nodig zowel top-down en bottom-up (vertikaal) als tussen diensten en medewerkers onderling (horizontaal). Hier ligt één van de cruciale sleutels om de slaagkans van een vernieuwde aanpak te vergroten of in het ‘worst-case’ scenario de vernieuwing uit te hollen tot louter theorie en structuur. De interne communicatie, het snel doorgeven van informatie, het op de hoogte zijn van wat er gaande is,

het inspelen op vragen en voorstellen door de ambtenaren en het beleid van de stad dient prioritair aangepakt.

Een aantal concrete zaken waardoor op dit vlak vooruitgang kan geboekt worden zijn:

- a. structureel werkoverleg per dienst met neerslag in een verslag
- b. ad-hoc communicatiegroepen over de diensten heen rond bepaalde projecten zoals bijvoorbeeld de coördinatie tussen diensten over verkeer, de werkgroep rond website, werkgroep parking warande, werkgroep invoering euro, ...
- c. regelmatige informatiemomenten top-down en bottom-up tussen beleid en diensthoofden
- d. uitwerking van het intranet om algemene boodschappen over heel de stedelijke organisatie door te kunnen geven in combinatie met het interne e-mailverkeer en het optimaal gebruik en de uitbreiding van het stedelijk informaticanetwerk
- e. personeelsblad NIPT
- f. overzicht van "wie doet wat" in de stad voor alle personeelsleden
- g. de communicatieverantwoordelijke per dienst en gestructureerd overleg tussen de communicatieverantwoordelijken van de diensten met de dienst communicatie aangaande de communicatiemiddelen : redactieraad stadskrant, NIPT, opvolging inhoud website, opstarten van nieuwe interne communicatie-initiatieven

1. externe communicatie

Meer nog dan de voorbije jaren zal de nadruk gelegd worden op het bevorderen van de dialoog met de burger, op het geven van informatie en het genereren van feedback. Ook op dit terrein is planning noodzakelijk.

Ook bij de externe communicatie zullen de nieuwe communicatiemiddelen ingezet dienen te worden, omdat zij meer kans bieden tot dialoog dan het drukwerk: interactieve televisie, internet en e-mail. Toch blijft voor het communiceren met de brede lagen van de bevolking en zeker de sociaal zwakkeren en ouderen het geschreven en het gesproken woord zeer belangrijk.

In de stad zijn er twee centrale punten waar de burger terecht kan voor informatie: het stedelijk informatiecentrum en de bibliotheek. Beiden moeten zij goed uitgerust zijn om de burger te informeren. Nagegaan zal worden in welke mate met de huidige informatietechnologie gedecentraliseerde contactpunten kunnen worden ingericht in de stad voor mensen die thuis niet over pc en internet beschikken of die zich moeilijk kunnen verplaatsen.

Verder blijft de formule waarbij via inspraakvergaderingen in de buurt de burger geïnformeerd wordt een te hanteren methode omdat ze concrete informatie geeft over een onderwerp waarbij de buurt zich rechtstreeks betrokken voelt: heraanleg van een straat, problemen met een bedrijf, verkeersproblematiek, een grote bouwaanvraag, een veiligheidsprobleem, aanleg van een speelplein, opstart van buurtwerk ...

Bij de vormgeving van de externe communicatie kan de communicatieraad een rol spelen. Daar ontmoeten ambtenaren, bewoners en handelaars en beleidsverantwoordelijken elkaar om te overleggen hoe de communicatie het best opgezet kan worden rond concrete vragen vanuit één van de groepen. Daar worden afspraken gemaakt rond de te volgen procedure, zonder dat er een inhoudelijke discussie over gehouden wordt.

Ook de relatie met de pers is een wezenlijk onderdeel van een algemeen extern communicatiebeleid. Het is noodzakelijk dat deze tijdig en correct geïnformeerd wordt, zo worden onduidelijkheden en misverstanden vermeden. Over de werkwijze van de informatiedoorstroming naar de persverantwoordelijken kan er best in overleg naar formules gezocht worden. Belangrijk is ook dat raadsleden de informatie krijgen die naar de pers wordt doorgegeven. Met de moderne media kan dit geen probleem meer vormen.

Om de bevolking te betrekken bij het beleid is informatie onontbeerlijk. De externe communicatie dient daarom gebruik te maken van een verscheidenheid aan kanalen.

Een aantal concrete zaken waardoor op dit vlak vooruitgang geboekt kan worden zijn :

1. optimaal gebruik van de stadskrant met aandacht voor verstaanbare taal, kwaliteit en verscheidenheid aan informatie. De krant bereikt de ganse bevolking en kent hoge leescijfers
2. www.turnhout.be : de website van de stad die regelmatig wordt bijgewerkt en zo up-to-date blijft met inbegrip van nieuwspagina's en discussieforums
3. teletekst via de lokale televisie en onderzoek van de verdere mogelijkheden van televisie bij het tweewegsgebruik van de kabel die nagenoeg elke woning bereikt
4. wegwijsdocument voor nieuwe bewoners en verder zetten van het initiatief 'onthaaldag'
5. beter verzorgde infostand in de gang van het stadhuis, eventueel uit te breiden naar de bibliotheek
6. bewonersbrief als formule om snel praktische informatie te verspreiden, binnen bepaalde afspraken kan die ook vanuit betrokken diensten naar de bewoners gaan : milieu, verkeer, politie ...
7. Inkt agenda met meer en leesbare informatie over de punten op de gemeenteraad
8. gemeentegids om de zes maanden een nieuwe publicatie waarbij de inhoud en de vorm kritisch moeten geëvalueerd worden
9. nieuwsbrief voor de leden van de communicatieraad ook op een iets ruimere schaal te verspreiden : adviesraden, buurtwerken, personeel, ...
10. opzetten van grootscheepse informatiecampagnes rond onderwerpen als mobiliteitsplan, ruimtelijk structuurplan, maar ook gelijke kansen of de acties in het kader van SIF.
11. klantvriendelijke telefoondoorshakeling, korte wachttijden en rechtstreekse nummers waarbij op de diensten de agenda's van de medewerkers gekend zijn
12. opstellen van een draaiboek voor de rol van de dienst communicatie bij rampen

1. participatie

In Turnhout spreken we niet meer over inspraak, informatie en participatie, maar wel over permanente dialoog onder de noemer 'communicatie'. Natuurlijk moet dit alles leiden tot een betere participatie van de bevolking bij het stedelijk beleid. Over de wijze waarop dit overleg en samenwerking tussen stadsbestuur en bewoners best vorm gegeven wordt bestaan verschillende opvattingen.

In Turnhout kiezen wij ervoor dit overleg te organiseren rond projecten in de woon- en leefomgeving van buurten en straten, rond kleine of grote projecten op stedelijk of wijkniveau. Bewoners kunnen dan op een zinvolle manier meedenken en meewerken. De formule van de 'inspraakvergaderingen' zoals boven geschetst blijft ook de formule voor de volgende jaren. Verder blijft de communicatieraad hierin een overlegorgaan, worden buurt- en straatcontracten verder bekeken en is er de meldingskaart voor kleine problemen.

Om de participatie los te koppelen van het louter individueel belang zal verder getracht worden om de buurt- en wijkwerking zowel in woon- als winkelstraten verder te activeren en in de mate van het mogelijke logistiek te ondersteunen. Het initiatief van de 'openstraatdag' zal verder uitgebouwd worden. In navolging van de WIN, winkelinformatienetwerken, zal onderzocht worden of er ook nood is aan BIN, buurtinformatienetwerken en of deze formule haalbaar is.

2. open, toegankelijk en klantvriendelijk

Eén van de speerpunten van het communicatiebeleid voor de toekomst is het streven naar openheid, toegankelijkheid en klantvriendelijkheid. De leidraad hiervoor is de Wet op de Openbaarheid. Alle brieven hebben inmiddels vermelding van de contactpersoon en de aanduiding van de beroepsmogelijkheden wordt geïmplementeerd alsook het klachtenregister.

De ombudsfunctie mag geen onderdeel zijn van een communicatiedienst. Bij zo een instituut gaat het in de eerste plaats om een oordeel over de juiste behandeling van het stadsbestuur tegenover de burger. Daarvoor is een onafhankelijke instantie gewenst, die niet een directe verbinding heeft met en afhankelijk is van het bestuur. Bovendien doen zich daarbij veel

juridische vragen voor. Het lijkt daarbij aangewezen om te onderzoeken of de ombudsfunctie niet intergemeentelijk opgenomen kan worden, de schaal van het regionaal stedelijk gebied Turnhout is daartoe misschien efficiënter met een draagvlak van ongeveer 83.000 inwoners.

Klantvriendelijk wil zeggen kwaliteitszorg, maar ook aandacht voor sociaal zwakke groepen bij het voeren van de communicatie. Het hoort bij de primaire taken van de lokale overheid om juist aandacht te besteden aan die sociaal zwakkeren. Zij hebben vaak hulp en begeleiding nodig bij het contact met de zorginstellingen en maatschappelijke organisaties, waaronder stad en ocmw. Een veel gesignaleerd probleem is de bereikbaarheid en toegankelijkheid van deze groepen, waartoe bijvoorbeeld ook gehandicapten of anderstaligen kunnen behoren.

Een inventarisatie van de vragen en noden die op het gebied van informatie bij deze groepen leven en een schets van de problemen die zich daarbij voordoen zouden kunnen leiden tot een actieplan om de communicatie met deze groep te verbeteren. Dit lijkt een taak die ingebed zit in het werk van de participatie-ambtenaar. Groepen moeten waar nodig ondersteuning krijgen in hun omgang met het bestuur.

1. public relations

Public relations is een taak die doorheen het hele bestuur, zowel beleid als ambtenarij, aandacht verdient. We moeten het positieve naar buiten durven brengen op een geloofwaardige en eigentijdse manier. In de bedrijfsweld spreken we over reclame, in een stedelijk dienstenbedrijf van stadspromotie. Stadspromotie is daardoor een essentieel onderdeel van een modern beleid, om het 'product' stad te 'verkopen'. In de beleidsnota van de burgemeester wordt hierop dieper ingegaan.

Ook een goede informatiedoorstroming naar de pers is belangrijk evenals de attitude van de medewerkers van de stad. In het kader van de public relations moet verder gewerkt worden aan een Turnhout Magazine en een brochure waarin de stad zich voorstelt met zijn positie en profiel, met zijn belangrijkste gegevens op vlak van economie, kunst, cultuur, onderwijs, toerisme ... Deze documenten kunnen ook gebruikt worden in gesprekken, discussies en presentaties waar de belangen van de stad in het geding zijn, in concurrentie met andere overheden.

Stijlvol naar buiten treden, goed onthaal verzorgde drukwerken en vormgeving dragen bij tot de imagebuilding.

Om het communicatieplan en de stadspromotie te kunnen realiseren moet nagegaan worden welke mensen en middelen dit vereist.

Infrastructuur

Om de nieuwe 'look' van de stedelijke dienstverlening te visualiseren en dit materieel mogelijk te maken zal er geïnvesteerd moeten worden in infrastructuur. De huisvesting van de verschillende diensten zal aangepast moeten worden aan de nieuwe werkwijze, de kantoren moeten een eigentijds imago uitstralen, de werkplek moet stimulerend werken en via de aanwending van de moderne informaticatechnieken kan de interne communicatie en de efficiëntie geoptimaliseerd worden.

Dit zal niet van vandaag op morgen gerealiseerd kunnen worden en daar moeten we ons terdege van bewust zijn. Vandaar dat ook hier een meerjarig en strategisch stappenplan aangewezen is. De timing van dit plan moet in overeenstemming gebracht worden met de stappen die gezet worden op het vlak van personeelsbeleid en organisatiestructuur. Wel moet er gewerkt worden naar een duidelijk doel dat van bij de aanvang voorop gesteld wordt. Hierin is vooral de keuze om de administratie en de dienstverlening degelijk te huisvesten en zo veel mogelijk te concentreren een eerste vertrekpunt. Het aantal verschillende locaties dient in de mate van het mogelijke beperkt te blijven. Toch zullen er steeds verschillende vestigingsplaatsen blijven, denken we maar aan Warande, Stedelijke Werkplaatsen, Wollewei, Sporthal, ... Het komt erop aan deze via netwerken intern met elkaar te verbinden en ervoor te zorgen dat de neuzen in de verschillende locaties in dezelfde richting staan.

Huisvesting (front-back office)

Dat het mogelijk is om in het stadhuis eigentijds ogende vergaderruimte te scheppen werd bewezen met de herinrichting van de raadszaal. Toch kunnen we niet onder stoelen of banken steken dat de aanpassing van dit gebouw tot een modern dienstencomplex niet voor de hand ligt. De uitdaging om daarvoor oplossingen te zoeken, in of buiten het stadhuis is daardoor des te groter.

Bij de (her)inrichting van gebouwen dient rekening gehouden met de aangepaste organisatiestructuur, namelijk de 1-lokettfunctie en het systeem frontoffice-backoffice. Het moet vooral voor de bezoeker van de stedelijke diensten in stadhuis of op andere locaties duidelijk zijn waar hij wie of wat kan vinden. De bezoekers moeten ook op een vlotte en klantvriendelijke manier geholpen kunnen worden. Bijzondere aandacht moet hierbij besteed worden aan de bereikbaarheid voor rolstoelgebruikers, invaliden en bejaarden.

Bij de aanpassingen van de infrastructuur, zowel in het stadhuis als op andere locaties, dient rekening gehouden te worden met :

1. optimaal ruimtegebruik van heel het gebouw
2. centrale plaats voor klantvriendelijk onthaal , wachtruimte en afhaalbalie
3. een vraaggestuurde indeling van de ruimtes
4. een open, transparante en flexibele structuur
5. voldoende ruimte per personeelslid en dienst
6. logisch ruimtelijk samenvoegen van diensten
7. goede bewegwijzering
8. naleving van alle veiligheidsvoorschriften
9. voldoende vergader- en ontmoetingsruimtes
10. netwerkverbindingen tot op elke werkplek
11. goede voorzieningen voor bezoekers
12. duurzame bouwtechnieken
13. het scheppen van een aangename werksfeer
14. een duidelijke intern routing en circulatiesysteem

Om hiervoor een meerjarig stappenplan uit te werken zal een werkgroep waarin de betrokken dienstgebouwen samen met vertegenwoordigers van de horizontale diensten in overleg met het managementteam en de schepenen van openbare werken en interne organisatie voorstellen formuleren. Dit stappenplan vergt een meerjarig financieel engagement.

Werkomgeving (kantoor, werkplek)

Naast de algemene infrastructuurwerken dient ook aandacht te gaan naar de individuele werkplek van elk personeelslid en naar de werkomgeving van de dienst. Elke dienst op zich moet functioneel georganiseerd worden en dat uit zich ook in de vormgeving van het kantoor en de individuele werkplek. Gezien het aantal werknemers in de stad ligt het voor de hand dat ook dit gefaseerd ingevoerd zal moeten worden. Kwaliteitszorg is slechts mogelijk indien het kantoor en de werkplaats goed en functioneel is ingericht.

Elke werkplek moet voorzien zijn van de nodige informatica-apparatuur, een pc met up-to-date software en de nodige communicatiemogelijkheden via e-mail en telefoon. Om de netheid en de overzichtelijkheid te bevorderen moet voldoende opbergruimte ter beschikking worden gesteld. Personeel dat klanten moet ontvangen zal dit moeten kunnen doen op een klantvriendelijke en degelijke manier, zodat een ongestoord en rustig gesprek mogelijk wordt. Op elke dienst moet er ruimte zijn om overleg te kunnen plegen onder de medewerkers. Immers meer en meer wordt de dienstverlening teamwork.

Natuurlijk zal voldoende aandacht besteed worden aan de veiligheid en de gezondheid in de werkomgeving. Ook hier speelt kwaliteitszorg een rol en kunnen met kleine details grote ongemakken voorkomen worden.

Aandacht voor de werkomgeving eindigt niet binnen de administratieve diensten. Ook de werklieden op de buitendiensten en op het terrein moeten kunnen werken met degelijk materiaal in een

aangenaam, veilig en gezond kader. Er moet nagegaan worden welke voorzieningen nog ontbreken om dit mogelijk te maken.

Informatica

Een kwaliteitsvol dienstenbedrijf moet maximaal gebruik maken van de technische mogelijkheden van ICT. De dienst automatisatie is daardoor ook toe aan een naamsverandering tot 'informaticadienst'. De informaticadienst beheert het stedelijk netwerk, stuurt de implementatie van hard- en software op de stedelijke diensten, zorgt voor technische ondersteuning en de uitbouw van de moderne informatiekanaal als internet, e-mail en intranet, zorgt voor de informaticavorming van het personeel en geeft technische ondersteuning aan de diensten inzake soft- en hardware.

Het stedelijk netwerk verbindt nu reeds een aantal locaties via glasvezel, andere via 64 Kbit-lijn of met een inbelverbinding. De volgende jaren zullen alle grote locaties via glasvezel met elkaar verbonden worden, alsook de kleinere locaties die op deze routes gelegen zijn. Voor de andere locaties zal onderzocht worden welke systemen de meeste bedrijfszekerheid bieden, gaande van aansluiting op bestaande glasvezelverbindingen van firma's als Telenet of Belgacom tot het afhuren van lijnen bij één van de steeds groter in aantal wordende private operatoren.

Dit netwerk zal de informatiedoorstroming en interne communicatie ten goede komen. Het blijft evenwel een middel. De vormgeving van het gebruik en de aanwending van de mogelijkheden die zeker in de volgende jaren nog zullen toenemen, zijn zeker zo belangrijk als het ter beschikking stellen van het medium.

Een aantal centrale diensten kan via het netwerk aangeboden worden, onder meer abonnementen op elektronische publicaties, toegang tot het wereldwijdweb, c-net, centraal informatiebestand, toegang tot bibliotheek enzoverder. Het netwerk laat ook makkelijk intern en extern e-mail verkeer toe en met de uitbouw van het intranet kan dit alles in een gebruiksvriendelijke vorm gegoten worden.

Dienstnota's, verslagen van vergaderingen, discussieforums, personeelsberichten, 'wie-doet-wat in de stedelijke diensten', de stedelijke agenda van vergaderingen en activiteiten kunnen opgenomen worden op het intranet.

Hard- en software zijn permanent in ontwikkeling. Om de administratie up to date te houden moeten jaarlijks de nodige investeringen gebeuren. De hardware dient regelmatig aangepast aan de nieuwe standaarden om de nodige software te kunnen toepassen. Elke stedelijke ambtenaar beschikt over een basispakket waarmee hij zijn administratieve taken kan vervullen. Daarnaast is er specifieke toepassingssoftware ter beschikking afhankelijk van de dienst (boekhoudpakket, personeelspakket, notulenbeheer, ruimtelijke ordening en milieu, vubis ...)

Om de gegevens die op verschillende diensten aanwezig zijn, beter aan elkaar te koppelen en deze visueel voor te kunnen stellen zodat ze uitwisselbaar zijn, zal een GIS (=Geografisch Informatie Systeem) opgestart worden. Zo kan tot op de schaal van het perceel informatie voorgesteld en bekomen worden gaande van afgeleverde bouwvergunningen, milieuvergunningen, samenstelling van het gezin op de locatie, adres en zo verder.

Om de informaticatoepassingen optimaal te kunnen benutten zal het personeel ook permanent bijgeschoold moeten worden. In de mate van het mogelijke wordt deze taak ook opgenomen door de informaticadienst, waar nodig zullen ook externen ingeschakeld worden om de specifieke opleidingen te verzorgen.

Bijzondere aandacht zal de volgende jaren besteed worden aan de veiligheid van het systeem. Enerzijds veiligheid voor wat betreft het voorkomen van ongewenste externe toegang, anderzijds veiligheid op het vlak van de bedrijfszekerheid en het verzekeren van het bewaren van de data. Immers meer en meer wordt een organisatie afhankelijk van ICT, denken we maar aan de vrees voor de millenniumbug. De nodige voorzorgsmaatregelen zullen daartoe genomen worden en permanent geëvalueerd op hun efficiëntie.

Ook de communicatie met de burger verloopt meer en meer via de elektronische informatiesnelweg. De ontwikkelingen op dit vlak gaan snel. De website van de stad moet trachten deze ontwikkelingen te volgen en de verdere uitbouw van het e-loket dient zich aan. Ook op dit niveau is kwaliteitszorg belangrijk. De website moet up to date informatie verschaffen, de afwerking van vragen langs

elektronische weg moet snel en volgens vaste procedures verlopen. Niet iedereen beschikt over een pc en internet thuis. Er moet nagegaan worden hoe via het medium televisie en het kabelnetwerk alle burgers bereikt kunnen worden. Tevens biedt de technologie mogelijkheden om in wijken en buurten informatiepunten van de overheid te installeren. De mogelijkheden en de opportuniteit hiervan dienen onderzocht en zo mogelijk geïmplementeerd.

De opvolging van de ontwikkelingen inzake informatica gebeurt in eerste instantie door de informaticadienst. Hiertoe moeten de medewerkers de nodige vorming kunnen volgen. Informatica gaat evenwel de volledige stedelijke organisatie aan. De informaticadienst moet hier sturen maar elke dienst heeft zijn eigen informaticaverantwoordelijke. Regelmatig wordt er overleg georganiseerd tussen de bevoegde schepenen, de dienst informatica en de informaticaverantwoordelijken van de diensten. Zodoende kan zowel top-down als bottom-up informatie uitgewisseld worden. Knelpunten komen zo aan het licht en nieuwe afspraken en toepassingen worden zo geïmplementeerd. Specifieke werkgroepen bewaken de ontwikkeling van specifieke items zoals bijvoorbeeld, internet, intranet, gis, invoering euro, ...

Ook voor het contact met de raadsleden zal in de toekomst meer beroep gedaan worden op de moderne communicatietechnieken als e-mail en internet. De raadsleden kunnen daartoe via de informaticadienst opleiding volgen.

Slotwoord

Deze eerste beleidsnota aangaande interne organisatie wil de discussie rond de omvorming van de stedelijke diensten tot een kwaliteitsvol dienstenbedrijf in een open geest aangaan. De discussie moet gevoerd worden met de collega's uit het college van burgemeester en schepenen, met de collega's raadsleden, met het ocmw, met het personeel, met de vakbonden, met het maatschappelijk veld en met specialisten in de materie.

Zoals in de inleiding reeds gesteld wil ik niet in de discussie blijven steken. Er moet effectief resultaat geboekt worden. De aanpak mag evenwel niet chaotisch en fragmentarisch gebeuren. Ik pleit hier zeer sterk voor een planmatige aanpak, voor een strategisch stappenplan. Dit plan moet getoetst worden aan de financiële haalbaarheid in de volgende jaren.

Het ligt voor de hand dat het aangaan van dit veranderingsproces financiële inspanningen vergt. In de long run zal evenwel het resultaat besparend werken, ook op het vlak van personeel. De grootste en blijvende financiële input zal dienen te gebeuren op het vlak van huisvesting, communicatie en informatica. We mogen ook niet wegcijferen dat we daarnaast als lokale overheid ook de volgende jaren gebonden zullen worden door engagementen die de hogere overheid voor ons aangaat en die hun financiële gevolgen zullen hebben : afsluiten van CAO's; opleggen van bijkomende taken voor de gemeentebesturen; afbouw subsidiëringstelsels en dergelijke meer.

Natuurlijk gaan de stedelijke diensten en onze dienstverlening er van vandaag op morgen niet anders uitzien. Ik pleit hier dan ook voor een geleidelijk veranderingsproces waarbij eerst voldoende draagvlak wordt gevonden vooraleer een volgende stap te zetten. Kwaliteitszorg moet ook gelden voor het veranderingsproces, niet enkel voor het resultaat.

Kwaliteit heeft veel met mentaliteit te maken. Een positieve ingesteldheid van alle betrokkenen bij het proces van interne vernieuwing zal de kans op slagen sterk vergroten. Het komt er dus op aan alle neuzen in dezelfde richting te krijgen. Dit komt niet alleen het beleid en het personeel ten goede, maar ook de ganse Turnhoutse bevolking. Immers indien de dienstverlening vlot en efficiënt verloopt dan plukken ook de bewoners hiervan de vruchten.

Lokale economie, tewerkstelling en onderwijs: een geïntegreerde aanpak, hoe moet dat nu ?

Francis Stijnen beleidsnota 2001-2006

Inleiding

Voor het eerst is er in Turnhout een schepen bevoegd voor lokale economie. In deze beleidsnota wordt daarom vooral getracht een overzicht te geven van wat het bevoegdheidspakket concreet kan inhouden. In het verleden werd er natuurlijk ook aandacht besteed aan het lokaal economisch gebeuren, de verantwoordelijkheden waren echter versnipperd: tewerkstelling, middenstand en kmo, industrie, economische aspecten op het vlak van ruimtelijke ordening, mobiliteit en milieu, vorming, onderwijs... Een geïntegreerde aanpak dringt zich op, maar hoe moet dat nu ?

Leren en werken vormen een essentieel onderdeel in de maatschappelijke ontplooiing van de mens, het geeft hem een plaats in de gemeenschap. Kansen voor opleiding, ondernemen en werkgelegenheid geven mensen, en in het bijzonder jongeren, hoop en perspectief voor een zinvol bestaan. Kansen scheppen voor leren, ondernemen en werken is mede een taak van de overheid op alle niveau's, dus ook het lokale. In een stad met welvarende inwoners is het prettiger wonen, is er meer financiële ruimte voor welzijn. De lokale overheid moet daarom een gunstig klimaat scheppen, zowel ruimtelijk als structureel, voor de creatie van duurzame werkgelegenheid, met specifieke aandacht voor de risicogroepen op de arbeidsmarkt. Ook is er behoefte aan de opbouw van een eigen imago waar initiatieven op het vlak van leren, ondernemen en werken kunnen gedijen. Hierbij streven wij in Turnhout en in het regionaal stedelijk gebied naar duurzame economische ontwikkeling, aangepast aan de eigenheid van onze regio, zodat wij onze troeven als stad en regio niet éénmalig uitspelen. Het beleid lokale economie heeft dus veel, om niet te zeggen alles, te maken met citymanagement.

Lokale economie is een beleidsterrein waarin heel wat instellingen en organisaties actief zijn. Denken we bijvoorbeeld aan instellingen van de hogere overheid, onderwijsinstellingen, werkgevers- en werknemersorganisaties, middenstandsverenigingen, opleidingsinitiatieven en ga zo maar door. Het is niet de bedoeling dat de stad in de plaats zal treden, wel om de samenwerking te verbeteren en ook de plaatselijke belangen te behartigen. Er zal door de stad getracht worden overzicht te behouden, toe te leiden, te coördineren, waar nodig te regisseren, eenheid van visie na te streven en te stimuleren met bijkomende initiatieven. Op dit vlak is zeker ook overleg met het OCMW noodzakelijk. In het kader van het Sociaal Impuls Fonds zijn tewerkstelling en onderwijs twee sleutelaspecten.

Een gemeentelijk beleid lokale economie heeft slechts kans op slagen indien al de betrokken partners samen dezelfde richting willen uitgaan. Het organiseren van permanent overleg is daarom van fundamenteel belang. Ook kan het belang van onderwijs nooit voldoende onderlijnd worden. De technologische ontwikkeling van onze maatschappij verhoogt steeds sterker de behoefte aan kennis. Als stad mogen wij deze trein niet missen, maar daarnaast moeten we er ook voor trachten te zorgen dat in de stad geen groepen gevormd worden die hierdoor 'kansarm' worden inzake sociale en economische participatie. Als de locomotief vertrekt met slechts twee van de veertien wagons dan zijn we fout. Toch mag dit er niet toe leiden dat de trein helemaal niet meer vertrekt, dan staan we stil en zal niemand er beter van worden.

Ruimtelijke kansen voor economische activiteiten

Om de economische ontwikkeling mogelijk te maken en de tewerkstelling te bevorderen moeten ruimtelijk kansen geboden worden. Dit wil niet alleen zeggen zoeken naar bijkomende bedrijventerreinen, dit houdt ook in ruimtelijke randvoorwaarden creëren die investeerders aantrekken en ondernemers stimuleren.

Eenzijds is de ruimte schaars en moet er zuinig en efficiënt mee omgesprongen worden. Anderzijds is er nood aan tewerkstelling in eigen streek, aan nieuwe, bijkomende of vervangende arbeidsplaatsen. We willen deze problematiek niet uit de weg gaan en zijn er ons van bewust dat dit een gedifferentieerde aanpak vraagt. Hierbij moeten we ook oog hebben voor de mobiliteitsaspecten die onlosmakelijk met het economisch gebeuren verbonden zijn. Tewerkstelling vinden we gelukkig niet alleen in grote industriële bedrijvigheid, maar ook in KMO's, het onderwijs, de overheid, de dienstensector, bij de zelfstandige ondernemers en de middenstand.

Al deze economische actoren hebben vragen over ruimte, niet alleen kwantitatief maar ook kwalitatief.

Vandaar zal er vanuit het oogpunt lokale economie ruimtelijk onder meer naar gestreefd worden om:

1. Via de opmaak van het structuurplan en het mobiliteitsplan de kansen op duurzame economische ontwikkeling te vertalen in ruimtelijke lange termijn opties die rekening houden met de andere ruimtelijke waarden zoals wonen en natuur.
2. Intensief samen te werken met de andere gemeenten van het regionaal stedelijk gebied Turnhout
3. Economische activiteiten waar mogelijk te integreren in de woonzone. Het project Blairon is daar een voorbeeld van, maar ook de stationsomgeving biedt hier nog bijkomende mogelijkheden. Ook andere leegstaande bedrijfsgebouwen in de stad moeten op dit vlak onderzocht worden. De inventaris van leegstaande bedrijven dient actief als werkinstrument gehanteerd te worden. Diensten, handel en onderwijs kunnen het best geïntegreerd worden in het bestaande stedelijk weefsel. Deze verweving mag evenwel niet ten koste gaan van de woon- en leefkwaliteit van de omliggende buurt. Ondersteunende ruimtelijke maatregelen zijn vaak wenselijk.
4. De bestaande bedrijventerreinen optimaal ruimtelijk te benutten. Hiertoe is naast inventarisatie nood aan onderzoek naar de mogelijkheden van verdichting. Wat is ruimtelijk mogelijk ? Wat is juridisch mogelijk ?
5. De mogelijkheden van nieuwe technologieën optimaal toe te passen. Ook voor de bestaande sterke sectoren uit Turnhout moet dit blijvend aandacht vragen, zowel in de grafische sector en hierin is het initiatief van VIGC een goed voorbeeld, als in de farmaceutische en hier kan een bedrijf als Janssen Pharmaceutica een trekkersrol vervullen.
6. Nieuwe economische sectoren kansen op ontwikkeling te bieden in onze regio, we denken hierbij aan de toeristische en de culturele sector, maar ook nichesegmenten van de dienstensector en de ICT-sector..
7. De problematiek van de zonevreemde bedrijven op te lossen via een snelle maar doordachte uitwerking van een sectoraal BPA zonevreemde bedrijven.
8. Nieuwe KMO of bedrijventerreinen, effectief of in reserve, slechts te ontwikkelen indien de woonkwaliteit in buurten niet belast wordt door o.a. lawaai-, geur- of verkeershinder. Het is ook evident dat nieuwe zones zullen voorbehouden worden aan aanvaardbare activiteiten. De inrichting dien te gebeuren vanuit een landscapingmodel dat ervan uitgaat dat buffering en vormgeving van deze terreinen mens- en omgevingsvriendelijk gebeuren, vanuit een optimaal benutten van de beschikbare ruimte.
9. Verder aan stadskernvernieuwing te doen om handel, diensten, onderwijs en horeca beter te laten gedijen. Verhogen van de verblijfskwaliteit in het kernwinkelgebied alsook het stimuleren van het wonen binnen de ring en het uitkienen van goede parkeerfaciliteiten gecombineerd met efficiënt openbaar vervoer. Zo moet er een goed

verzorgd verblijfsgebied kunnen ontstaan voor bezoekers en bewoners in een stedelijk milieu met een eigen identiteit en in evenwicht met de stadsrand en het buitengebied. Een hoogwaardig winkelaanbod moet gecombineerd worden met gezelligheid en voldoende groen. Ook dient er gezocht te worden naar synergie met cultuur, toerisme en ontspanning. Het economisch belang van investeringen in de stadskern worden te vaak onderschat. Een verdere planmatige aanpak van de stadskern zal de ruimtelijke kwaliteiten en daardoor de economische aantrekkingskracht van Turnhout sterk verhogen.

10. Maar ook centrummanagement om een strategie voor het centrum uit te werken enerzijds ter bestrijding van negatieve tendensen zoals leegstand en verkrotting of eenzijdigheid van aanbod maar anderzijds ook ter promotie van de handel in de stad met acties zoals bebloeming, promotie van het winkelen in de stad voor de regio, strijd tegen zwerfvuil in de stad, kwaliteit in reclame, architectuur en inrichting winkels, verdere uitwerking van het lichtconcept van de stad, beheersen van de veiligheid van winkel en klant, gecombineerde initiatieven met toerisme of de culturele sector, opzetten van gestructureerd overleg en het creëren en promoten van een eigen, eigentijds, dynamisch en kwaliteitsvol imago. Een actieve participatie van de handelaarsverenigingen is hierin noodzakelijk.
11. Bewegwijzering uit te werken zowel in functie van de bedrijventerreinen als in functie van het stadshart waarbij een parkeerrouting opgenomen wordt. Aandacht voor mobiliteit wil ook zeggen zoeken naar systemen van bedrijfsvervoersplanning, zoeken naar de goede balans tussen autoluw centrum en bereikbaar centrum, stimuleren van openbaar vervoer, degelijke fietsroutes, zowel naar het centrum als naar en in de bedrijventerreinen.
12. Vormings- en onderwijsinitiatieven in Turnhout een kans te geven. Hiertoe zullen bestaande instellingen de ruimte moeten hebben om uit te breiden of zich als moderne onderwijsinstellingen te profileren en zullen in de mate van het mogelijke opleidingen vanuit het hoger onderwijs samen gebracht worden op gemeenschappelijke locatie. De mogelijkheid van de kazerne Blairon als campus voor het hoger onderwijs in Turnhout in wisselwerking met het bedrijfsleven dat zich daar kan vestigen is hiervoor een bijkomende opportuniteit. Als stad zullen wij ook voor de eigen onderwijsinstellingen streven naar optimaal ruimtegebruik en eigentijdse infrastructuur.

Communicatie, informatie en coördinatie een rol voor de overheid

De lokale ondernemer denkt vaak op korte termijn, is bezig met zijn bedrijf, zijn bedrijfsgebonden problematiek. Van de overheid verwacht hij ondersteuning, antwoorden op zijn vragen, duidelijkheid over vergunningen, initiatieven om de stad waar hij bedrijvig is mee te promoten, een planmatige actieplan dat bijdraagt tot de ontwikkeling van een stimulerende economische omgeving.

Daartoe moet de stad een visie ontwikkelen op lange termijn, maar ook zijn rol vervullen op het vlak van communicatie, informatie en coördinatie. Dit kan niet door een ad hoc benadering. Een planmatige aanpak kan enkel gerealiseerd worden indien de schepen van lokale economie kan terugvallen op een eigen stedelijke dienst en op de medewerking van de lokale economische actoren.

De volgende jaren zal er daarom in de stad werk gemaakt moeten worden van de uitbouw van een 'dienst lokale economie'. De positionering moet kaderen binnen de volledige hertekening van de stedelijke organisatie tot een kwaliteitsvol dienstenbedrijf zoals omschreven in de eerste beleidsnota interne organisatie. De dienst lokale economie zal onder meer voorzien in :

1. Loketfunctie voor kmo en ondernemers en duidelijkheid creëren aangaande een administratief en politiek aanspreekpunt binnen de stad. Een kwaliteitsvolle en klantgerichte benadering staat hierbij voorop.
2. Structureren van regelmatig overleg, zowel intern binnen de stedelijke diensten als extern met de lokale economische actoren, enerzijds om preventief problemen te vermijden anderzijds om een vertrouwensband te scheppen, ervaringen en ideeën uit te wisselen en nieuwe gezamenlijke initiatieven op te zetten
3. Ter beschikking stellen van gegevens en informatie aan de bedrijven
4. Uitwerken van informatiebrochures en een digitaal stedelijk informatienetwerk ten behoeve van de economische actoren
5. Promotie van de economische troeven van de stad
6. Uitbouw van een visie op citymanagement en dit ook planmatig uitvoeren
7. Actieve Informatie naar de bedrijven, kmo en middenstand :
 - a. n.a.v. werken in straten of de planning dienaangaande
 - b. n.a.v. nieuwe initiatieven van andere overheden en eigen initiatieven
 - c. ivm afvalverwerking, afvalophaling, containerpark
 - d. milieuaspecten
 - e. ruimtelijke ordening
 - f. algemene reglementeringen ...
 - g. over waar men voor wat terecht moet
 - h. over wat andere instellingen aanbieden, over nieuwe initiatieven op het vlak van tewerkstelling, vorming en opleiding, sociale tewerkstelling en dergelijke meer
8. Dienstverlening naar ondernemers onder meer door snelle en efficiënte behandeling van vergunningsdossiers
9. Stimuleren van opleidingen en vorming en zoeken naar formules om de kloof tussen onderwijs en bedrijfsleven beter te overbruggen; onder meer qua moderne technologieën.

Zoals reeds in de inleiding gesteld is het niet de bedoeling van de stedelijke overheid om in de plaats te treden van bestaande initiatieven. Op het vlak van tewerkstelling, onderwijs en economische ontwikkeling zijn van tal van organisaties actief. De taak die we moeten opnemen is een sturende en coördinerende taak, we hebben hier te maken met netwerkmanagement.

Overlegstructuren opzetten met andere actoren, met bedrijven en ondernemers, deze sturen en coördineren wordt de uitdaging voor de volgende jaren. De uitbouw van een actief forum tewerkstelling, een lokale raad voor onderwijs en vorming, een stuurgroep rond citymanagement en een eigentijdse adviesraad voor lokale bedrijven en middenstand zullen vooraan staan in de agenda van de schepen voor lokale economie. We zijn ervan overtuigd dat er behoefte is aan permanent en gestructureerd overleg.

Deze beleidsnota is daardoor ook een oproep aan alle politieke fracties, maar ook aan alle betrokken actoren om hieraan met een positieve ingesteldheid te werken in een open dialoog en een democratische sfeer, met aandacht en respect voor elk standpunt. Een stad wordt immers niet alleen gemaakt door het stadsbestuur, de andere actieve actoren hebben hierin een minstens evenwaardige rol. Waar er hiaten zijn in het aanbod of de vraag, waar bestaande initiatieven nog te kort schieten of ondersteuning vragen, waar overleg nodig is om neuzen in dezelfde richting te krijgen, waar promotie of informatie gebundeld moet worden, daar wil de stad waar mogelijk invulling geven of mee zoeken naar oplossingen, al dan niet met nieuwe initiatieven.

Opleiding, vorming en onderwijs

We zitten in een eeuw waarin permanente vorming een onmisbaar gegeven zal zijn. We moeten ons daarop richten. Bedrijven bepalen hun vestigingsplaats in functie van het aanbod op de arbeidsmarkt. Turnhout is van oudsher een onderwijsstad, wij moeten dat ook blijven en naar de toekomst toe dit op een eigentijdse manier trachten in te vullen.

Eenzijds betekent dit dat wij in het regulier secundair onderwijs zo veel mogelijk studierichtingen moeten kunnen aanbieden en op het vlak van hoger onderwijs het aanbod moeten vergroten, zo mogelijk op een gemeenschappelijke campus. Initiatieven zoals het post-universitair centrum dienen gestimuleerd. Anderzijds verdienen ook andere vormings- en opleidingsinitiatieven die dicht aanleunen bij het bedrijfsleven of die aandacht hebben voor de kansarmen op de arbeidsmarkt onze volle aandacht. Ook voor dit soort opleidingen moet Turnhout het centrum van de regio worden

De stedelijke overheid zal daartoe de volgende jaren trachten :

- a. Het vormingsaanbod in kaart te brengen en waar nodig en mogelijk bij te sturen
- b. Het overleg tussen alle onderwijs-, opleidings- en vormingsinitiatieven te structureren
- c. De site van de Kazerne Majoor Blairon om te bouwen tot een knooppunt tussen bedrijven en opleidingsinitiatieven
- d. Het gebouw Prinsenstraat om te bouwen tot een mini-vormingscentrum
- e. Zorg te dragen voor de groepen binnen de maatschappij die 'kansarm' zijn inzake sociale en economische participatie, ook op het vlak van onderwijs en vorming. Hiertoe zijn er in de stad initiatieven zoals :
 2. projectencentrum
 3. dinamo
 4. schoolopbouwwerk en huiswerkklasjes
 5. basiseducatie
 6. tweedekansonderwijs
 7. integratie en gelijke kansen voor minderheidsgroepen in het onderwijs
 8. buitenschoolse kinderopvang
 9. netwerkvorming en toeleiding tot onderwijs en vormingsinitiatieven
 10. stedelijk onderwijs met bijzondere aandacht voor kinderen met een zwakkere sociale of culturele achtergrond

De stad wil de gangmaker zijn van samenwerking tussen de scholen van diverse netten en de verschillende vormings- en opleidingsvormen. Het opstarten van een permanente lokale raad of overlegplatform voor onderwijs en opleiding is hiervoor een noodzaak.

Naast coördinator is de stad ook inrichter van een deel van het onderwijsaanbod in de stad met de stedelijke basisschool en de stedelijke handelschool. Zij hebben hun eigen positie binnen het stedelijk onderwijsaanbod en ze moeten deze rol ook de volgende jaren verder kunnen zetten en er dient gezocht naar formules om deze waar mogelijk te verstevigen. Dit wil zeggen dat er geïnvesteerd zal moeten worden in infrastructuur, zowel naar gebouwen toe als naar moderne didactische uitrusting, zowel in het basis- als het secundair onderwijs. Maar dit wil ook zeggen blijvende aandacht voor vernieuwing en kwaliteitszorg op pedagogisch en didactisch vlak, rekening houdende met de behoeften van de lokale gemeenschap met bijzondere aandacht voor kinderen met leerproblemen of met een zwakkere sociale en culturele achtergrond.

Het stedelijk onderwijs moet zijn onderwijs- en opvoedingsproject verder blijven uitwerken in samenspraak met ouders, personeel en lokale gemeenschap. De participatieraden moeten fungeren als echte advies- en inspraak organen. Hier ligt ook de kans om aan beleid te doen in samenspraak met de lokale gemeenschap.

Speciale aandacht dient ook te gaan naar de oudercomités. Deze moeten uitgroeien tot netwerken waar vele jonge ouders als vrijwilliger verantwoordelijkheid mee opnemen voor de school. Ook overleg tussen ouders van verschillende scholen en verschillende onderwijsnetten willen wij als stedelijke overheid stimuleren.

Hierdoor kunnen ook gemeenschappelijke initiatieven ontstaan op het vlak van leerlingenvervoer, verkeersveiligheid, milieu-educatie, zorg voor kansarmen, drugpreventie en zo verder.

Sociale Tewerkstellingsinitiatieven en Samenwerking binnen RSGT

Meer en meer wordt het lokale beleidsniveau gezien als een niveau waar werkgelegenheid wordt bevorderd en waar werkloosheid en sociale uitsluiting bestreden wordt. Hierdoor wordt door de hogere overheid ook het tewerkstellingsbeleid meer en meer gedecentraliseerd.

Initiatieven op lokaal vlak of op het niveau van het regionaal stedelijk gebied Turnhout dienen daarom ondersteund te worden, alsook het overleg zoals hierboven reeds aangegeven in een werkgelegenheidsforum, tussen de verschillende actoren aangaande tewerkstelling. Een uitdaging wordt hier gevormd in het initiatief van de werkwinkel en de daaraan gekoppelde diensteneconomie. Een geïntegreerde basisdienstverlening voor werkzoekenden en ondernemers krijgt hierdoor een kans op één duidelijke locatie.

Als stad en ocmw willen wij ook verder sociale tewerkstellingsinitiatieven blijven ondersteunen, onder meer in het kader van het Sociaal Impuls Fonds. Wij noemen hierbij :

11. Aanbod van Wistoestellen op verscheidene locaties in de stad.
12. Onderzoek naar de mogelijkheden van een virtuele werkwinkel via het stedelijk internet gebeuren
13. Tewerkstelling in het kader van art. 60 § 7 van de OCMW wet
14. Via OCMW tewerkstellingsprojecten zoals sociale leerwerkplaats, arbeidsbemiddeling en begeleiding kan individuele begeleiding naar tewerkstelling op maat van de cliënt worden gerealiseerd
15. Verdere ondersteuning van de vzw sociale werkplaats De Troef die tewerkstelling biedt aan risicogroepen op de arbeidsmarkt die door persoons- of omgevingsfactoren niet terecht kunnen op de reguliere arbeidsmarkt. De tewerkstelling kan zich situeren in klussen, groenonderhoud en renovatiewerken bij minder begoeden of sociaal gerichte diensten en organisatie
16. Werkwinkel
17. WEB atelierwerking : opleiding polyvalente houtbewerking. Via een begeleide tewerkstelling (WEP+) van maximaal 1 jaar wordt getracht de doelstelling te bereiken.
18. Buitenschoolse kinderopvang om ouders in de gelegenheid te stellen om volwaardig te participeren in het arbeidsproces en/of opleidingen te volgen.
19. Ook de tewerkstelling voor allochtonen verdient bijzondere aandacht.

Tevens is er deze legislatuur behoefte aan een evaluatie en onderzoek naar de rol van stad en ocmw als sociale werkgever naar de toekomst toe.

Besluit

Een geïntegreerd beleid lokale economie staat duidelijk nog in de startblokken. Een tweede beleidsnota die na consultatie met ocmw, de lokale actoren en de verschillende politieke fracties zal worden opgemaakt, zal de hiaten en de onduidelijkheden moeten wegwerken. Aan deze nota zal een actieplan gekoppeld moeten worden om de beleidsintenties te vertalen in concrete acties. Dit dient te gebeuren in overleg met de lokale actoren op het vlak van economie, onderwijs en tewerkstelling.

Openbare werken

Eric Vos beleidsnota 2001-2006

Een modern beleid richt zich niet naar prestige of losstaande projecten, maar naar een planmatige aanpak en duurzame realisaties die voor de stad van morgen een meerwaarde hebben en blijven behouden.

'Openbare werken' in de stad zijn daarbij een belangrijke hefboom om zowel een kwalitatieve leefomgeving als een moderne dienstverlening naar de bewoners mogelijk te maken.

Inrichting van het openbaar domein

Voor de **inrichting van het openbaar domein** wil deze bestuursploeg na het plan 2002 een nieuw wegenprogramma ontwikkelen voor de volgende jaren. Onderhoud en inrichting van het openbaar domein dragen immers bij tot een leefomgeving, waar mensen zich behaaglijk en veilig voelen.

Bij de planning van de **vernieuwing van straten en pleinen**, zal de technische staat van het wegdek en de riolering medebepalend zijn voor het vastleggen van de prioriteiten. Telkens zal een goed doordacht, energievriendelijk verlichtingsplan uitgewerkt worden dat mee de sfeer zal bepalen van straten en pleinen.

Bij de herinrichting van pleinen en straten wordt telkens onderzocht of kunstwerken, ontmoetingsplaatsen en/of spelelementen kunnen geïntegreerd worden.

De dienst wegnis zal in de ontwerpfase telkens adviseren over de materiaalkeuze: eenvoudige en degelijke materialen genieten de voorkeur.

In het kader van de ontwikkeling en inrichting van de groene plaatsen in de stad zal (waar nodig) extern deskundig advies ingewonnen worden om pleinen en straten zodanig in te richten dat dit niet alleen het beeld van de stad zal bepalen, maar ook rekening houdt met het onderhoud die de beplanting na de aanleg vereist.

Kwaliteit van de dienstverlening

Dit bestuur wil de verhogen. Dit veronderstelt een goede planning van wegenwerken, een goede afstemming van de diverse onderdelen van de werken en de diverse dossiers van de aanleg van de straat, zoals aanleg van het wegdek, verlichting, straatmeubilair, beplanting en verkeerssignalisatie. Op dit vlak is het ook de bedoeling van deze bestuursploeg om met de nutsmaatschappijen intentieverklaringen op te stellen en te formaliseren, zodat de werken van de nutsmaatschappijen zoveel als mogelijk worden afgestemd op het investeringsplan van het stadsbestuur.

Veel aandacht zal uitgaan naar een goede **communicatie** met bewoners over de planning en fasering van werken/ bereikbaarheid/ omleidingen en andere praktische aangelegenheden. De bereikbaarheid van handelaars en bewoners tijdens werken zat op een passende manier door het stadsbestuur aangeduid worden evenals het aanreiken van aanrij routes zodat bezoekers van buiten de stad vooraf geïnformeerd worden over wegenwerken. De stedelijk website is een medium om dit te ondersteunen.

Nette, aangename stad

Turnhout wil een blijven, waar de technische dienst samen met bewoners, de actie 'Turnhout 't kan net'⁷ verderzet. De bebloeming in de stad zal in deze context uitgebreid worden.

Een gedegen aanleg en onderhoud en herinrichting van de groenvoorziening is hierbij essentieel. Het stadspark zal als groen rustpunt in de stad bijzondere aandacht krijgen. Op basis van de voorliggende studie zal het park systematisch aangepakt worden. De diverse onderdelen van de studie dienen hiertoe ernstig onderzocht te worden op hun opportuniteit en haalbaarheid (de herlocatie van de tennisvelden, de herinrichting van de inkomzone naar het zwembad, herinrichting van de hertenweide, integratie van een kinderboerderij ?)

Een nette leefomgeving houdt ook in dat we verder inspanningen moeten leveren om het groot onderhoud van wegen en stoepen uit te voeren en oude verlichtingspalen (bvb. Parkwijk) verder te vervangen. Bij dit groot onderhoud zal extra aandacht besteed worden aan de omgeving van scholen en de verkeersroutes die veel door fietsers gebruikt worden.

Een snelle interventie bij meldingen voor kleine defecten in het straatbeeld moet dit ondersteunen. Bij het aankoopbeleid moet dan ook de nodige reserve voorzien worden, zodat materialen ter beschikking zijn om herstellingen uit te voeren.

Het behoud van de netheid van de stad veronderstelt een inclusief beleid waar met wijken en buurten afspraken gemaakt worden via buurtcontracten of straatcontracten waarin bepaald wordt hoe de inspanningen van het stadsbestuur kunnen aangevuld worden door het engagement van mensen in buurten of in handelsstraten. Zo kunnen bvb. wijkgebonden acties opgezet worden om zowel het straatbeeld, het groen en de speeltoestellen een opfrisbeurt te geven.

Een sensibiliseringscampagne moet de actie 'turnhout kan net' continu ondersteunen'. Dit zowel via de klassieke media als door de voorbeeldfunctie van eigen diensten en de attentie van de politie om op het aspect van orde en netheid toe te zien. De netheid van de openbare ruimte is immers een belangrijk aspect van het leven in een stad. In een goed onderhouden buurt wonen is niet alleen aangenaam maar ook beter voor het veiligheidsgevoel.

Turnhout wil ook vanuit de technische dienst zowel de initiatieven van het verenigingsleven als de organisatie van stedelijke manifestaties logistiek ondersteunen. Het creëren van ontmoetingskansen én ontspanningsmogelijkheden zijn immers essentieel bij het tot stand komen van een aangename samenleving. Het verenigingsleven kan hiervoor per initiatief een aanvraag tot ondersteuning richten naar het stadsbestuur.

Infrastructuur

Een moderne dienstverlening naar de bewoners van de stad houdt ook in dat de stedelijke **infrastructuur** hierop moet afgestemd zijn. De dienst openbare werken neemt hierbij een cruciale logistieke rol op.

Eenzijds worden op dit ogenblik een aantal grote infrastructuurdossiers zoals het nieuwe zwembad, herinrichting speelkaartenmuseum, het tweede plateau van de Warande, ondergrondse parking Warande, sanitair Leemshoeve voorbereid en/of begeleid,.....

Anderzijds dringen een reeks aanpassingen zich op aan een reeks stadsgebouwen : o.a, schoolgebouwen. Warande, bibliotheek, jeugdcentrum.

De beleidsopties met een directe impact naar infrastructuur, zullen ook de nodige deskundigheid vragen aan de dienst gebouwen.

Daarnaast is het evident om gebouwen goed en tijdig te onderhouden : dit is een belangrijk aspect waardoor grote kosten in de toekomst kunnen vermeden worden. Dit geldt zowel voor de eigen infrastructuur als voor belangrijke monumenten in onze stad.

Op het vlak van deze infrastructuurdossiers is het noodzakelijk om een **meerjarenprogramma** op te stellen waarbij zowel technische als functionele aanpassingen zullen geprogrammeerd worden in een financieel haalbaar plan.

Het is de bedoeling om aanpassingen aan gebouwen en projecten te programmeren (technisch en financieel), zodat de uitvoering van verschillende fasen onmiddellijk aansluiten en dat een dossier in zijn totaliteit wordt afgerond.

Het meerjarenplan zal dan ook een combinatie zijn van technische noodzakelijkheden, functionele noodzakelijkheden en nieuwe investeringen, waarvan bij de opstart van een dossier bepaalt dient te worden of het uitgewerkt wordt met eigen diensten of een architecten-of studie bureau.

Het stadsbestuur zal op het vlak van de stedelijke gebouwen alleszins een voorbeeldfunctie opnemen naar de toegankelijkheid ervan voor mindervaliden en de veiligheid van personeel en publiek. Hier is het noodzakelijk om een inventaris van knelpunten op te stellen en te hanteren bij de planning. Overleg met sociale dienst en brandweer is hiervoor evident.

Waar mogelijk en financieel haalbaar (kosten/batenanalyse) zullen milieuvriendelijke technieken toegepast worden bij nieuwe projecten: overleg met de duurzaamheidsambtenaar is noodzakelijk.

Het is overduidelijk dat ook de dienst openbare werken zal werken aan de verbetering van de eigen organisatie, en dit in functie van het verhogen van de kwaliteit van de dienstverlening. Lacunes in het organogram dienen ingevuld te worden zodat de

veelheid aan opdrachten op een gedegen wijze kunnen verwerkt worden.

Een bijzonder accent in deze organisatie zal gelegd worden naar de afstemming van werken die met de eigen technische diensten kunnen uitgevoerd worden en opdrachten die uitbesteed worden. Hiertoe is een structureel overleg tussen de verschillende diensten van openbare werken en de stedelijke werkplaats noodzakelijk. Ploegbazen zullen samen met verantwoordelijken van de stedelijke werkplaats nauw betrokken worden bij het optimaliseren van de planning, uitvoering en afstemming van de diverse werkzaamheden. Procedures moeten verduidelijkt worden zodat opdrachten in functie van diverse diensten op een gestructureerde manier kunnen geprogrammeerd en uitgevoerd worden.

Jeugd

Eric Vos beleidsnota 2001-2006

*Het jeugdbeleid is meer en meer een geïntegreerd beleid.
Het stadsbestuur zal in al zijn beleidsaspecten aandacht hebben voor items die jongeren aanbelangen: naast de vrijetijdsbesteding zijn dit ondermeer opleidingkansen, een goede invulling van de ruimte in onze stad, mobiliteit, cultuur, het sociaal beleid,....
Dit betekent dat er in alle beleidsdomeinen permanente aandacht moet zijn voor het effect van de beslissingen naar de jongeren in onze stad.*

Ook de volgende jaren willen we samen met de jongeren van onze stad een jeugdwerkbeleidsplan opstellen om het jeugdbeleid te plannen en uit te voeren. Hierin wil deze bestuursploeg een aantal duidelijk^opties nemen .

De rol en het belang van de jeugdverenigingen...

..in het jeugdbeleid wordt duidelijk onderkend en ondersteund. Het stadsbestuur zal ondermeer **de verenigingen ruimer ondersteunen** bij het bouwen van lokalen of bij aanpassingswerken in functie van de veiligheid van jeugdlokalen.

De jeugddienst krijgt de blijvende opdracht om jeugdverenigingen te ondersteunen en te begeleiden, indien zij hierom verzoeken.

Het stadsbestuur zal bij de jeugdraad advies vragen over het optimaliseren van het huidige subsidiesysteem, zodat dit optimaal wordt afgestemd op de noden van de verenigingen. De subsidiëring voor jongeren om zich te vormfit^in het jeugdwerk wordt door het stadsbestuur als zeer waardevol beschouwd.

Op dit moment zijn een vijftal jeugdverenigingen op zoek naar een mogelijkheid om een eigen lokaal uit te bouwen. Andere jeugdverenigingen plannen aanpassingen aan hun lokalen. Bij de subsidiëring zullen aanpassingen in functie van de veiligheid van lokalen prioriteit krijgen. Enerzijds zal het stadsbestuur, zowel vanuit de dienst jeugd als de dienst ruimtelijke ordening mee op zoek gaan naar geschikte locaties voor de vestig^rwan jeugdverenigingen: het BPA FRAC moet hiervoor in ieder geval mogelijkheden creëren. Anderzijds zal er op basis van een geactualiseerde behoeftestudie ingeschat moeten worden of er bijkomende middelen voor het bouwen en/of renoveren van jeugdlokalen noodzakelijk zijn.

Ruimte krijgen om jong te zijn

Dit betekent dat jongeren zich moeten kunnen ontplooiën in een verdraagzame omgeving. Het stadsbestuur zal een **geactualiseerd speelpleinplan** uitvoeren, waarbij kinderen in hun eigen omgeving kunnen spelen, waar ruimte wordt gemaakt voor skaters en waar jongeren zich in speelbossen kunnen uitleven. Het uitbouwen van het raadsherenpark en de verdere ontwikkeling van de 'Frac' moet extra ruimte scheppen voor jongeren.

Een offensief (speel)ruimtebeleid voeren is daarom erg belangrijk. Dit betekent dat we pro-actief en planmatig de ontwikkeling van het speelbeleid zullen verder ontwikkelen. De extra middelen die de Vlaamse overheid hiervoor uittrekt moeten ook voor Turnhout ruimere mogelijkheden bieden om een impuls te geven aan het uitwerken van speelplekken in de stad. De nieuwe wetgeving op de veiligheid van speeltuigen, zal ons immers verplichten om diverse speelpleinen aan te passen.

Meer dan in het verleden moet er aandacht besteed worden aan de tieners, waarvoor het wenselijk is om eigentijdse infrastructuur, die aansluit bij hun leefwereld, op een doordachte manier in het straatbeeld te kunnen inpassen. Zo is het de intentie om op diverse plaatsen in de stad ook mogelijkheden om te skaten te voorzien.

Het optimaliseren van de verkeersveiligheid moet meer ruimte geven aan kinderen om zich te bewegen in de stad, als lerende fietser of als actieve tiener.

Uiteraard zal het speelbeleid een (levendig) gegeven blijven, waar ingespeeld moet kunnen worden op vragen van jongeren en vanuit de wijken. Het stadsbestuur wil dan ook ten gronde onderzoeken of het haalbaar is om tijdens bepaalde periodes straten vrij te maken om te spelen.

Het project 'groene ruimte' moet uitgewerkt worden, en mogelijkheden bieden aan jeugdverenigingen om bosspelen te kunnen organiseren.

De vzw Raadsherenpark zal ruimere logistieke ondersteuning krijgen, zodat de essentiële gebouwen multifunctioneel kunnen ingericht worden en het park optimaal kan gebruikt worden voor ontmoetingen binnen het verenigingsleven.

Kansen om elkaar te ontmoeten.

Het invullen van een uitgaansbeleid en het uitwerken van een **goede fuifgelegenheid** zal een bijzondere uitdaging zijn voor deze bestuursploeg. In dit kader zijn we eveneens voorstander van een duidelijke jeugdprogrammatische voor jongeren in de Warande, waar het nieuwe podium daartoe de faciliteiten moet bieden.

Het uitgaansbeleid zal met betrokken partners ontwikkeld worden:

20. de programmering van culturele activiteiten en optredens in de stad verdient een goede afstemming (tweede podium Warande, vrijdagen, jeugdcafé Wollewei, jeugdverenigingen, horeca,...)
21. een aantal cafés die zich duidelijk naar jongeren kunnen profileren
22. jeugdhuis Wollewei, dat ingeschakeld kan worden voor fuiven van studenten tijdens de week- de zaaluitbaters die fuiven toelaten om zoveel als mogelijk jeugdfuiven te kunnen spreiden en opvangen.
23. de jeugdverenigingen om te komen tot een goed uitgebalanceerde fuifkalender. Afstemming op de grote evenementen in de regio zal noodzakelijk zijn. De mogelijkheid om een fuifbus in leggen moet overwogen worden om deze fuiven op een veilige manier bereikbaar te maken voor de jonge Turnhoutse feestvierders.

Een nieuwe fuifzaal blijft een noodzaak in Turnhout. Op het vlak van de locatie zullen de mogelijkheden opnieuw worden onderzocht. Een inplanting in het centrum, waarbij mogelijke hinder naar de omgeving toe beperkt kan worden, geniet de voorkeur. De voorkeur van het stadsbestuur gaat uit naar een samenwerking met privé-partners. Door het afsluiten van contracten moet het dan voor verenigingen haalbaar zijn om fuiven te organiseren. Opportuniteiten die zich zouden voordoen, waarbij de stad zelf het initiatief kan nemen om een fuifzaal uit te bouwen zullen ernstig worden onderzocht.

Het jeugdbeleid in open communicatie..

...en met een grote betrokkenheid van de jongeren.

Het stadsbestuur verwacht dat de jeugdraad een eigentijds forum is waarbij advies kan gevraagd worden over diverse thema's en dossiers, die jongeren aanbelangen, en die het jeugdwerk overstijgen.

Voor de niet georganiseerde jeugd en de prille jeugd moeten eigentijdse werkvormen uitgewerkt worden om inspraak en de participatie van alle jongeren te verhogen.

Jeugdwelzijnsbeleid

Een duidelijk accent wordt gelegd op het **jeugdwelzijnsbeleid**, gericht naar maatschappelijk kwetsbare jongeren : naast het ondersteunen van concrete projecten zal overleg tussen diverse organisaties en het leggen van nieuwe samenwerkingsverbanden noodzakelijk zijn.

24. Het jeugdwelzijnsoverleg blijft in deze, een erkende adviesraad voor het stadsbestuur.
25. De jeugddienst zal ook op wijkniveau initiatieven nemen om alle jongeren te kunnen integreren in het sociale weefsel.
26. Ook zal overwogen worden om op basis van een contractmanagement de integratie van maatschappelijk kwetsbare jongeren toe te vertrouwen aan het particulier jeugdwerk.
27. De diverse professionele organisaties, die gericht zijn op of werken met maatschappelijk kwetsbare jongeren, in de stad, kunnen indien gewenst geïntegreerd worden in het 'sociale huis'.

Stedelijk jeugdcentrum

De jeugddienst en de Wollewei als stedelijk jeugdcentrum moet kansen krijgen om aansluiting te houden met nieuwe ontwikkelingen en mogelijkheden.

De diverse functies zullen worden gecontinueerd: ontmoeting, informatie, ondersteuning van jongeren, jeugdverenigingen, scholen, het organiseren van recreatie en ontspanning (open tropen, grabbelpas,...), het sturen van het speelbeleid, optreden waar ontplooiing van jongeren in gevaar komt. Een verdere verbouwingen van de Wollewei kan een optimaler gebruik van het gebouw mogelijk maken. Een doordachte indeling van het gebouw maakt het mogelijk om de bewakingsopdracht van het personeel tijdens de avondperiode af te bouwen en te heroriënteren naar de nieuwe uitdagingen.

jeugdhotel

Binnen het kader van de toeristische ontwikkeling van onze stad moet verder onderzocht worden of een jeugdhotel in Turnhout haalbaar is. Dit is een middel voor jongeren om onze stad te ontdekken, maar geeft ook mogelijkheden aan onze verenigingen om groepen te ontvangen. Een initiatief in die zin, kan op de ondersteuning van de stad rekenen, die het mee kan begeleiden.

Sport

Eric Vos beleidsnota 2001-2006

Sport zorgt niet enkel voor een goede fysieke ontwikkeling, maar draagt vooral bij tot de vorming van een gezond sociaal weefsel, waar samenhang en vriendschap op de eerste plaats staan. De knappe sportmanifestaties in Turnhout en de prestaties van onze atleten geven kleur aan het imago van Turnhout, als stad in beweging.

Het stadsbestuur wil zoveel mogelijk mensen in zo goed mogelijke omstandigheden aan sport laten doen. Hiervoor opteren we voor een tweesporenbeleid:

- i. het voeren van een actieve sportpromotie
- ii. het voorzien van de noodzakelijke sportinfrastructuur.

Het stadsbestuur zal volgende concrete initiatieven nemen om **de omstandigheden** voor de Turnhoutse sporter uit te bouwen en te verbeteren:

Sport heeft zijn plaats

Opstellen van het BPA FRAC

De bedoeling is dat in dit gebied de sportbehoeften van clubs en de noden van de jeugdverenigingen opgevangen worden.

De beheersvorm van het gebied zal een belangrijk element zijn om het te ontwikkelen BPA ook daadwerkelijk te realiseren.

Het principe om erfpachten af te sluiten wordt overwogen, zodat verenigingen zelf hun accommodatie kunnen uitbouwen en exploiteren.

Op een creatieve manier moet dit gegeven gekaderd worden in een goede ruimtelijke invulling van het terrein zodat het gebied een harmonieus geheel vormt. Dit impliceert dat naast de procedure van het BPA werk gemaakt wordt van het opstellen van een inrichtingsplan.

Ondertussen moeten de mogelijkheden en modaliteiten voor de aankoop van het terrein nagegaan worden.

structuurplan Turnhout

In het structuurplan Turnhout moet voldoende ruimte voorzien worden voor de sport (rekening houdend met de groeikansen van Turnhout), : het opvangen van zonevreemde sportinfrastructuren is hierbij een evidentie.

Het is logisch dat de lokale recreatiebehoeften volledig in Turnhout kunnen opgevangen worden.

Een plaats om te sporten

uitbouw en actualiseren van infrastructuur

Zwembaden

Het stadsbestuur wil een volwaardig zwembadcomplex in het stadspark uitbouwen, waar de combinatie overdekt en in openlucht zwemmen mogelijk wordt. Bij het realiseren van het zwembad is enerzijds het concept van het bad van belang, waar een 25 m bad, een doelgroepbad, peuterbad wordt gecombineerd met een recreatiebad. Anderzijds zal de bereikbaarheid van het bad, via het openbaar vervoer, wagen en fiets op een goede manier opgevangen moeten worden.

Het nieuwe bad moet meer mogelijkheden bieden voor het zwemmen voor publiek, scholen en clubs. Een optimale afstemming van het gebruik van het bad tussen de diverse watersportclubs wordt

vooropgesteld.

De exploitatievorm van het nieuwe zwembad moet voorbereid worden.

Op een soepele manier moet kunnen ingespeeld worden op nieuwe tendensen: o.a. het aanpassen van openingsuren, tarieven, inzetbaarheid van personeel tijdens piekbezettingen moeten dynamische gegevens kunnen zijn, om het zwembad maximaal te laten renderen.

Aan de huidige zwembaden zullen slechts beperkte onderhoud- of aanpassingswerken uitgevoerd worden, zodat deze in bedrijf kunnen blijven.

Uitbouw van de Leemshoeve als gemeentelijk openluchtsportcentrum

1. Een nieuw gebouw met sanitair en de aanpassing van de hoeve i.f.v. de horeca is een noodzaak om de Leemshoeve goed te kunnen gebruiken.
2. Op basis van het advies uit een hydrologische studie dienen eveneens maatregelen genomen te worden om de bespeelbaarheid van de velden te kunnen verbeteren. Voor de uitvoering van het volledige BPA zal onderhandeld worden om te trachten het verpachte gedeelte uit de lopende pacht te kunnen halen.
3. Op deze manier zouden bijkomende velden kunnen aangelegd worden, zodat het tekort aan openluchtsportvelden kan opgevangen worden.

Technische renovatie van bestaande sportinfrastructuur..

...waar nodig, om het comfort van de sporter te garanderen.

Kleinschalige sportvoorzieningen

Uitbouwen van kleinschalige sportvoorzieningen op wijkniveau, dit in combinatie met het jeugdruimteplan. Zo dient er onderzocht te worden of er in combinatie met de aanleg van nieuwe wijken en/of toeristische fietsinfrastructuur een verlicht joggingparcours kan aangelegd worden.

Turnhout beweegt: de gemeentelijke sportpromotie

Hiertoe worden de sportclubs die de draaischijf zijn van het gemeentelijk sportbeleid ten volle ondersteund. Bewust krijgt hierbij de jeugdwerking en kwaliteit in de sport de hoogste prioriteit. Het stadsbestuur zal aanvullende initiatieven nemen en clubs stimuleren. Extra aandacht zal moeten gaan naar het begeleiden van de vrijwilliger in zijn steeds maar complexere opdracht in de sportclub.

1. De subsidies voor sportverenigingen met jeugdwerking zullen herbekeken worden, met de intentie om de ongelijkheid tussen clubs die stedelijke infrastructuur huren en clubs die elders sporten weg te werken. Ook het inzetten of bijscholen van deskundige trainers zal gewaardeerd worden.
2. Clubs met jeugdwerking, die een jeugdsportcontact afsluiten met het stadsbestuur zullen van toelagen kunnen genieten: aan de sportraad wordt gevraagd om de modaliteiten te adviseren.
3. De sportdienst zal clubs ondersteunen en adviseren in het uitwerken van een jeugdsportbeleid.
4. De sportacademie wordt samen met scholen en clubs verder uitgebouwd. In dit kader zal maximaal worden ingespeeld op de subsidiëringmogelijkheden vanuit de Vlaamse overheid.
5. Samen met de regio wordt een interessant sportaanbod opgesteld voor de niet-sportende jongeren van 12 tot 18 jaar.
6. Er zal een actief sportmanifestatiebeleid worden gevoerd waarbij sportclubs aangemoedigd worden om hun diverse sporten te promoten.
7. De sportdienst neemt aanvullende initiatieven gericht naar bepaalde doelgroepen.
8. De clubs zullen aangemoedigd worden om dit doelgroepenbeleid mee gestalte te geven. Een duidelijke doelstelling is om voor gehandicapten meer georganiseerde sportmogelijkheden te creëren in Turnhout.
9. Het sportvakantie programma zal samen met culturele en grabbelpa-activiteiten gebundeld worden in één vakantie-vrije-tijd aanbod.

10. Het nieuwe sportpromotiebeleid vraagt een integrale aanpak, waarbij overleg met partners uit oa. de sectoren jeugd, cultuur, onderwijs, communicatie en welzijn noodzakelijk zal zijn.

Aangepast personeelskader

Het beheer en de exploitatie van nieuwe infrastructuur en het voeren van een actieve sportpromotie vergt een aangepast personeelskader.

De erkenning van Turnhout in de A-categorie (steden met meer dan 50.000 inw.) van het sportdecreet, geeft ons recht op de subsidiëring van drie sportfunctionarissen. Deze mogelijkheid, samen met de toepassing van de sociale maribel, moet degelijk onderzocht worden om de sportdienst inhoudelijk te verstevigen.

Vanuit de inhoudelijke uitdagingen, binnen de sportsector is het noodzakelijk om het intern management van de sportsector te verstevigen zodat de sport zijn maatschappelijke rol kan blijven vervullen op een voor de stad financieel verantwoorde manier.

Het Lokaal welzijnsbeleid

Karel De Busser beleidsnota 2001-2006

Zich goed voelen in de maatschappij hangt af van vele factoren. Vooral wanneer mensen moeten leven in verdrukking, armoede of uitsluiting is het niet gemakkelijk hen dit doel te helpen bereiken. Als bestuursmeerderheid willen wij borg staan voor een goede sociale dienstverlening aan iedere burger in onze gemeenschap.

Zowel binnen de stedelijke sociale dienst als binnen de diensten van het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn moeten onze medeburgers op een kwalitatief hoogstaande hulpverlening kunnen rekenen.

1. Het moet de bedoeling zijn om de cliënt op een correcte manier bij te staan in een zo kort mogelijk tijdsbestek. Ondanks het feit dat de Sociale Dienst van de Stad een "Welzijnsgids" heeft samengesteld, ondanks het feit dat het stadsbestuur, in samenwerking met het OCMW, een "seniorengids" heeft aangemaakt, en er bovendien ook een "OCMW-gids" ter beschikking staat van de Turnhoutse bevolking, moeten we nog steeds vaststellen dat velen onder ons de juiste weg niet vinden in het labyrint van dienstverlening.
2. De discussie rond de uitbouw en functie van een "Sociaal Huis" moet dan ook prioritair gevoerd worden. Het zou in dit verband ook nuttig kunnen blijken één algemeen telefoonnummer in dienst te stellen, teneinde de toegang te vergemakkelijken voor mensen met vragen.
3. Het beleid dat het Stadsbestuur, in goede samenwerking met het O.C.M.W. de laatste jaren heeft gevoerd inzake bestrijding van de kansarmoede en verbetering van de leefomgeving en de leefkwaliteit in de verschillende delen van onze stad, willen wij als bestuursmeerderheid verder zetten.
4. Het moet de betrachting zijn van de bestuursmeerderheid om bepaalde initiatieven te laten erkennen, zodat andere lovenswaardige initiatieven kunnen worden opgenomen in de beleidsvoering.
5. Indien wij de vooropgestelde resultaten willen bereiken inzake wonen, werken, vorming en onderwijs, gezondheidszorg, hulpverlening en zinvolle vrijetijdsbesteding, dienen wij zeker aandacht te hebben voor de communicatie tussen de bestuursstructuren van het S.I.F. en de diverse andere stedelijke beleidsplannen in het bijzonder : Jeugdwerkbeleidsplan, Mobiliteitsplan, Logo's, Tewerkstellingsconvenant, Preventiecontract, Samenwerkingsverband Regionaal Stedelijk Gebied, enz.....

Samenleving en gezin

Karel De Busser beleidsnota 2001-2006

Als hoeksteen van onze maatschappij blijft het klassieke gezin de basis voor de organisatie van het dagelijks leven, in een harmonieus samengaan van werken, ontspanning, recreatie en sport. Niettemin dienen wij, als bestuursmeerderheid in Turnhout, zeker oog te hebben voor de steeds groter wordende groep van éé noudergezinnen en andere samenlevingsvormen.

1. Binnen de activiteiten die zijn opgenomen in de sociale dienstverlening van Stad en OCMW dienen wij, samen met het verenigingsleven, elk hulpbehoevend persoon in onze samenleving, zonder onderscheid te maken in afkomst, ras, huidskleur of religie optimaal te begeleiden. De financiële middelen, aangereikt door Stad, OCMW of Sociaal Impulsfonds dienen op de meest doordachte wijze hiervoor te worden aangewend. De oprichting van een dienst opvoedings- en gezinsondersteuning zou meerdere projecten kunnen opnemen.
2. De Gezinsraad moet betrokken worden en advies kunnen verstrekken bij de aanleg van wegen, voetpaden, het wijzigen van verkeerssituaties, de mobiliteitsproblematiek, enz...
3. De infrastructuur en organisatie van de kinderopvang 't Lindeke dient op een oordeelkundige wijze volledig herzien te worden. Verfraaiing en aanpassingswerken dringen zich op.
4. De uitbouw van de buitenschoolse kinderopvang Gabbers en Co. vzw dient verder gezet te worden, zodat op de meest nuttige en aangename wijze kan voorzien worden in de opvang van kinderen van het basisonderwijs.
5. Deze opvang dient aangepast te zijn aan de noden van de moderne samenleving. Om de kansen op tewerkstelling te verhogen, die de leefomstandigheden van de burgers verbeteren, worden de sociale correcties op de ouderbijdragen voorzien!
6. Ook dienen de samenwerkingsverbanden met speelpleinwerking Wollebos verder uitgewerkt te worden.
7. De verschillende opvang- en onthaaldiensten dienen, binnen te maken afspraken, elkaar te informeren over mogelijke vormen tot samenwerking.

Gezondheidsbeleid

Karel De Busser beleidsnota 2001-2006

In het huidige maatschappelijk bestel kan men er van uitgaan dat het overgrote deel van de bevolking optimaal gebruik kan maken van alle voorzieningen inzake gezondheidszorg en dienstverlening in deze sector.

Ondanks het feit dat een groot aantal diensten ter beschikking staan van de bevolking, moeten we vaststellen dat er nog steeds een aantal medeburgers, kansarmen, vluchtelingen, allochtonen, migranten, enz...er geen gebruik van kunnen maken. Administratief zijn ze niet in orde, zij staan financieel in een zeer zwakke positie en daardoor wordt de achterstelling snel merkbaar.

Bijgevolg leidt een slechte gezondheidstoestand ,zowel voor ouders als voor hun kinderen, regelrecht naar achterstand, op langere termijn zelfs naar uitsluiting.

Binnen het Sociaal Impulsfonds moeten wij als stuurgroep bijzonder veel aandacht blijven hebben voor deze doelgroepen en ons met veel luisterbereidheid opstellen.

1. De verdere uitbouw verwezenlijken van de gezondheidspas is noodzakelijk voor de doelgroep. Belangrijk is ook een aantal formulieren leesbaarder te maken voor deze medeburgers.
2. De bestuursmeerderheid wil, zoals in de voorbije legislatuur, verder werken rond het geven van algemene informatie aan de burger. Vooral aandacht besteden aan gezonde voeding, gevarieerde eetgewoonten, maar ook lessen voorzien binnen de doelgroepwerking inzake aankopen, koken en eten, en vooral de werking van de v.z.w. Den Anjer begeleiden en verbeteren (bv. een meer gepaste locatie).
3. Inventarisatie en coördinatie van de verschillende bestaande initiatieven is dan ook dringend nodig binnen een hersamengestelde Gezondheidsraad.
4. De stad en het OCMW staan achter de principes van laagdrempelige hulpverlening. Verslavingen aan drugs, kansspelen, alcohol, overmedicatie en roken moeten op de meest efficiënte wijze worden aangepakt.
5. In de Lokale Gezondheidsoverleggroepen (LOGO's) moeten wij onze verantwoordelijkheid opnemen en zorgen dat het preventief gezondheidsbeleid optimaal wordt uitgebouwd.
6. Onze deelname als Turnhoutse gemeenschap aan de preventieve activiteiten die zullen vooropgesteld worden, kunnen we verzekeren door goede samenwerking vanuit de Stedelijke Gezondheidsraad en het P.I.H.
7. Het exploiteren van een openbaar ziekenhuis blijft voor de Turnhoutse gemeenschap een zware opgave. Nieuwe wegen dienen te worden bewandeld inzake beheer, personeel, patrimonium, enz...
8. Nu de eerste stappen zijn gezet naar een fusie van de beide Turnhoutse ziekenhuizen streven wij, als bestuursmeerderheid, binnen de nieuw op te starten beheersvorm, naar een blijvende aandacht voor de verdere modernisering van de beide ziekenhuizen.
9. De toekenning en het gebruik van belangrijke medische apparatuur moeten de dienstverlening voor patiënten in de grotere regio optimaliseren.
10. De bestuursmeerderheid staat ook achter het verder aanbieden van de dienstverlening aan terminaal zieken. In samenwerking met het vrijwilligersnetwerk wil de dienst palliatieve zorgen een optimale stervensbegeleiding aanbieden aan de patiënten en hun respectievelijke families of begeleiders.

Andersvalidenbeleid

Karel De Busser beleidsnota 2001-2006

In een lokaal welzijnsbeleid moeten ruimte en tijd worden vrijgemaakt voor volstrekte integratie van onze andersvalide medeburgers in onze gemeenschap.

Wat betreft deze integratie moet het stedelijk beleid een voorbeeldfunctie opnemen en automatisch binnen de beleidsvoering rekening houden met de wensen en verzuchtingen die worden kenbaar gemaakt vanuit deze doelgroep.

Specifieke behoeften en verlangens die blijvende aandacht vragen :

1. goede informatie verstrekken naar wetten, reglementen, betoelagingen, enz...
2. mogelijkheden van mobiliteit vermeerderen door bv. uitbreiding taxicheques, werking Minder Mobiele Centrale, enz...
3. verenigingsleven ondersteunen in hun werking.
4. verwijderen van obstakels op voetpaden en oversteekplaatsen.
5. advies vragen aan organisaties van gehandicapten, rolstoelgebruikers, slechtzienden en blinden bij de aanleg van nieuwe wegen en voetpaden.
6. veilige en goede toegankelijkheid van gebouwen verzekeren en blijven opvolgen.
7. vragen naar eventuele tewerkstelling ondersteunen en bemiddelen.
8. aanpassing individuele woningen. Bv. via begeleiding door de dienst ergotherapie aan huis.
9. aandacht voor woningbouw bij nieuwe woonprojecten. Specifieke voorzieningen voor andersvaliden uitbouwen.

Seniorenbegeleiding

Karel De Busser beleidsnota 2001-2006

Gezien de Turnhoutse samenleving vandaag de dag voor meer dan 20% bestaat uit burgers die ouder zijn dan 65 jaar, dient er vanuit het beleid uiteraard de nodige aandacht besteed te worden aan deze senioren.

Inderdaad, de burger kan de laatste jaren vroeger op rust gaan en dus moeten in het bejaardenbeleid andere, nieuwe wegen worden bewandeld. Aangepast aan de vragen en verwachtingen van de jongere senior. De senioren van vandaag willen immers een andere invulling geven aan hun vrije tijd.

In het bestuursakkoord willen wij dan ook aan deze senioren aanreiken wat zij vragen, namelijk :

1. vorming aanbieden aan diegenen die de pensioengerechtigde leeftijd naderen, het vormingsaanbod van Dynamo meer kenbaar maken, enz...
2. het verstrekken van informatie aan senioren; bv. over verkeer, mobiliteit, enz...
3. hun betrokkenheid verhogen bij de beleidsvoering via de verenigingen voor senioren;
4. ook de niet-georganiseerde senioren trachten te betrekken in allerlei activiteiten;
5. begeleiding voorzien inzake aangepaste, veilige en betaalbare huisvesting;
6. het ontwikkelen van initiatieven om zinvolle bezigheden aan te bieden. Zowel op het vlak van de sport als het socio-cultureel gebeuren, om eenzaamheid en verveling te voorkomen;
7. alle mogelijkheden aangrijpen om de thuiszorg te verbeteren, zodat senioren langer in hun vertrouwde omgeving kunnen leven;
8. in samenwerking met stedelijke diensten, OCMW en de stuurgroep Ouderenzorg een "zorglijn" openstellen waar op één centraal punt (bv.in een sociaal huis) alle vragen over het ouder worden in al zijn aspecten kunnen beantwoord worden;
9. de verdere uitbouw en verjonging van het vrijwilligersnetwerk, zoals zij die langdurig zieken bezoeken, bijstand in de ouderenverzorging verlenen, maar ook de verdere uitbouw van de Minder Mobiele Centrale, enz....;
10. het winternoodplan dat sinds enkele jaren op punt is gesteld, na afspraken tussen Stadsbestuur en OCMW, meer kenbaar maken, in het bijzonder bij arme en /of eenzame bejaarden die weinig contact met derden onderhouden en weinig of geen familie hebben;
11. de resultaten en conclusies van het bejaardendetectie-onderzoek (SIF) trachten te integreren in de buurt- en wijkwerking.

Ontwikkelingssamenwerking

Karel De Busser beleidsnota 2001-2006

De slechte economische toestand gekoppeld aan oorlogen tussen rivaliserende etnische bevolkingsgroepen zorgen voor een steeds verslechterende samenleving in de derde wereldlanden. In overbevolkte landen waar mensen leven in de meest erbarmelijke omstandigheden, waar hongersnood heerst, armoede en ondervoeding steeds aanwezig zijn, wordt de bevolking permanent met ziekte en achterstelling geconfronteerd.

Het samenbrengen en mogelijk coördineren van alle bestaande Turnhoutse initiatieven zou een uitstekende gelegenheid bieden tot samenwerking.

Daarom wil de bestuursmeerderheid de Turnhoutse bevolking oproepen om dit programma mee uit te werken door :

1. coördinatie en overleg via de Derde Wereldconsulente te optimaliseren tussen beleid en overlegstructuren.;
2. bewustmaking van de Turnhoutse bevolking via sensibiliseringscampagnes rond de noord-zuid politiek;
3. vanuit het beleid steun te verlenen aan educatieve programma's;
4. blijvende steun te voorzien voor verdere uitbouw van de opgestarte projecten vanuit Turnhout; het aspect "jumelage" met het zuiden moet in de verdere besprekingen worden opgenomen, een "stedenband" nl. het versterken van lokale besturen, is dan immers pas mogelijk;
5. de Turnhoutse bevolking oproepen tot het leveren van bijdragen die rechtstreeks aan de plaatselijke projecten ter bestrijding van allerlei ziekten kunnen overgemaakt worden;
6. steun te verlenen aan elke actie die opgezet kan worden tot het verbeteren van handel en economie in deze landen, met het oog op het verbeteren van de levensstandaard;
7. initiatieven te ondersteunen om honger, onrecht en ongelijkheid in de Derde Wereld weg te werken;
8. indien mogelijk, vormingsprogramma's aan te bieden aan de bevolking ter plaatse in de ontwikkelingslanden via projectwerking om de zelfredzaamheid te verhogen;
9. ook binnen stedelijke organisaties te denken aan duurzame ontwikkeling, via een herdacht aankoopbeleid door een goede programmatie van de duurzaamheidsambtenaar;
10. via internationale organisaties de twee grote oorzaken van de onderontwikkeling en achterstelling aan te klagen, zoals burgeroorlogen en ziekten zoals aids, malaria, lepra en andere;

Integratie- en minderhedenbeleid

Karel De Busser beleidsnota 2001-2006

In een snel evoluerende maatschappij waarin verschillende volkeren en culturen elkaar ontmoeten en samen leven moeten door de bestuursmeerderheid een aantal begeleidingsmaatregelen genomen worden om dat "samen leven" met elkaar te bevorderen.

Een steeds wijzigend beleid om onthaal, begeleiding en eventuele hulpverlening te verzekeren naar zowel burgers uit de landen van de E.G. alsook burgers uit verre continenten dringt zich op.

De mogelijkheden die geboden worden langs het stedelijk sociaal beleid, OCMW, dienstverlening e.a., dienen ook maximaal benut te worden in een goed uitgebouwde programmatie.

Indien wij als Turnhoutse gemeenschap naar wet en menselijkheid willen handelen, dienen wij in onze Turnhoutse leefomgeving aan volgende punten speciale aandacht te besteden :

1. iedereen die zich in onze gemeenschap aandient en die de intentie te kennen geeft om in deze samenleving te worden opgenomen, zal binnen de diverse diensten en instellingen met het nodige respect behandeld en begeleid te worden;
2. binnen de huidige dienstverlening zou het de bedoeling moeten zijn de administratieve begeleiding van deze personen te voorzien en een degelijk onthaalbeleid verder uit te bouwen;
3. de mensen dienen geholpen te worden bij het snel aanleren van de Nederlandse taal;
4. aan vreemdelingen, migranten, vluchtelingen, asielzoekers en ontheemden dienen we de nodige richtlijnen en raadgevingen aan te reiken, zodat ook zij op correcte wijze door het labrynt van de dienstverlening kunnen geleid worden;
5. gepaste vorming en opleiding kan worden aangeboden om te voorkomen dat allochtonen in een minderheidspositie terecht komen en wegzakken in eenzaamheid, verdrukking, achterstelling en uitsluiting;
6. aandacht hebben voor de cultuurbeleving van vreemden in onze samenleving, te samen met het aanbieden van programma's over onze eigen cultuur zodat mensen van verschillende origine in harmonie en solidariteit kunnen samenleven;
7. oprichting van een integratieforum of migrantenraad in onze stad zodat ook zij, zowel de jongeren als de senioren, zowel de mannen als de vrouwen, kunnen deelnemen aan het socio-culturele leven in onze stad;
8. discriminerende handelingen tegenover personen in een minderheidspositie dienen zonder verwijl te worden aangeklaagd;
9. Nauwlettend toezien op de toepassing van het stedelijk reglement op de kamerverhuur om op deze manier de uitbuiting van zwakkere bewoners, landgenoten zowel als vreemdelingen te beletten.

Afspraken aangaande deze opdrachten dienen gemaakt te worden tussen de diverse actoren in het werkveld en de beleidsstructuren, uiteraard met duidelijke afspraken rond coördinatie en taakafspraken om te komen tot een globale inventarisatie en optimalisatie van een degelijk integratie- en minderhedenbeleid.

Kansen voor behoorlijk wonen

Karel De Busser beleidsnota 2001-2006

De bestuursmeerderheid is er van overtuigd dat in de uitbouw van nieuwe woonprojecten rekening moet gehouden worden met de samenhang van wonen en zorgverstrekking. Buurt- en wijkontwikkeling dienen getoetst te worden aan de hedendaagse noden, rekening houdend met de beleidsplanning van Stad en OCMW, de gezinswerkende verenigingen, de gehandicaptensector en andere.

Wonen in de stadskern kan gestimuleerd worden door renovatie aan te moedigen. Het aanbod van woonegelegenheden, bijvoorbeeld boven de winkels in de stadskern, kan ook worden uitgebreid. De bestuursmeerderheid wil zich inzetten voor verhoging van het aanbod van kwalitatief betere maar goedkopere woningen. Verdere uitbouw van een "Woonhuis" of "Stedelijke Huisvestingsdienst" dient verzekerd te worden. Het samenbrengen in een harmonieus geheel van alle actoren inzake wonen en welzijn lijkt ons dringend !

Als stadsbestuur is het noodzakelijk :

1. mogelijks een goed gestructureerde "Woonraad" op te richten;
2. het oprichten van een stedelijke huisvestingsdienst aan te moedigen;
3. de kwaliteit en de veiligheid van de woningen te bewaken door de toepassing van bijvoorbeeld het conformiteitsattest;
4. de begeleiding en uitbouw van het "Woonhuis" in functie van het sociaal aspect verder te zetten;
5. samenwerkingsinitiatieven met de andere actoren inzake wonen uitbouwen;
6. vermenging te brengen in de bewonersgroepen in nieuwe bouwprojecten, namelijk door te voorzien in een aantal specifieke woningen voor senioren, voor gehandicapten, enz....
7. in samenspraak met het OCMW in overweging nemen of er voorzien moet worden in de verdere uitbouw van Service-flats, rusthuizen of projecten Begeleid Wonen en andere opvangmogelijkheden;
8. Wonen gezellig, gezond en betaalbaar te houden, ook voor mensen met lage inkomens.
10. de opdrachten vervat in de Vlaamse Wooncode dringend te bespreken en eventueel opnemen binnen de beleidsvoering. Er zal afgewogen worden welke initiatieven dienaangaande kunnen genomen worden in het huisvestingsbeleid;
11. leegstand en verloedering van woningen en buurten terug te dringen, bv. door ondersteunende activiteiten uit te bouwen naar renovatie.

Open ruimte, bouw- en grondbeleid

Karel De Busser beleidsnota 2001-2006

De opmaak van diverse structuurplannen zullen zorgen voor de vastlegging van de open ruimten in onze stad en de omgeving.

Als bestuur dienen wij deze resterende ruimten op een oordeelkundige manier in te vullen in samenspraak met de verschillende actoren.

Willen wij een goed evenwicht tussen wonen, werken, landbouw, recreatie en natuurbehoud verzorgen, dan is het zeker noodzakelijk hieromtrent goede afspraken te maken.

1. Woongebieden zullen liefst niet te grootschalig worden uitgebouwd. De weinige open ruimte moet na uitgebreid overleg en degelijke planning, worden ingevuld. Betaalbare woningen in een mooie, gezellige, groene omgeving zijn prioritair.
2. Binnen de ring moet kleinschalig inbreiding kunnen worden voorzien. De dichtheid van de bebouwing moet op bepaalde plaatsen kunnen worden verhoogd. Uiteraard moet bewust worden omgegaan met de mogelijkheden van de buurt, zonder de kwaliteit van het leven in de betrokken buurt te vergeten. Betaalbare woningen zijn een belangrijk gegeven. Verbetering van de leefomgeving blijft immers een prioriteit. Daarom is participatie en inspraak van enorm belang bij de planning. Actieve deelname van de buurtbewoners is een verplicht gegeven !
3. Een actief stedelijk grond- en pandenbeleid dient in een vernieuwde structuur opgenomen te worden. De richtlijnen op dit vlak moeten toegepast worden. De uitbouw van dit beleid moet in een goed gestructureerde omkadering worden geplaatst in samenwerking met alle betrokkenen; zoals diensten van de Stad en OCMW, Sociale Huisvestingsmaatschappijen, bouwpromotoren en andere vormen van dienstverlening rond bouw- en grondbeleid.

Naar een geprofileerd, geïntegreerd en inclusief cultuurbeleid

Pierre Gadiné beleidsnota 2001-2006

Turnhout moet de ambitie hebben verder door te groeien naar de culturele hoofdstad van de Kempen. In combinatie met een aantrekkelijk alternatief groentoeerisme en de verdere uitbouw van de diverse onderwijs-, vormings- en kennisinitiatieven heeft de stad hiervoor de beste troeven in handen ... Wat in het verleden wel eens ontbrak was de samenhang tussen de diverse actoren waardoor belangrijke meerwaarden niet verzilverd konden worden. Een geprofileerd, geïntegreerd en inclusief cultuurbeleid verdient meer dan ooit een daadwerkelijk beleidsaccent te krijgen. Gemeenschapsvorming (werken aan een sociaal weefsel), cultuurparticipatie (democratisering) en cultuurspreiding (een aanlokkelijk kwalitatief aanbod) zijn hierbij de kernbegrippen.

Deze ambities kunnen maar gerealiseerd worden door het maken van scherpe beleidskeuzes waarin een innoverend cultuurbeleidsplan centraal moet staan. Meer nog dan financiën en personeel vormen krachtige ideeën en een gezonde dosis pragmatiek de ruggengraat van dit plan. Het ontwikkelen en implementeren van dit cultuurbeleidsplan wordt toevertrouwd aan een aan te werven cultuurbeleidscoördinator (cfr. nieuwe decreet op het gemeentelijk cultuurbeleid). Betrokkene wordt daarbij ondersteund en begeleid door een stuurgroep waarin de diverse culturele actoren vertegenwoordigd zijn. Ruimte voor onderzoek en beleidsvoorbereidende projecten moeten de fundamentele opties onderbouwen. Het goedkeuren van dit cultuurbeleidsplan is een bevoegdheid van de gemeenteraad daarin ondersteund door de commissie cultuur.

Belangrijk bij dit alles is een vlotte en zichtbare communicatie zowel intern (stedelijk) als extern (Turnhout profileren als culturele hoofdstad van de Kempen).

Hoe sterker de schakels, hoe sterker de ketting!

Een dynamisch middenveld

Het socio-culturele verenigingsleven verdient een krachtige ondersteuning om zo het Turnhoutse cultuurbeleid te kunnen aansturen. Een op de verenigingen gerichte cultuurraad moet de belangen van de verenigingen nog beter behartigen. De cultuurbeleidscoördinator krijgt hierin een stuwende rol wat zou kunnen leiden tot een goed werkende cultuurdienst.

De stedelijke culturele instellingen

Door samenwerking 'meerwaarden creëren' moet één van de belangrijkste uitgangspunten zijn van het te ontwikkelen beleidsplan. Dit geldt zeker voor de diverse culturele instellingen die nog teveel als eilandjes fungeren. Een betere coördinatie en gedurfde, verregaande samenwerkingsprojecten tussen deze stedelijke initiatieven moeten niet alleen een inhoudelijke samenhang nastreven maar moeten ook leiden tot een rationelere inzet van personeel en financiën. Enkele formele overlegmomenten o.l.v. de cultuurbeleidscoördinator zijn hierbij onontbeerlijk.

Het belang van andere culturele actoren: stadsfestivals en professionele organisaties

Turnhout heeft reeds in het verleden herhaaldelijk bewezen om in het kielzog van o.a. de Warande een goede voedingsbodem te zijn voor nieuwe evenementen en organisaties. Festivals zoals Open Tropen, Focus op het Zuiden, de Stripgidsdagen en het fotofestival Fofetu trekken met een kwalitatief programma jaarlijks meer dan 60.000 bezoekers vanuit zowat alle windhoeken van de Benelux en zelfs daarbuiten.

Professionele organisaties zoals Het Gevolg en Theater Stap zijn reeds jaren uitstekende culturele ambassadeurs. Het stedelijk cultuurbeleid moet meer aandacht hebben voor deze nog steeds aan belang winnende initiatieven. Minstens even belangrijk dan louter financiële steun, is een krachtig op coördinatie en logistieke ondersteuning afgestemd beleid, noodzakelijk. Samen met andere Turnhoutse toeristische troeven (o.a. de Vrijdagen, de beiaardconcerten, etc.) moeten deze initiatieven meer zichtbaar worden in de stad. Een citymarketingplan moet ontwikkeld en uitgevoerd worden (herkenbare en mooie publiciteitsmogelijkheden voor stedelijke initiatieven verspreid in de stad).

Turnhout: stad aan het kanaal

Het te ontwikkelen cultuurbeleidsplan moet ruime aandacht besteden aan het opzetten van structurele samenwerkingsverbanden met andere partners uit de brede regio. Opportuniteiten zoals het Samenwerkingsverband Regionaal Stedelijk Gebied Turnhout, de provincie Antwerpen, Benego en Interreg en een regelmatig overleg met de Vlaamse Kernsteden (V.V.S.G.) moeten grondig opgevolgd en maximaal geëxploiteerd worden. Nieuwe financieringsmogelijkheden zoals die zich in diverse nieuwe cultuurdecreten aandienen moeten benut worden (bijvoorbeeld het decreet op de musea, culturele centra, muziek, podiumkunsten, gemeentelijk cultuurbeleid, etc.)

De wereld in Turnhout

Turnhout heeft een merkwaardige concentratie van socio-culturele initiatieven die het belang van interculturaliteit hoog in het vaandel dragen. Deze dynamiek, die blijk geeft van een geëngageerde kijk op de multiculturele samenleving van morgen, verdient alle steun. Er moet gewerkt worden aan een grondige mentaliteitswijziging waarbij vreemde culturen als een positieve uitdaging worden bekeken veeleer dan een problematisch curiosum. Concrete initiatieven zoals de vrijetijdspas moeten verder uitgebouwd worden waardoor alle lagen van de bevolking de kans krijgen om deel te nemen aan het cultureel leven.

De stedelijke culturele instellingen als voedingsbodem

Pierre Gadiné beleidsnota 2001-2006

De Warande als Turnhouts cultuurhuis met een ruim regionale opdracht

Missie

De Warande wil een cultuurhuis zijn waar diverse kunstuitingen worden aangeboden aan een ruim publiek en waar (jonge) kunstenaars een 'warme thuis' vinden. Het naarstig streven naar kwaliteit en het zo maximaal mogelijk voorzien van een enthousiasmerende omkadering zijn hierbij de modaliteiten. De betrokkenheid van het publiek en de uitbouw van een uitgebreid sociaal netwerk vormen de basis voor een brede maatschappelijke relevantie. De receptieve, logistieke en eventueel inhoudelijke ondersteuning van lokale en regionale initiatieven blijft een belangrijke opdracht.

De aangewende methodieken dienen, in functie van de bovenvermelde doelstellingen, regelmatig te worden geëvalueerd op hun efficiëntie en waarde. De ingezette middelen, infrastructuur, personeels- en managementstructuur zijn bijgevolg dynamische entiteiten die tegelijkertijd een stabiliserende werking moeten garanderen.

Een engagement voor het stedelijk geïntegreerd cultuurbeleid

De Warande wil mede als motor fungeren voor het stedelijk geïntegreerd cultuurbeleid. Concreet onderschrijft zij expliciet drie concrete acties op het terrein, m.n.:

1. De realisatie van een stedelijke museumcoördinatie i.s.m. het tentoonstellingsbeleid van de Warande.
2. In functie van het verjongde profiel en de uitbouw van het tweede podium dringt zich een actievere samenwerking op met de diverse jongerenorganisaties, de Wollewei en de Warande.
3. De samenwerking tussen de Warande en de bibliotheek moet – met respect voor elkaars specifieke opdracht – geconcretiseerd worden.

Financiële uitdagingen: convenanten met structurele partners

vzw Aktuwa / vzw Stroom

In de complexe vraag van de Warande voor meer autonomie neemt vzw Aktuwa als programma-vzw een cruciale plaats in. Het verleden heeft reeds bewezen dat het principe van de responsabilisering werkt mits aan een aantal randvoorwaarden kan voldaan worden. Met de uitbreiding van het tweede podium en het actief voeren van een dynamisch personeelsbeleid bij de diverse vzw's (projectmedewerkers en alternatieve tewerkstellingsstatuten) staan een aantal randvoorwaarden extra onder druk.

1. vzw Aktuwa is het inhoudelijk hart van de Warandewerking. Een nieuw convenant voor de volgende vijf jaar moet worden onderhandeld waarbij het geleidelijk verhogen van de verliesgaranties moet kunnen gerealiseerd worden. Enerzijds door inspanningen van de vzw zelf door extra fondsenwerving (sponsoring, projectsubsidies, tewerkstellingstoelagen, exploitatie provinciebestuur) anderzijds door een realistische verhoging van de stadsdotatie. Ook de effectieve inbreng van de drie omliggende gemeenten (Oud-Turnhout, Vosselaar en Beerse) dient actief onderzocht.

2. Het correct en offensief opvolgen van het vzw-personeelsbeleid (o.a. Stroom, Aktuwa) vergt een gespecialiseerd personeelslid dat met kennis van zaken de stedelijke vzw's juridisch en sociaal-technisch zou kunnen begeleiden.
3. De investering die in het verleden gebeurde voor het project Kunst in Zicht zou moeten kunnen verzilverd worden in een uit te bouwen zelfstandig steunpunt voor kunsteducatie met provinciale en zelfs nationale uitstraling. Een gecoördineerde fondsenwerving (onderwijs, cultuur en provincie) moet dit mogelijk maken zonder extra stedelijke financiële inbreng.
4. De inhoudelijke werking van vzw Stroom (Dinamo) wordt verder ingebed in de totale educatieve opdracht die de Warande zichzelf toemeet. De wisselwerking tussen de educatie overdag en 's avonds (Kerosine) moet een meerwaarde opleveren.
5. De verregaande samenwerking tussen vzw Open Doek (Focus op het Zuiden) en de Warande moet net zoals bij vzw Stroom en vzw Aktuwa geformaliseerd worden in een samenwerkingsconvenant met duidelijk afgelijnde rechten en plichten.
6. Het realiseren van een mondiaal filmzaaltje is één van de actiepunten. De inrichtings- en exploitatiekosten komen in dit scenario wel ten laste van de vzw Open Doek.

Infrastructurele uitdagingen

1. Een meerjarenplan voor de actualisering van de bestaande infrastructuur d.w.z. de realisatie van het masterplan met voldoende inspraakmogelijkheden voor de raad van bestuur en de directie. Een oplossing voor de horeca- en tentoonstellingsinfrastructuur zijn hierbij de belangrijkste aandachtspunten.
2. Met de komst van het tweede plateau en de creatie van een plein dringt een totaalconcept voor de groenzone zich onvermijdelijk op. De realisatie van de speelbeeldentuin zou vele Turnhoutenaars en bezoekers aangenaam verrassen.
3. De realisatie van de ondergrondse parking en aansluiting met de tweede zaal.

Streven naar een autonome beheerstructuur

De concretisering i.s.m. V.V.S.G. van de voorstudie over een autonome geïntegreerde beheersstructuur voor de Warande. Finaliteit is een dynamische eenheid van management waarbij voldoende democratische controlemechanismen gegarandeerd worden.

Turnhouts beleid voor musea en beeldende kunsten

Pierre Gadiné beleidsnota 2001-2006

In de vorige legislatuur is de basis gelegd voor een herdenken van het museum- en tentoonstellingsbeleid van de Stad Turnhout. Een onderzoekopdracht brengt de kwaliteiten, de gebreken, de kansen en de bedreigingen in kaart. Aan de hand daarvan zal nog in 2001 een scenario worden voorgesteld. De implementatie van dat scenario zal het hoofdaandachtspunt zijn voor het museum- en beeldende kunstenbeleid van de stad.

Het nieuw museum- en tentoonstellingsbeleid zal uitgaan van kwaliteitszorg en organisatieontwikkeling. Dat houdt in dat er, vertrekkende uit een gezamenlijke missie, zal worden gestreefd naar een zo ruim mogelijke organisatorische integratie van de drie musea en de dienst tentoonstellingen van de Warande. Het doel is om expertise, kennis en vaardigheid te concentreren en optimaal te benutten en om zo tot een meer geïntegreerde en gecoördineerde aanpak binnen deze twee werkvelden (musea en tentoonstellingen) te komen.

Om dit te realiseren zal een museumcoördinator worden aangesteld.

Daarbij zal ook worden onderzocht welke buitenstedelijke samenwerkingsverbanden (bijv. Wielwaalmuseum, Frans Masereelcentrum, Internationaal Netwerk Speelkaartenmusea, ...) kunnen worden ontwikkeld binnen en buiten het regionaal stedelijke gebied.

Een globaal tentoonstellingsprogramma voor de drie musea en tentoonstellingen de Warande zal in overleg en gecoördineerd worden ontwikkeld. Hierin zullen zowel kleinere als grotere initiatieven vervat zitten. Naast een concentratie van mogelijkheden via het realiseren van het samenwerkingsverband, zal de stad de nodige inspanningen doen om de noodzakelijke middelen te voorzien om een kwaliteitsvol tentoonstellingsaanbod aan te kunnen bieden.

Naast de reeds bestaande aandacht voor verwerven, behoud en beheer en wetenschappelijk werk zullen speciale inspanningen worden gedaan om de publiekswerving en publiekswerking verder te ontwikkelen.

Het recent opgestarte aankoopbeleid eigentijdse kunst zal mee worden opgenomen in het geheel van het samenwerkingsverband "Turnhoutse Musea en Tentoonstellingen".

Het stadsbestuur zal de nodige inspanningen doen om de middelen (personeel en financiën) te voorzien om deze plannen op termijn te realiseren.

Musea

1. Het beheer van de stedelijke musea zal worden aangepast aan een nieuw organisatorisch model.
2. De werking van de musea zal verder worden geprofessionaliseerd. Dit is een conditio sine qua non om een actieve en dynamische museumwerking (tentoonstellingen, aankopen, wetenschappelijk werk, inventarisatie, publiekswerking, ...) te kunnen ontplooiën. Hiervoor zal, zoals decretaal gevraagd een beleidsplan worden opgemaakt.
3. De kwaliteit van de werking van de stedelijke musea moet door een publieksvriendelijk karakter en een professioneel aangepakte externe communicatie (in samenwerking met Toerisme Turnhout) de Turnhoutse musea sterker profileren binnen het museumlandschap.
4. De museale infrastructuur dient verder te worden aangepast aan de strengste museale eisen.
5. Voor de verdere uitbouw van de museale infrastructuur zal een planning worden opgemaakt. De afwerking van het Complex Keuppens-Leysen is hierbij een absolute prioriteit. Ook de realisatie van een kwalitatief hoogstaand centraal museumdepot, eventueel bruikbaar als regionaal depot, dient te worden voorzien.
6. De stad zal de nodige inspanningen doen om een kwalitatief aankoopbeleid voor de 'collectie Turnhout' mogelijk te maken.

Tentoonstelling – de Warande

1. Binnen het samenwerkingsverband “Turnhoutse musea en tentoonstellingen” zal de dienst tentoonstellingen van de Warande een eigentijds beeldend kunstenprogramma ontwikkelen dat past binnen het geheel van het samenwerkingsverband, dat aansluiting heeft met een aantal initiatieven in de stad (Focus op het Zuiden, Stripgidsdagen, ...) en dat tegelijkertijd een verlengstuk is van het tot vandaag gevoerde beleid.
2. De tentoonstellingsprogrammering gaat uit van twee basisopties: enerzijds het informeren van het publiek en anderzijds het stimuleren van de creativiteit. Kwaliteit is daarbij een fundamentele keuze.
3. De Warande wil de eigentijdse artistieke ontwikkelingen op de voet volgen en indien mogelijk ondersteunen.
4. Jongeren blijven een belangrijke doelgroep.
5. Binnen het kader van het samenwerkingsverband “Turnhoutse musea en tentoonstellingen” zal werk worden gemaakt van de actualisering van de tentoonstellingsfunctie van de Warande. De uitwerking hiervan zal worden gebaseerd op de voorstellen van architect Stephan Beel.

Bibliotheek

Pierre Gadiné beleidsnota 2001-2006

Vanaf haar oprichting in 1972 heeft de Openbare Bibliotheek een belangrijke innovatieve rol gespeeld binnen het Vlaamse bibliotheeklandschap. Ook tijdens de volgende legislatuur wil het stadsbestuur aan die voorttrekkersrol verder gestalte geven. In het licht van de nieuwe bibliotheekwetgeving en het geïntegreerd cultuurbeleid, zullen de significante stappen tot een grondige actualisering van de bibliotheekwerking tijdens de volgende zes jaar verder worden onderbouwd.

Deze initiatieven betreffen:

1. De verankering van de Openbare Bibliotheek in het lokaal educatief en sociaal-cultureel netwerk.
 2. De uitbouw van een gebruiksvriendelijke toegang tot de informatiemaatschappij.
 3. De bevordering van de informatie- en culturele competentie van zwakke gebruikers.
 4. De aanmaak van een nieuw personeelsbehoeftenplan.
-
1. De maatschappelijke uitdagingen van vandaag maken een herprofilering van de Openbare Bibliotheek en een herverkaveling van het educatief en sociaal-cultureel veld noodzakelijk. Dit besef heeft vanaf het midden van de jaren negentig het bibliotheekbeleid en de bibliotheekwerking aangestuurd. Vandaag levert de Vlaamse Overheid daarvoor een wettelijk kader – de nieuwe decreten voor de bibliotheek en educatieve en sociaal-culturele sector – bovendien is er de overeenkomst tussen de vier gemeenten van het Samenwerkingsverband Regionaal Stedelijk Gebied Turnhout (SRSGT). Beide initiatieven vormen het raamwerk waarbinnen de samenwerking tussen de openbare bibliotheken en met de andere actoren uit het educatieve en sociaal-culturele veld gestalte zal krijgen. Het Cultureel Centrum en de Openbare bibliotheek hebben als gezamenlijke opdracht om aan de herinrichting/herverkaveling van het educatieve en sociaal-culturele veld bij te dragen.
 2. Van oudsher heeft de bibliotheek een belangrijke opdracht als informatie- en kenniscentrum. Naar aanleiding van de doorbraak van de informatiemaatschappij is die opdracht aanzienlijk uitgebreid. Het is thans noodzakelijk dat de bibliotheek het brede publiek wegwijst op het terrein van de elektronische informatie- en kennisdistributie. Om hieraan tegemoet te komen, is naast de installatie van een publieke toegang tot het Internet – de Cyberbib – de uitbouw van een elektronische bibliotheek noodzakelijk. De elektronische bibliotheek zal een belangrijke bouwsteen zijn voor de lokale portaal-site tot het Turnhoutse educatieve en sociaal-culturele aanbod.
 3. De snelle veranderingen binnen het medialandschap hebben voor gevolg dat bepaalde groepen uitgesloten worden van toegang tot kennis, informatie en recreatie. De Openbare Bibliotheek zal zoals in het recente verleden in synergie met de andere actoren uit het veld bijdragen aan de bevordering van de informatie- en cultuurcompetentie van deze groepen.
 4. De in voege zijnde functie- en profielbeschrijvingen beantwoorden niet langer aan de reële opdrachten van de bibliotheek. Om de werking van de bibliotheek nu en in de nabije toekomst te ondersteunen, wordt een nieuw personeelsbehoeftenplan opgemaakt. Het zal het stadsbestuur in de gelegenheid stellen om bij afvloeiingen meer gericht te recruter.

Stedelijke Academie voor Schone Kunsten (SASK) **Stedelijke Academie voor Muziek, Woord en Dans (SAMWD)**

Pierre Gadiné beleidsnota 2001-2006

Als openbare instellingen staan de SASK en de SAMWD open voor alle kinderen, jongeren en volwassenen, welke ook hun levensfilosofie is. Zij willen een plaats zijn waar alle leerlingen tot een maximale ontplooiing van hun individuele artistieke talenten kunnen komen. Iedereen die ze bevolkt, verdient respect voor zijn/haar persoonlijke waarden en eigenheid.

De beide scholen willen een sfeer bieden waar orde en stiptheid de rust en de geborgenheid waarborgen die hiertoe nodig zijn.

Opvoeding en onderwijs hebben tot doel het kind tot volwassenheid te brengen, dit wil zeggen dat het een zelfstandig cultuurwezen wordt.

Het Deeltijds Kunstonderwijs Turnhout (DKOT) stelt zich tot doel deze opvoeding te verzorgen, waarbij zij streeft naar een persoonlijkheidsontwikkeling waarin zowel het cognitieve, emotionele als motorische aspect evenredig aan bod komt.

Zij verstrekt onderwijs aan kinderen, jongeren en volwassenen waarbij de subjectieve, dynamische cultuurgoederen worden overgedragen en bovendien wordt de nodige artistieke en creatieve opleiding gegeven om tot een persoonlijke beleving te komen via het zelf uitvoeren.

Van belang is dat de leerling centraal staat. Daardoor is het enerzijds logisch en noodzakelijk dat de directeur en de leerkrachten van de SASK en SAMWD een positief kritische houding aannemen tegenover de mogelijke artistieke inhouden (het artistiek klimaat, kunst van vroeger en nu) en dat ze trachten deze houding te kunnen overmaken naar de leerling toe.

Anderzijds dienen directeur en leerkrachten bewust na te denken over de toepassing van de didactische principes en vakmethodische benaderingsmogelijkheden met de bedoeling hun onderwijs voortdurend te optimaliseren.

De academies hebben een belangrijke maatschappelijke functie. Om deze functie optimaal te kunnen blijven vervullen is het belangrijk dat ze haar methoden en inhouden kritisch blijft bekijken, evalueren en/of aanpassen.

Wil SASK in de toekomst meetellen in de regio dan dringt zich een reorganisatie en herstructurering op en dit in het belang van een gezonde concurrentiele school.

Het systeem van 10 uur les per week is niet meer haalbaar om aan de normen te voldoen.

Een omschakeling van 10 lessen per week naar 8 lessen per week, geeft de academie meer mogelijkheden. Reeds jaren is er een duidelijke vraag naar 2 avonden per week (2 x 4 uren) of 2 dagen per week (2 x 4 uren) dit geeft de leerlingen de mogelijkheid om buiten de academie nog andere activiteiten te ontplooiën.

Binnen de budgettaire mogelijkheden waarover de stad beschikt wil zij in samenwerking en nauw overleg met de academies zorgen voor de noodzakelijke infrastructuur.

De uitstraling die SAMWD in de regio geniet is belangrijk voor Turnhout als centrumstad.

Zo dienen de filialen te Arendonk, Retie, Vlimmeren en Vosselaar te blijven. SAMWD is ook belangrijk voor de vele leerlingen afkomstig van de gemeente Oud-Turnhout.

Er zal dan ook regelmatig overleg zijn met deze gemeentebesturen.

Hetzelfde geldt ook voor SASK dat een filiaal heeft in Beerse.

Een goed functionerend stadsarchief

Een goed functionerend stadsarchief is niet enkel de plaats van historische schatten en de reddingsboei voor hopeloze gevallen met historische achtergrond maar ook een instelling waar de overgang van administratie naar archief naadloos wordt gegarandeerd, in feite in concreto het bewijs van een goede administratie. Dit vereist:

1. Vastleggen overbrengingstermijnen van de administratie naar het archief
2. Integraal denken over archiefbescheiden zagezegd van wieg (registratuur) tot graf (historisch stadsarchief). Elk document kan immers drie fasen doorlopen dynamisch (bij administratie) semi statisch (archief bij dienst), statisch (stadsarchief). Men moet steeds de bewarings- en vernietigingslijsten van het Algemeen Rijksarchief gebruiken. Voorkomen moet worden dat archieven volgens het bovengenoemde levenscyclusmodel drie keer moeten bewerkt worden. Van begin af aan moet de visie tussen archiefvormer en archiefbewaarder gelijk gestemd worden.
3. Veilige ruimte om archief in onder te brengen, niet alleen het oude, ook het modern archief.
4. Aan de documenten zou een juridische/ historische of administratieve waarde moeten kunnen toegekend worden die tot bewaren verplicht ofwel een vastleggingstermijn waarop ze mogen vernietigd worden. Daarbij zijn de lijsten van het Algemeen Rijksarchief bij decreet richtinggevend. Slechts het noodzakelijke moet bewaard.
5. Opzetten van groot inventariseringsprogramma. Ter uitvoering van de bestaande achterstand in het depot van het Stadsarchief zou een Meerjarenplan Archiefbewerking dienen opgesteld, waarin diverse deelprojecten gestalte kunnen krijgen.
6. Archieven moeten steeds in goede toestand bewaard worden. De politiek om archieven te restaureren waarmee Turnhout begonnen is en wat leidde tot de vestiging van een filiaal van het Helmondse Restauratieatelier in Turnhout moet verder gezet worden.

Moderne middelen

Moderne Middelen en educatieve activiteiten dienen overwogen te worden:

1. Aanbieden van informatie over Geschiedenis en archief via Internet
2. Men zou de toegang naar het stadsarchief kunnen vergroten door het digitaliseren van het gemeentearchief.
3. Hier kan begonnen worden met een informatieve site met primaire gegevens (adres, openingstijden, archiefgids, mogelijkheden tot onderzoek in de studiezaal) maar kan men evolueren tot een volwaardig medium met archiefinventarissen, bidprentjes, bibliografieën enz... Dit verhoogt de zogenaamde cultuurparticipatie en de verbetering van het imago van de stad. Een nieuwe klantengroep kan worden bereikt.

Educatieve activiteiten

1. Men kan ook denken aan onderwijsprojecten, marktgerichte cursussen, tentoonstellingen, communicatie met diverse soorten klanten, verrichten van historisch onderzoek en adviseren op historisch gebied. Erfgoededucatie en omgevingsgeschiedenis vormen onderdeel van ons cultureel gebeuren en ons imago en daarin moet het stadsarchief (samen met de musea) een rol spelen. De reeks publicaties van de dienst archief-musea is zeer groot. De lijst van tentoonstellingen eveneens.
2. Het archief is een werkplaats van ons gemeenschappelijk geheugen. Hier kan een culturele biografie van de stad geschreven worden.
3. Vanuit het archief werden de stadsgidsen en streekgidsen (voorheen onbestaand) opgeleid.
4. Vanuit het archief werden, bij gebrek aan archeologisch referentiepunt, noodopgravingen georganiseerd (kasteel, begijnhof, Kerk Jezuiten Herentalsstraat).

Ondersteunende bibliotheek

De ondersteunende bibliotheek is van zeer groot wetenschappelijk, historisch en zuiver financieel belang. Het is een seminariebibliotheek van de Kempen (Campiniana) met ook bewarende opdracht. Beginnend van uit de wieg van de boekdrukkunst (4 incunabelen) loopt ze door tot op de dag van vandaag (schitterende collectie historische tijdschriften). De ontsluiting en de relatie met de catalogus van de Openbare Bibliotheek dient nog jaren verder gezet. Dit sluit niet uit dat uit de collectie kon afgestoten worden. De ontsluiting wordt ook geholpen via de uitgifte van een lopende bibliografie van de Kempen. Er is geen wettelijke verplichting maar de geweldige kwalitatieve waarde schept een uitermate grote morele verplichting. In de wetenschappelijke en heemkundige wereld zit men er op te wachten.

Fotomateriaal

1. Het beleid ten aanzien van het beheer en de verwerving van fotomateriaal zou zich de komende jaren moeten concentreren rond het scannen en optimaal ontsluiten van al het waardevol materiaal dat reeds in ons bezit is. Wij hebben een schitterende collectie, ook volgens vreemde en gezagsvolle getuigen (bv. extern Kadoc). Er is geen wettelijke verplichting maar een zeer zwaar historisch argument.
2. Eveneens belangrijk voor het iconografisch aspect is het Prentenkabinet. De facto kan een onderscheid gemaakt worden tussen 1) kunsthistorisch en 2) historisch-topografisch. Het eerste hoort thuis in een museum en het tweede in een archief. In Turnhout is alles vanuit één idee gegroeid en zit de grote belangrijke collectie bij het archief. Ook hier gelden de regels van restauratie, beschrijving, digitalisering, bekendmaking via tentoonstellingen.
3. Onze collectie is uiterst belangrijk voor de Kempen, ook op fotogebied.

Audio-visuele collectie

De toegankelijkheid van de (te) beperkte audio-visuele collectie is onvoldoende. Ook dit zou gebruiksvriendelijk en digitaal ontwikkeld moeten worden. Het beleid ten aanzien van de verwerving (opnemen van films, redevoeringen) moet nog vorm gegeven worden. Naast eventuele gebruiksexemplaren zouden originele banden optimaal geborgen moeten worden. Dit is niet wettelijk verplicht.

Documentaire dossiers

Documentaire dossiers en collecties bv. de kranten dienen steeds gerevalueerd te worden. Hoe nuttig is het werk dat er in gestoken wordt? Is er geen doublure van werk dat elders gebeurt? Wat met de nieuwe media? Ook hier bestaat geen wettelijke verplichting voor maar alles moet volgens historische argumenten kortgesloten worden.

Enkele aandachtspunten

1. Leidend in alle visies is dat het Cultureel erfgoed, waarvan archieven onderdeel uitmaken, meer bekendheid moeten krijgen. Niet alleen door publicaties e.d. maar ook als historisch geweten van de stad inzake roerend en onroerend patrimonium en qua ruimtelijke ordening.
2. De werking van het archief is elementair voor de musea de collecties die er zo goed als allen uit gegroeid en ontgroeid zijn.
3. De stad heeft een roerend, onroerende en informatief erfgoed. Voor het archief geldt aansluiting bij de adjectieven 1 en 3 van deze zin.
4. Het stadsarchief zou moeten kunnen deelnemen aan Open Erfgoed of Open Archiefdagen. Dit is echter in de huidige constellatie zo goed als onmogelijk. Globaal bezoek aan het archief en zijn unieke collectie zou nu te veel lijken op ramptoerisme. De leuze van de

erfgoedconvenant lijkt te zijn van Zwerfgoed naar Erfgoed. Onze huisvestingsproblemen lopen gevaar de tegengestelde beweging uit te lokken.

5. Men zou gemeentelijk grensoverschrijdend moeten kunnen denken en moeten komen tot krachtige en goed uitgeruste Regionale Historische Centra (zoals in Nederland) waarin streekarchieven een centrale plaats innemen.

Besluit

1. Tot het takenpakket van een archief behoort de ambtelijke (verlengstuk administratie), juridische (rechten en plichten van burgers), politieke, (controle van overheidshandelen), wetenschappelijke (bewustzijn van eigen verleden) en vulgariseren (zo veel mogelijk mensen laten deelnemen).
2. Wat de twee laatste opdrachten betreft kan op een geëigende manier medewerking worden gezocht met wetenschapslui, geschied- en oudheidkundige kringen en andere verenigingen.
3. Bundeling van krachten van cultuurhistorische instellingen (musea, archieven, bibliotheken en tentoonstellingspoot- CC) kunnen ervoor zorgen dat er een aantal krachtige en klantgerichte instellingen komen die kunnen voldoen aan de behoefte aan goede informatieverwerking op het cultuurhistorisch terrein. Ook het onderwijs kan een steeds grotere afnemer worden van de beschikbare kennis.
4. Het aanleggen van een goed schaduwarchief of gedigitaliseerde bronnen is daarbij cruciaal.
5. Gemeentearchieven vertoonden jarenlang het historisch geweten van gemeenten.
6. Opdracht blijft de archieven te bewaren in een goede en geordende staat.
7. Kerntaken blijven het verwerven, bewerken en ter beschikking stellen.
8. Vanuit het archief zou een toezicht moeten mogelijk zijn op de niet overgebrachte archieven in de administratie.
9. Slechts geschoonde bestanden, voorzien van een goede toegang kunnen worden aanvaard door het archief.
10. De Algemene Rijksarchivaris hecht veel belang aan een decentralisatie van het archiefwezen en geeft aan de gemeentebesturen, mits zij aan de voorwaarden voldoen zoals een geschikt lokaal en een universitair archivaris, de kans veel oude archieven te krijgen. Turnhout zou zo de hand kunnen leggen op vele historische archieven van stad en regio. Alleen durf ik de verantwoordelijkheid niet nemen om de archieven in ons onveilig depot onder te brengen.
11. Idem dito geldt dit voor de door het Algemeen Rijksarchief voorgestelde decentralisatie van de microfilms (parochieregisters en burgerlijke stand) van het ganse arrondissement. Bij gebrek aan plaats kunnen wij ze niet aannemen en zouden ze nu in een ander depot terecht kunnen komen.

Bevolking en burgerlijke stand

August Conjaerts beleidsnota 2001-2006

De visie op de toekomst van deze diensten kadert perfect in de algemene beleidsvisie voor onze stad : kwaliteit - welzijn - mensgericht - dynamisch. Daaraan willen wij nog toevoegen : klantvriendelijk - discreet - modern - eenvoudig.

De instrumenten die we daarvoor willen gebruiken zijn : het personeel - de materiële ondersteuning - een uitnodigende huisvesting.

We willen nog stellen dat er een organisch verband is tussen doelen die gesteld worden en de middelen die daarvoor nodig zijn. Men kan niet verwachten dat het ene zonder het andere kan gerealiseerd worden.

Naar een dienst burgerzaken - Eénloketgedachte - e-loket - huisvesting

Om de 100 000 klanten beter te kunnen bedienen, is een fusie tussen de diensten burgerlijke stand en bevolking tot één dienst burgerzaken, een noodzakelijke stap. Voor het grote publiek is het verschil tussen deze 2 diensten trouwens onbekend.

Om het maximale rendement te bekomen zal een nieuwe loketruimte moeten gecreëerd worden waar gewerkt kan worden met een éénloketformule. Dit wil niet zeggen dat we maar één loket overhouden maar dat de klant aan elk loket voor alle verrichtingen van de dienst terecht kan. Dit houdt in

1. dat we onze werkorganisatie moeten herzien in functie van front- en backoffice werkzaamheden
2. dat het loketpersoneel getraind wordt voor zijn nieuwe opdracht
3. dat er een wachtbeheersysteem komt
4. We werken volop mee aan het ontsluiten van het e-loket. Nu nog maar voor een beperkte groep gebruikers toegankelijk, maar zeker een poort op de toekomst voor een snelle service aan ons cliënteel. Hier hebben we oog voor de juridische aspecten van deze vorm van dienstverlening.

Naar een mensvriendelijke en klantgerichte service

De dienst burgerzaken werkt binnen een wettelijk kader dat vaak zeer strikt moet toegepast worden. We kunnen niet buiten onze wettelijke opdracht werken, maar binnen dat kader wel trachten klant- en mensvriendelijk te werken.

Instrumenten die we daarvoor willen inzetten zijn :

1. dossierbegeleiding bv. bij gemengde huwelijken en nationaliteitsaanvragen
2. bijzondere aandacht voor ingewikkelde administratieve dossiers van niet-Belgen
3. vereenvoudiging van interne procedures

Begraafplaatsen

Deze bijzonder gevoelige materie kreeg in het verleden misschien niet altijd de aandacht die ze verdiende. Door een herorganisatie binnen onze stedelijke diensten is er nu een betere groepering van opdrachten op dit terrein. Het is ook het moment om naar de toekomst enkele goede afspraken te maken.

Een nieuwe versie van het reglement van inwendige orde en politiereglement op de stedelijke begraafplaatsen is in de maak. Deze instrumenten moeten het ons mogelijk maken op een menswaardige manier orde te scheppen in de ruimtelijke beheersing van de begraafparken met alle respect voor de gevoelens van de families van de overledenen ongeacht hun geloofsovertuiging.

Personeel - Materiële ondersteuning - Huisvesting

Zoals in de inleiding aangegeven zal het ene niet zonder het andere kunnen.

Ons engagement ten aanzien van het personeel moet dan ook zijn dat we constant oog hebben voor het creëren van optimale werkomstandigheden. Dit zal zich vertalen in onze bekommernis voor

1. een degelijke, comfortabele, moderne huisvesting
2. een aangepaste materiële omkadering (hier denken we o.m. aan moderne toepassingen van informatica)
3. de mogelijkheid zich constant te blijven vervolmaken op vakgebied

Ruimtelijke Ordening, Milieu, Verkeer en Mobiliteit

Tom Van Even beleidsnota 2001-2006

“Via een integrerend beleid naar een kwalitatief stedelijk leefmilieu”

Algemene inleiding

De ondertitel van deze nota verwoordt een bestuurlijke visie én missie, nl. integrerend besturen als middel met een geïntegreerd stedelijk leefmilieu als doel.

In deze taakstelling fungeert ‘integratie’ dus tegelijkertijd als middel en doel. Hoewel dergelijke toelichting uiteraard niet volstaat als een voldoende concrete begripsomschrijving is zij als onderliggend principe bij een verdere lectuur wel noodzakelijk. Immers, alle hieronder als wenselijk vooropgestelde ‘middelen’ dienen noodzakelijkerwijs steeds afgewogen tegen het voorgenomen ‘doel’.

De lezer moet dus eerst een zicht krijgen op het voorgenomen doel.

Zo kan zij/hij daarover dan een eerste waarde-oordeel vellen om er dan in de loop van de verdere lectuur de opportuniteit van de te beschrijven middelen aan te toetsen. Gaandeweg zal de verdere nota dan automatisch ook het doel steeds een meer concreet gestalte geven dan in deze inleiding mogelijk is.

Situering en Omschrijving van het voorgenomen beleidsdoel

Of nog, vanuit welke beleidsmatige achtergronden wordt dit voorgenomen ‘kwalitatief geïntegreerd stedelijk leefmilieu’ als objectief gesteld? En wat wordt er concreter mee bedoeld?

Eerst de achtergronden. Deze zijn drieledig.

Vooreerst is er de recente decretale achtergrond.

Het Decreet ‘Ruimtelijke Planning’ van 24.7.96 en het Decreet ‘Ruimtelijke Ordening’ DORO van 18.5.99 resp. 26.4.00 zijn uitermate bepalend voor de bestuurlijke (her)oriëntatie op stedelijk niveau. Een korte opfrissing is misschien nuttig.

Turnhout is binnen het Gewestelijk planningsbeleid zoals vervat in het R(uimtelijk) S(tructuurplan) V(laanderen) geselecteerd als regionaal stedelijk gebied. Oud-Turnhout, Beerse en Vosselaar zijn mee opgenomen in dit stedelijk gebied. De definitieve afbakening van ons stedelijk gebied is voorzien voor eind 2001. Daarover volgt verderop in deze nota meer.

Wat binnen het bestek van deze inleiding nog wel dient aangestipt is dat deze selectie een aantal opgelegde maar daarom niet minder interessante beleidsmatige doelstellingen impliceert voor Turnhout als stedelijke pool binnen het bovenlokaal gebied:

1. het stimuleren en concentreren van activiteiten, zowel economisch als recreatief,
2. het vernieuwen van stedelijke woon- en werkstructuren door strategische stedelijke projecten,
3. het ontwikkelen van nieuwe woningtypologiën en kwalitatieve woonomgevingen,
4. het leefbaar en bereikbaar houden van het stedelijk gebied door andere vormen van mobiliteit en een strikt lokatiebeleid,
5. het verminderen van het ongeordend uitzwermen van functies.

Deze nog steeds zeer ruim geformuleerde objectieven van de in het RSV aangeduide stedelijke gebieden liggen dus onvermijdelijk mee aan de basis van de hieronder toegelichte beleidsintenties.

Maar dat wil niet zeggen dat de keuze voor deze basis-objectieven er uitsluitend kwam omdat de hogere overheid deze selectie als stedelijk gebied nu eenmaal oplegde.

Integendeel. De juiste redenering is veeleer omgekeerd.

Turnhout werd immers maar als stedelijk gebied geselecteerd omdat het voorbij lokale beleid daarvoor de basis legde. Ontegensprekelijk heeft Turnhout zich de voorbij 30-40 jaar ontwikkeld van een arrondissementeel hoofdplaatsje tot een steeds meer verstedelijkt centrum binnen een sterke regio.

De tweede achtergrond van het voorgenomen doel: het voorbij beleid

Nu gebleken is dat het **voorbij beleid** op lokaal vlak de basis legde voor deze selectie als stedelijk gebied in de zin van het RSV - anders zou er geen selectie geweest zijn – is het dus niet alleen decretaal noodzakelijk, maar is het ook de kennelijke wil van de Turnhoutse kiezer om dit beleid te continueren, te intensifiëren en te verfijnen om tot een nog meer 'kwalitatief geïntegreerd stedelijk leefmilieu' te komen.

De decretale achtergrond en deze van het voorbij beleid zijn nu omschreven. Er is uiteraard nog een derde achtergrond waartegen de voorgenomen beleidsopties dienen gesitueerd.

Het **bestuursakkoord CVP-VLD 2001-06** - als bestendiging van het voorbij beleid – verwoordt een zelfde streven naar een 'kwalitatief en samenhangend' bestuur. Deze laatste situering raakt tevens de in deze inleiding noodzakelijke omschrijving van de in de ondertitel bedoelde missie.

Herinner U de (s)tre(e)woorden voor het algemeen beleid zoals vooropgesteld voor de bedoelde bestuursperiode :

1. kwaliteit en management
2. welvaart en welzijn
3. veilig
4. duurzame ontwikkeling en mobiliteit
5. milieu
6. mens- en gezinsgericht
7. beslissings- en kenniscentra
8. dynamisch en uitstralend
9. voortrekkersrol
10. schaalvergroting
11. financiën

De realisatie van het hieronder vooropgesteld 'kwalitatief geïntegreerd stedelijk leefmilieu' is dan noodzakelijk als natuurlijk en materieel kader voor een dergelijk beleid op de andere beleidsterreinen.

En omgekeerd is de inhoudelijke integratie op alle beleidsvlakken even noodzakelijk voor de verdere ontwikkeling van een veilig, duurzaam, dynamisch, uitstralend, milieu-harmonisch, mensgericht, voortrekkend, welvaarts- en welzijnsgericht, mobiel en kwaliteitsvol stedelijk Turnhout.

Wij nemen ons dus een streven voor naar een stedelijk Turnhout met een open buitengebied als geheel, vanuit een doorgedreven integratie van kwalitatieve ruimten voor de verschillende functies en activiteiten als samenstellende onderdelen van dat geheel.

Hoofdstuk 2. De beleidsbasis

Inleiding

Hierboven is het gewenste 'beleidsdoel' omschreven en werd de verantwoordende herkomst ervan toegelicht. Dit laat de lezer toe een eerste waarde-oordeel te vellen bij de komende beschrijving van de verkozen uitvoeringsmiddelen.

Maar alvorens zich louter op basis daarvan een waarde-oordeel te vellen, moet ook de uitvoerende, democratische en financiële basis van waaruit dit beleid zal dienen te worden gevoerd mee in acht worden genomen. Laat deze factoren de 'grondstoffen' heten. Samen vormen zij de 'beleidsbasis'.

Zelfs de meest kritische lezer moet zich ervan bewust zijn dat de aanwezige 'grondstoffen' beperkt zijn en dat daarmee rekening moet worden gehouden bij een realistische keuze van de uitvoeringsmiddelen. Meer nog, zonder dit voorafgaand bewustzijn is elk integrerend beleid op voorhand gedoemd te mislukken.

Bij de dadelijk toegelichte beleidsopties wordt dus steeds uitgegaan van zowel de in het eerste hoofdstuk belichte decretale en lokale achtergronden, als van deze basis van waaruit het komend beleid zal moeten worden gevoerd.

De Diensten

De diensten vormen de uitvoerende basis of dé belangrijkste 'grondstof', zonder deze term oneerbiedig te willen gebruiken. Integendeel, net als in de andere stedelijke beleidstakken zijn de ambtenaren die de diensten Ruimtelijke Ordening, Milieu en Verkeer-Mobiliteit bevolken de 'natuurlijke rijkdom' zonder dewelke elke beleidsnota noodzakelijk dode letter zal blijven.

Deze vaststelling is eigenlijk bijzonder vanzelfsprekend, maar zeker niet overbodig. Integendeel, zij verdient in het bestek van deze nota bijzondere aandacht. Waarom?

Tal van de hieronder voor te stellen beleidsinstrumenten trachten het hoofd te bieden aan decretaal nieuw gestelde taken (GRS, uitvoeringsplanologie, mobiliteitsplanning, 'nieuwe' bouwpolitie, ...) of anderszins nieuw ontstane behoeften (een meer 'strategisch' georiënteerde ruimtelijke planning, afgebakende loketfuncties, inventarisatie en digitalisering, nieuwe overlegstructuren en actualisering van de bestaande, ...).

Een verdere verduidelijking zal volgen per rubriek. Maar hier reeds moet benadrukt worden dat de genomen beleidsopties een wel doordachte verdere structurering en integratie van de nu aanwezige én nieuw aan te trekken uitvoerende krachten zal vergen. Dat is zonder meer een absolute noodzakelijkheid.

Bestaande taakverdelingen zullen moeten worden herbekeken. Een op nog meer efficiëntie gerichte finaliteit zal daarbij moeten primeren. Kortom, een geïntensifieerd en pro-actief HR-management dringt zich op. Daarbij is het belangrijk te weten dat hoe goed tot op heden ook getracht is op deze nieuwe noden te anticiperen, het te verrichten werk zich sneller heeft aangediend dan de snelheid waarmee een openbaar bestuur – zelfs één in daarop gerichte ontwikkeling – dit kan bijbenen. De broodnodige maar nogal abrupte decretale heroriëntatie van het ruimtelijk beleid is daar de directe oorzaak van.

Vooreerst is de beschikbaarheid op de personeelsmarkt momenteel beperkt en niets wijst erop dat dit snel zal veranderen. Denk alleen al aan de actuele queeste naar een geschikte stadsingenieur. Bovendien zijn de voor deze personele herstructureringen voorziene subsidies (ruim) ontoereikend. De interpretatie van het voorgaande als een excuus is dus terecht, en zo bedoeld.

Het voor het DORO kenmerkende subsidiariteitsprincipe verzwaarde het lokale takenpakket aanzienlijk. De invloedssfeer en verantwoordelijkheid bij dit lokaal beleid zal daarmee recht evenredig toenemen. Daarom zijn de dadelijk volgende concrete beleidsintenties geredigeerd vanuit een dubbel bewustzijn.

Enerzijds is er de omvang van het bijkomende takenpakket. Voor de uitvoering daarvan zal in eerste instantie – en met volledig vertrouwen overigens – een beroep moeten worden gedaan op de huidige ambtelijke bezetting. Het is daarbij niet realistisch te verwachten dat deze nieuwe taken vanaf dag één zonder behoefte aan verfijning in de toekomst kunnen worden geïntegreerd in het voorheen bestaande takenpakket.

Anderzijds is er de inhoud van deze nieuwe taken. De nu door de hogere overheden als ‘subsidiar’ doorgeschoven taken impliceren tegelijkertijd een belangrijke uitdaging en een bijzondere lokale verantwoordelijkheid.

Conclusie

Beide vaststellingen leiden mee tot de in de ondertitel bedoelde en hierna voorgestelde integratiepragmatiek, zij het steeds vanuit een zo realistisch mogelijk visie. Ook dat is belangrijke achtergrond voor verdere lectuur.

De burger en de communicatie ermee

Een tweede en even belangrijke basis voor het voorgestelde beleid is van democratische aard. Uiteraard is er a priori de electorale basis. Maar deze is onvoldoende om er zonder meer een aantal zeer specifieke beleidsprojecten op te enten.

Enkele praktisch voorbeelden kunnen dit verduidelijken : In de programma’s van CVP en VLD, en dus in het bestuursakkoord is de bezorgdheid uitgedrukt voor een performant mobiliteitsbeleid. Maar hoever wil de burger hierin meegaan als zich voor de realisatie daarvan bvb. een prijsverhoging voor het niet-bewonersparkeren aandient ? Het electoraal kennelijk gewaardeerde streven naar een inbreiding en herwaardering van kern-centrums impliceert dat grotere projecten ook daadwerkelijk worden ontwikkeld in omgevingen met daarmee verzoenbare maar daarom niet identieke bestaande functies. Hoe groot is de bereidheid daartoe dan nog?

De antwoorden op die vragen zijn nog niet altijd bekend voor een aantal van de voor te stellen beleidsalternatieven. Deze alternatieven worden dan ook naar voor geschoven als ‘wenselijk’ en niet noodzakelijk als ‘onvoorwaardelijk te realiseren’.

De unieke communicatietraditie van Turnhout zal dus mede bepalend zijn voor het ruimtelijk beleid van de stad zoals het hier wordt voorgesteld. De concrete integratie van deze communicatie valt echter buiten het bestek van deze nota.

De betrachtingen ter realisatie van het voorgestelde doel

Ruimtelijke Ordening

Ruimtelijke Planning - Via een integrerende ruimtelijke planning naar een kwalitatief stedelijk gebied

Het RSV biedt een uitgelezen kans tot een herschikking van de ruimtelijke orde.

Een geactualiseerde wijze van ruimtelijke planning is daartoe het basisinstrument bij uitstek, mits een consequente toepassing. Maar gezien de maatschappelijke, patrimoniale en vooral menselijke impact

van een herschikking op dit terrein is de grootst mogelijke omzichtigheid geboden. Dit bestuur is zich daar terdege van bewust.

Deze herschikking dient zich aan op twee vlakken waarop de hernieuwde ruimtelijke planning zal (moeten) worden gevoerd: retroactieve herschikking en pro-actieve planning.

De retroactieve herschikking. De zonevreemde bebouwing.

Het heikele punt van de termijnplanning i.v.m. zonevreemde bebouwingen is hét meest besproken decretaal planningsinstrument van het ogenblik. Ook in Turnhout.

Vooraf op dit punt is voormelde omzichtigheid geboden. Waar enigszins mogelijk zal de stad in de komende legislatuur deze herschikking dan ook bij uitstek toepassen op een wijze die een weloverwogen evenwicht bewaart tussen het in het Decreet beoogde ruimtelijk herstel op termijn enerzijds, en een nadrukkelijk menselijk beleid anderzijds.

De stad heeft hierin zoals bekend echter niet de vrije hand. Het subsidiariteitsbeginsel werd al aangehaald. Met name in het kader van deze problematiek is dit beginsel zeer relevant voor het lokaal beleid en brengt het dit thema op het voorplan van deze eerste Turnhoutse beleidsnota na de invoering van de fameuze artikelen 165 en 166 DORO (de uitdovingsbepalingen). De keuze om dit item eerst te behandelen is dan ook bewust gemaakt. De problematiek wordt door de huidige bestuursformatie niet geschuwd. Integendeel, hij wordt als prioritair aanzien.

De prangende vraag stelt zich dan naar de concrete beleidsalternatieven terzake. Het antwoord op deze vraag is op dit ogenblik echter noodgedwongen onvolmaakt. Niet alleen omwille van de complexiteit van de problematiek, maar ook omwille van de afwezigheid van de concrete criteria die het stadsbestuur zal kunnen of mogen aanwenden.

Nog tijdens de redactie van deze nota – in aanvang geschreven met het decreet en de regeringsverklaring van 6.10.2000 als basis - verscheen dan op 30.3.2001 'plots' het voorontwerp van decreet van Minister Van Mechelen. Maar daarop volgde dan weer het publieke debat tussen de Vlaamse meerderheidspartijen waarin stemmen opgingen om de gemeentelijke beleidsruimte terug te schroeven. Half mei jl. volgden dan weer berichten van Minister Van Mechelen en diens kabinet aan de lokale mandatarissen om de eerstvolgende regeringsverklaring af te wachten alvorens de burger verder te informeren omtrent de concrete gemeentelijke beleidsruimtes mbt deze problematiek. Deze verklaring ligt nu voor en geeft de waarschijnlijk definitieve richting aan volgens de welke de komende amendementen het ontwerp-decreet zullen bijsturen.

Met genoegen kon het College echter vaststellen dat de in de eerste ontwerpen van deze nota voorgestane principes van rechtszekerheid, lokale en gebiedsgerichte aanpak en respect voor het recht op verantwoorde eigendomszekerheid hoe langer hoe meer konden worden teruggevonden in de diverse regeringsberichten. Op dit ogenblik kan dus voorlopig besloten worden dat het bestuur :

1. zich kan vinden in de krachtlijnen van amendering zoals die zijn voorgesteld in de regeringsverklaring van 8.06.2001, en dat het bestuur ,
2. de lokale bevoegdheden terzake maximaal zal aanwenden,
3. om zo de noodzakelijk 'algemene' Vlaamse krachtlijnen zo optimaal mogelijk te verfijnen naar de voor Turnhout meer specifieke principes toe zoals ze door het bestuur worden voorgestaan.

Deze krachtlijnen van amendering zoals die zijn voorgesteld in de regeringsverklaring van 8.06.2001 zijn kort de volgende :

Rechtszekerheid voor alle zonevreemde eigenaars

Aan alle eigenaars van zonevreemde woningen of gebouwen wordt de permanente garantie gegeven om deze woningen of gebouwen te onderhouden of in stand te houden, zelfs indien deze werken betrekking hebben op constructieve ingrepen en indien deze woningen of gebouwen gelegen zijn in ruimtelijk kwetsbare gebieden.

Terugkoopplicht bij miskening van de basisrechten

In hoogst uitzonderlijke gevallen waar dit recht niet kan worden gegeven, wordt voorzien dat de eigenaar kan eisen dat het perceel, met inbegrip van alle op dat perceel staande gebouwen, wordt teruggekocht door de Vlaamse overheid tegen een marktconforme waarde.

Maximale mogelijkheden in ruimtelijk niet-kwetsbare gebieden

In de ruimtelijk niet-kwetsbare gebieden wordt tevens een maximale woon- en rechtszekerheid geboden. Hierbij wordt van het principe uitgegaan dat het normale en legale woningen betreft, die volgens vergelijkbare regels mogen verbouwd, uitgebreid of herbouwd worden als de woningen die door de gewestplannen zijn ingekleurd in een woongebied. Door het niet-in-tijd-beperken van deze regeling wordt de grootste rechtszekerheid geboden aan de eigenaars van zonevreemde woningen.

De invoering van een negatieve lijst van bestemmingsgebieden

In plaats van te werken met een 'positieve' lijst (nl. een lijst van bestemmingsgebieden waar de werken wel kunnen worden toegestaan), wordt er voortaan gewerkt met een 'negatieve' lijst (nl. een lijst van bestemmingsgebieden waar de gevraagde werken niet kunnen worden toegestaan).

Geen planbaten verschuldigd voor zonevreemde woningen

Voor zonevreemde woningen, die zone-eigen worden gemaakt door een ruimtelijk uitvoeringsplan, zijn in principe geen planbaten verschuldigd. De nieuwe regeling voorziet dan ook een vrijstelling van de planbaten voor de percelen, die thans reeds bebouwd zijn met een woning.

Respect voor een sturende gemeentelijke planningsdynamiek

De lokale besturen zijn namelijk het beste geplaatst om deze problematiek ter plaatse bij te sturen. Lokale problemen vragen gebiedsgerichte en gebiedsspecifieke oplossingen. Deze planningsdynamiek moet dan ook bij de gemeenten op gang worden gehouden.

Vanuit deze 'hogere' en per definitie algemene krachtlijnen staat het College een verfijningbeleid voor dat in hoofdorde gericht is op navolgend basisprincipe waarvan het bestuur meent dat het door de hogere overheden noodzakelijk steeds moet worden gerespecteerd om tot een voor de specifieke ruimtelijke structuur van Turnhout passende eindoplossing te komen.

Turnhout kent een sterk binnen de ring geconcentreerde stedelijke structuur met een zo goed als intact natuurlijk buitengebied (variërend van open (agrarisch)gebied over vennengebieden naar sterk vertegenwoordigde bos- en parkgebieden). Dit was vroeger zo en dit is vandaag nog zo. De gewestelijke planners erkennen deze voor een stad unieke structuur met letterlijk aan alle zijde stadsafgrenzend groen of waardevol open gebied. Deze erkenning impliceert tegelijkertijd dat de ruimtelijke versnippering zich in Turnhout niet zo scherp stelt.

Of nog, het RSV wil Vlaanderen open en stedelijk. Wel, Turnhout beantwoordt nu reeds ver bovengemiddeld aan deze visie. En waar de stedelijke versnippering die het RSV wil bestrijden zich niet aandient, moeten de decretale bestrijdingswapens ook met gepaste gematigdheid en menselijkheid kunnen worden toegepast.

Waar mogelijk zal de stad zich in de komende beleidsperiode dus maximaal inspannen om overeenkomstig deze principes te handelen. Voordeel daarbij is dat dit gezien de typische stedelijke

structuur van Turnhout geen uitholling impliceert van de principes van ruimtelijke planning die de decreetgever zich terecht heeft voorgenomen.

De pro-actieve planning

Nu hierboven is gebleken dat het stadsconcept van Turnhout in se een waardevolle basis vormt voor verdere ontwikkeling, zal daarvoor ook in de toekomst bijzondere bestuurlijke aandacht blijven bestaan.

In eerste instantie dienen zich de opmaak van de GRS'en Regionaal Stedelijk Gebied Turnhout en Stad Turnhout aan. Het zou een verloren kans zijn indien het daartoe vereiste studiewerk niet onmiddellijk zou worden geïntegreerd zowel als basis voor de RUP'en op korte termijn als voor het verder plannings- c.q. ontwikkelingsbeleid op middellange termijn.

Waar vroeger teveel een ad hoc beleid werd opgedrongen door het federaal planologisch en wettelijk kader, dient nu het voormeld planologisch (studie-)werk aangewend als basis voor een beleidsvisie die werkt vanuit een zeer gefundeerd en logisch-functioneel onderbouwde helicopter-view – met de blik vooruit in de tijd.

Dergelijke globale visie moet worden ontwikkeld in twee facetten.

Het eerste facet moet een brede ontwikkelingsvisie op middellange tot lange termijn ontwikkelen. Het tweede facet richt zich op de kortere termijn middels het creëren van voldoende ruimte in tijd en personeel kader voor de realisatie van het lange termijn perspectief en – onderweg - een voldoende beeldvorming rond concrete projecten die het niveau van het particulier belang ontstijgen.

Facet 1 – Opbouw van een visie op de gewenste stedelijke ontwikkeling op middellange en lange termijn

Het RSV-Regionaal Stedelijk Gebied Turnhout zal uiteraard als basis dienen. De daarin vervatte objectieven zijn immers in eerste instantie bepalend voor de gewenste stedelijke ontwikkeling naar de inhoud ervan (zie supra punt 1.2).

De afbakening van ons stedelijk gebied in het kader van de afbakeningsprocedure (ontwerp einde 2001, einde goedkeuringsprocedure tegen eind 2002) zal bepalend zijn naar de vorm. Binnen deze 'hogere' visie zal dan op niveau van het Ruimtelijk Structuurplan Turnhout (naar verwachting met timing zoals hierboven) de gewenste stedelijke ontwikkeling op (middel)lange termijn worden uitgewerkt.

Zoals in de door de gemeenteraad in 1999 goedgekeurde startnota al werd benadrukt zal het RST worden uitgebouwd rond de kernbegrippen 'ruimtelijke kwaliteit' en 'duurzame ontwikkeling'.

Meer concreet zal het bestuur ernaar streven deze normen in te bouwen op elk van de in het RST te behandelen schaalniveaus van de gewenste stedelijke ontwikkeling. Hieronder volgt daarvan een overzicht. Onmiddellijk wordt daarbij opnieuw het belang van een integrerend beleid duidelijk.

Verdere ontwikkeling van de regionale rol van het stedelijk gebied Turnhout

Turnhout is de enige stad met allure in een overwegend landelijke regio. Niettemin is het de kleinste der Vlaamse centrumsteden.

Alleen door het verhogen van het ruimtelijk-infrastructureel draagvlak voor de bestaande en nieuw aan te trekken (boven)regionale kernfuncties kan Turnhout uitgroeien tot een regionale stad die in Vlaanderen écht meetelt. Een duidelijke identificatie van Turnhout naar buiten toe én het aantrekken van een belangrijk aantal nieuwe inwoners zijn in dat opzicht een must.

Deze identificatie zal in belangrijke mate worden gerealiseerd door het mede-ontwikkelen en aantrekken van gespecialiseerde economische activiteiten. Specialisatie in diensten en onderwijs moeten daarop worden geënt, evenals de ontwikkeling van de spaarzaam en verantwoord nieuw aan te snijden industrieterreinen bij voorkeur langs de E34 als poort naar Vlaanderen én Nederland.

De combinatie van deze ontwikkelingen met de verdere inbreiding van Turnhout als kwalitatieve woonstad met een zeer sterke culturele en toeristisch-recreatieve attractiviteit zal worden nagestreefd als basisvisie bij het ruimtelijk beleid.

Naar bewoning toe mag inbreiding niet als alleen zaligmakende norm vooropgesteld worden. Woontevredenheid, woonaspiraties en –zekerheid, privacy, herkenbaarheid, en woonfierheid zijn maar enkele van de even evidente als rechtmatige behoeften die een stadsbestuur moet kunnen invullen of bieden aan haar huidige en toekomstige bewoners. De hogere planologen abstraheren deze noodwendigheden al te vaak en dit bestuur zal daar maximaal correctief in optreden.

Verdere ontwikkeling van de samenhang binnen het stedelijk gebied

Er zal gestreefd worden naar een ruimtelijk samenhangend én samenwerkend geheel waarbinnen de samenstellende delen elkaar volgens een ruimtelijk complementariteitsbeginsel ondersteunen. Alvast één voorbeeld mag dit verduidelijken : Turnhout mag niet verworden tot een werk-stad waarbij zowat elke inwijkeling van het stedelijk gebied zich op termijn voor zijn woonbehoefte per definitie aangewezen voelt op Oud-Turnhout, Vosselaar of Beerse.

Een integratie van de vier gemeentelijke bestuurlijke visies omtrent o.m. ruimtelijke planning en mobiliteit dringt zich dan ook op.

Facet 2 – De basis leggen voor een voldoende ambtelijk kader en de financiële ondersteuning ervan om deze zeer verantwoordelijke visie op de gewenste kwalitatieve wijze te realiseren

De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat het wettelijk-historisch ad hoc-beleid zich tot op vandaag nog teveel vertaalt in een daarop gericht ambtelijk kader. Of nog, de huidige ambtelijke bezetting is – hoe kwalitatief en gemotiveerd deze ook is – eenvoudig ontoereikend om de voorgenomen ontwikkelingsobjectieven ook daadwerkelijk te realiseren.

De gewenste 'ruimtelijke ordening' vereist letterlijk en figuurlijk extra ruimte op de diensten zelf. Zo moeten de stedenbouwkundige ambtenaren 'ruimte' krijgen om zich bij uitstek toe te leggen op de permanente implementatie van de nagestreefde stedelijke kwalitatieve ontwikkeling in al haar onderdelen op stedenbouwkundig vlak.

Dit impliceert dat hun ad hoc-taken op relatief korte termijn neerwaarts begrensd moeten worden tot (1) de specifieke in- en aanpassing binnen de voorgenomen globale stedelijke visie van projecten die het puur particuliere belang overstijgen en (2) een coherent management van hun vergunningstechnische bevoegdheden.

Niet alleen is de verdere combinatie van hun echte kerntaken met de behandeling van vergunningsdossiers van a tot z binnen redelijke termijnen voor het topkader uitgesloten in een op kwalitatieve dienstverlening gericht beleid. Maar ook kan alleen zo voor dit topkader ruimte en tijd ontstaan om zich naar boven toe daadwerkelijk te richten op het begeleiden van en permanent waken over de kwaliteit en duurzaamheid van de bestuurlijk nagestreefde ruimtelijke ontwikkeling in al haar complexe facetten.

In eerste instantie dringen zich daartoe de aanmaak en het doelgericht beheer op van geïntegreerde databanken rond het vergunningen- en attestenbeleid, de stedenbouwkundige verordeningen, edm. Ook letterlijk moet daarvoor de ruimte gecreëerd worden. Er zal naar oplossingen gezocht worden voor het nijpend plaatsgebrek binnen de huidige lokalen.

Bovendien zal prioritair budgettaire marge dienen te worden genomen voor de nodige stedenbouwkundige studies met het oog op het ontwerp van kwalitatieve ruimtelijke uitvoeringsplannen, BPA's, woonbehoeftestudies en de bestuurlijke begeleiding van strategische projecten in het kader van de voorgenomen visie.

Via interne integratie naar een meer kwalitatieve dossierbehandeling en informatieverschaffing

Zowel de particuliere (ver)bouwer, als de professionele ontwikkelaar en de op Turnhout georiënteerde ondernemer vormen de hierboven geschetste basis zonder wie elke ruimtelijke ontwikkeling a priori uitgesloten is. Bovendien is hun financieel engagement veelal verregaand. Zij hebben dan ook zonder het minste onderlinge onderscheid het volste recht op een optimale dienstverlening. Dit bestuur stelt zich tot doel deze ook deze behoefte maximaal te vervullen.

De hierboven toegelichte interne hertekening en de integrerende uitbreiding van de bestaande zullen mede daarop gericht zijn. Ook de materiële heruitrusting naar een geoptimaliseerde infrastructuur en automatisering toe zal gericht zijn op de optimalisering van deze dienstverlening. Binnen dit kader zal ernaar gestreefd worden op zo kort mogelijke termijn een werkbaar loket te installeren en te bemannen voor elk grond-gebonden dossier of alle meer algemene informatie in dat verband.

Het terugschroeven en bestendigen van behandelingstermijnen van dossiers of specifieke vragen en de transparantie én bundeling van de te bekomen informatie worden daarbij als kritische grenzen vooropgesteld. Een doordachte standaardisering van formulieren en de behandeling ervan via op elkaar afgestemde en op efficiëntie gerichte interne procedures zal daartoe ontwikkeld worden.

De concrete vertaling naar het terrein

Het is tegen deze achtergronden en de hierboven gemotiveerde integratie gedachte dat de in de loop van de komende legislatuur te verwezenlijken 'grondgebonden' dossiers in het algemeen en de voor Turnhout bepalende projecten in het bijzonder dienen gezien. Tot zover de theorie en de interne pragmatiek er rond.

Uiteraard kan niet worden verwacht dat in het bestek van een beleidsnota in verregaande mate in detail wordt getreden. Anderzijds heeft de lezer recht op een specificatie van de vooropgestelde visie in verband met de beoogde concretisering ervan op het terrein.

Hieronder zal worden getracht die nood te ledigen, zij het nog steeds met een beschrijving die noodzakelijk beperkt is tot een kristallisering van de voorgenomen basisvisie rond de afzonderlijke functies eigen aan een kwalitatieve stedelijke ruimtelijke ordening.

Wonen

Zoals gezegd is de stedelijke structuur van Turnhout quasi uniek en beantwoordt die aan de in het RSV vooropgestelde streefdoelen : 85% van de woningbouw bevindt zich tussen het kanaal en de E34 en daarbuiten overheerst de open ruimte.

Een belangrijke consequentie daarvan is echter dat er binnen de ring eigenlijk alleen nog de mogelijkheid is om via inbreiding enerzijds, en herwaardering van bestaande stadsbuurten anderzijds, tot extra of te hergebruiken woongelegenheden te komen voor de huidige en nieuw aan te trekken bevolking.

Het is echter een uitdrukkelijk streven van dit bestuur om de woonbehoefte niet eenzijdig in te vullen. Iedereen moet binnen het bereik van de eigen mogelijkheden, smaak en/of gezinsbehoefte een voldoende keuzevrijheid kunnen hebben, ook naar de toekomst toe.

Binnen de inbreidingsgedachte bestaat uiteraard marge voor diverse woningtypologieën maar het basisconcept zal er in dat kader noodzakelijk steeds een zijn dat ruimtelijk en sociologisch past binnen het stadshart. De vrees bestaat bij dit bestuur dat dit leidt tot een te beperkt aanbod – niet noodzakelijk naar aantal en kwaliteit, maar naar basistypologie. Of, extreem gesteld, zoals niet iedereen in een alleenstaande woning buitenaf wil wonen, voelt ook niet iedereen de behoefte om een appartement te betrekken.

Alleen door in het planningsproces voldoende garanties op die diversiteit in te bouwen zal men de huidige en komende stadsbewoner kunnen blijven boeien en binden. Het bestuur wenst daarbij een belangrijke klemtoon te leggen naar een passend woningaanbod voor de jonge bevolking, zij het uiteraard zonder ook op dat vlak in eenzijdigheid te vervallen.

Als men weet dat op ons grondgebied binnen de huidige planperiode (tot 2007) een 3000-tal woonentiteiten op onderling in omvang of ligging sterk verschillende bouwgronden met een gezamenlijke omvang van +/- 100 ha. realiseerbaar dienen geacht, dan begrijpt men dat de concrete invulling en uitwerking daarvan in zeer belangrijke mate het gezicht van de stad zal bepalen. Een beleid dat gericht is op een doordacht ruimtegebruik is dan noodzakelijk. Nochtans mag deze 'zuinigheid' nooit het woonwelzijn en de ontwikkelings- of eigendomsaspiraties beknotten.

Het is met die onderliggende bezorgdheden dat dit bestuur kritisch zal toekijken op of actief zal participeren in de ontwikkeling van nieuwe woonomgevingen in het buitengebied-binnen-de-ring (bv. Melkhoek, noorden kanaal) én de in te breiden woongebieden en percelen in de binnenstad.

Handel

Hoewel een stedelijk woonbeleid uitermate bepalend is voor de 'ruimtelijke ordening' van een (binnen)stad, kan deze ordening nooit slagen zonder dat ook de handelsfunctie op een evenwichtige en geïntegreerde wijze ruimtelijk vertaald wordt. Immers, beide functies staan in een delicaat evenwicht t.o.v. elkaar.

Eenzijds wordt de woonkwaliteit van een stad in belangrijke mate mede bepaald door de kwaliteit van het handelaanbod. En anderzijds zal de handel dit kwalitatief aanbod maar kunnen bieden voorzover daartoe ook het potentieel aan cliënteel aanwezig is. De loutere aanwezigheid van een voldoende aantal in- en omwoners garandeert echter op zich zelf niet dat voormeld evenwicht bereikt of bewaard wordt.

De paradox die Turnhout nu kenmerkt illustreert dit :

1. Numeriek beschikt Turnhout ontegensprekelijk over een voldoende aantal potentiële 'klanten' voor de binnenstedelijke handel. Studies gaan uit van een bereik van 200-250.000 mogelijke 'klanten'. En ook een vergelijk tussen de passantentellingen in het centrum van 1995 t.o.v. 2000 tonen dit aan. Anno 1995 wees deze telling uit dat tijdens een gemiddelde week ongeveer 58.000 mensen het telpunt centraal in de Gasthuisstraat passeerden. In 2000 bleek dit getal te zijn gestegen tot 65.000.
2. Daartegenover staat de voor dergelijke bezoekersaantallen op eerste zicht merkwaardige leegstand van relatief veel winkelpanden in de binnenstad.

Het bestuur is zich ervan bewust dat noch de woonkwaliteit, noch de centrumfunctie van Turnhout in de toekomst optimaal zullen kunnen worden ingevuld wanneer deze paradox blijft bestaan. Waar mogelijk - en een corrigerende ruimtelijke planning is zo'n mogelijkheid – zal het bestuur zich inspannen om hieraan te verhelpen.

Concrete doelstellingen bij dit beleid zullen o.a. bestaan in :

1. de uitbouw van een autoluw centrum waarbinnen een voor het wandelend publiek overzichtelijk en circulerend patroon wordt uitgebouwd (zie verder 3.3 Mobiliteit),
2. een doordacht vergunningenbeleid voor bijkomende winkeloppervlakten – de herwaardering en centralisering van de nu beschikbare oppervlakte is daarbij prioritair,
3. het streven naar een identiteit van de verschillende winkelstraten door een groepering van aanbod of specialismen binnen bepaalde straten of delen van de winkel-route,
4. een voortdurende bezorgdheid omtrent het omkaderend openbaar domein en de mobiliteit erop,
5. de verdere uitbouw van een voortdurende dialoog tussen stad en handelaars middels een gestructureerd en efficiënt werkend centrummanagement.

Diensten en industrie

De rol en het belang van de aanwezigheid van industriële en dienstverlenende nijverheid voor een centrumstad staan buiten kijf. Beiden dragen bij tot de werkgelegenheid en dus rechtstreeks tot de welstand van inwoners én lokale overheid. Bovendien is een kenmerkende concentratie van specifieke sectoren uitermate belangrijk in de bovenlokale beeldvorming, en welke beeldvorming op zich zelf dan weer bijdraagt tot de verdere ontwikkeling van stad en bevolking.

Zo is de Blaironcampus maar mogelijk geworden door de bekendheid van Turnhout binnen de nationale en internationale grafische en papierverwerkende sector. En op zijn beurt zal deze campus dan weer een belangrijke meerwaarde bieden voor de stad (binding van de grafische nijverheid en dus van de reeds verschaft werkgelegenheid, aantrek van nieuwe werkgelegenheid, versterking van de educatieve centrumfunctie, ...)

Zo evident als het maatschappelijk-economisch belang van een goed verankerde aanwezigheid van nijverheid voor een stad ook is, zo moeilijk is het echter om daaraan een voor iedereen aanvaardbare ruimtelijke vertaling te geven. En deze discussie spitst zich dan in se enkel toe op de te voorziene ruimte voor de in Turnhout uiterst dringende behoefte aan bijkomende bedrijventerreinen. De veelal (rand)stedelijk in te breiden dienstenvoorzieningen sluiten immers veel nauwer aan bij de daar overheersende woonfuncties en worden ook in hun exploitatie als niet-hinderlijk ervaren.

Precies deze ruimtelijke dissonantie tussen wonen en industriële nijverheid en de vrees voor exploitatie-hinder worden echter in de actuele drie-partijen-discussie omtrent het ten noorden van Zevendonk voor inplanting voorgestelde bedrijventerrein als grootste bezorgdheden naar voor geschoven.

Het bestuur wenst uitdrukkelijk te benadrukken dat het deze bezorgdheden begrijpt en bijtreedt. Maar desondanks nopen twee overwegingen beide meerderheidspartijen ertoe de van gewestswegen voorgestane inplanting ook niet zonder meer af te wijzen. Vooreerst is een ruimtelijke herschikking van de bestaande bedrijventerreinen bedreigend voor de uitbreidingsmogelijkheden van de gevestigde nijverheid en op korte termijn niet haalbaar. Verder is er de vaststelling dat er met respect voor de planologische verdichtingprincipes van het RSV eenvoudig géén alternatieve ruimte beschikbaar is binnen de thans geldende planperiode die loopt tot 2007. Totdusver – en letterlijk tot op vandaag – is het standpunt van het Gewest terzake onwrikbaar.

Daarom zal het bestuur er letterlijk maximaal naar streven de concrete inplanting, inrichting en exploitatie van deze terreinen slechts toe te staan voorzover de randvoorwaarden voor de direct op- en omwonenden daadwerkelijk zo optimaal mogelijk worden gegarandeerd. Dit impliceert dat elk beleidsinstrument (ruimtelijk uitvoeringsplan, convenant met de ontwikkelaar, stedenbouwkundige vergunningen, lokale verkeersreglementen en inrichting van openbaar domein) zal worden gehanteerd met het oog op het bekomen van onbetwistbare garanties op:

1. een effectief ruim voldoende en hoe dan ook prioritair aan te leggen groene/recreatieve buffer,
2. het verankeren van deze buffer als onherroepelijke en definitieve grens naar het zuiden,
3. een enkel via de bestaande industrieterreinen lopende ontsluiting,

4. een uiterst kritische behandeling van de aan te vragen stedenbouwkundige en milieuvergunningen.

Het mag gezegd dat de gewestelijke gesprekspartners de concrete ruimtelijke eisen aan bestuurszijde tot dusver ervaren als uniek voor Vlaanderen. De verhouding terrein/buffer zoals die alleen al op het loutere inplantingsvoorstel van gewestzijde werd genegotieerd is dat ook.

Het bestuur is de overtuiging toegedaan dat als haar de ruimte wordt gelaten om elke verdere stap in de ontwikkeling van de bedoelde terreinen op dezelfde wijze te blijven 'bewaken' de economische ontwikkeling van Turnhout kan worden gevrijwaard zonder dat welke leefgemeenschap dan ook daarvan daadwerkelijke hinder zal ondervinden. Dit moet een minimale voorwaarde zijn en blijven in de gehele komende besluitvorming terzake.

Recreatie/ sport

Zonder te willen afdoen aan het belang van beide functies wordt terzake in hoofdorde verwezen naar de beleidsnota van collega E. Vos.

Zeer kort kunnen voor de ruimtelijke ontwikkeling van recreatieve infrastructuur in Turnhout tijdens de komende zes jaren de herinrichting van het stadspark in functie van het nieuwe stedelijke zwembadencomplex en de inrichting van de FRAC-terreinen worden aangestipt.

Verder zal kortelings de ruimtelijke (en maatschappelijke) draagkracht van Turnhout voor de inplanting van een voor een centrumstad passende feest- c.q. fuifzaal opnieuw afgetast worden.

Kernaccent in het milieubeleid

De gewenste stedelijke structuur zal worden nagestreefd met de natuurlijke omgeving van de stad als onbetwistbaar uitgangspunt : het groene noorden boven het kanaal, het open gebied ten zuiden van de E34, de open ruimte ten noord-oosten en de westelijke bos- en parkgebieden.

De ruimtelijke milieuplanning zal erop gericht zijn deze gebieden maximaal te behouden en middels een voortgezet consequent beheer nog verder op te waarderen. Maar ons beleid mag en zal niet beperkt blijven tot een beleid dat enkel gericht is op deze gebieden an sich. Ook hier dringt een geïntegreerd beleid zich op.

Naast hun permanent te bewaken natuurlijke waarde hebben deze gebieden immers ook een zeer relevante culturele impact. De Turnhoutenaar mag zich niet enkel door groen omgeven weten. Deze omgeving moet als het ware leven in de stad. Het kenmerkend buitenstedelijk groen moet zoveel als mogelijk in de stad worden binnen gehaald. De verhoging van de binnenstedelijke leefkwaliteit zal daarop gericht worden door het voorzien in sterke groene accenten in nieuw te ontwikkelen woonprojecten en bij de inrichting van het openbaar domein.

Door een fysieke en inhoudelijke integratie van de ruimtelijke ordening in de enge zin (planologisch en ontwerptechnisch) en het milieubeleid in de ruime zin (planologisch, preventief en normerend, sensibiliserend) zal ook de duurzaamheid van het beoogde stedelijk leefmilieu bewaakt worden. Ook het recreatief en toeristisch beleid werden daarop in het verleden in sterke mate geënt en zullen dat blijven.

De praktische taakstellingen

De instrumentele milieubeleidsplanning

Anders dan binnen de ruimtelijke planologie bestaan hier zo goed als sectordekkende plannen voor ongeveer alle milieuaspecten, zowel bovengemeentelijk als gemeentelijk :

1. Federaal Plan Duurzame Ontwikkeling
2. Vlaams Milieubeleidsplan
3. Provinciaal Milieubeleidsplan

Op gemeentelijk vlak zullen met name het Gemeentelijk Milieubeleidsplan 2000-2002, de jaarlijkse sectorale actieplannen, de milieuconvenanten en het GNOP bij uitstek aangewend worden als de bestuurlijke instrumenten ter realisering van het voormelde beleidskader.

Een per kernaccent meer genuanceerde toelichting volgt hieronder bij de rubriek milieuhandhaving. Deze verdere toelichtingen zijn echter in hoofdorde weergegeven op algemeen beleidsmatig niveau om deze nota niet te belasten met een nodeloze opsomming van concrete actiepunten. Daartoe is er immers het milieujaarprogramma 2001 (GR 25.6.01) en welk programma in feite een integrerend onderdeel is van huidige nota.

Het milieuvergunningenbeleid

De huidige dossierbehandeling wordt gekenmerkt door een sterke kwaliteit zowel naar inhoudelijke opvolging als naar behandelingstermijnen toe. Deze kwaliteiten dienen gevrijwaard voor de toekomst.

Als primaire doelstelling daartoe wordt de digitale inventarisatie van de milieuvergunningen en de latere integratie ervan in het GIS-systeem vooropgesteld.

Naar analogie met de geplande infrastructurele herorganisatie van de dienst RO is dit voornemen ook hier gericht op de ontwikkeling van één geïntegreerde dienst (met loket) als aanspreekpunt inzake grondgebonden dossiers waar alleen kwaliteitsvol zal kunnen worden gewerkt na een doordachte bundeling van de beschikbare informatie en een afgestemde standaardisering van interne procedures.

Milieuhandhaving

Afval

Een verhoogde stedelijke activiteit nastreven impliceert de noodzaak aan een doorgedreven afvalbeheersbeleid. Een kort vergelijk van de tonnages van huishoudelijk afval in Turnhout tussen 98-99 mag dit illustreren : van 22.600 ton naar 24.000 ton, of een stijging met 6% - hetzij een kostenplaatje voor de stad van 100 miljoen ...

Het komend beleid moet dus meer nog dan vroeger in eerste instantie gericht zijn op preventie. Een doorgedreven preventie begint bij informatie. Waar mogelijk en nuttig zullen de campagnes van de hogere overheden lokaal worden geaccentueerd. Verder en meer algemeen zal met thema-campagnes in eigen beheer gewerkt worden aan de instandhouding en verdere verbreiding van de gedachte dat Turnhout net kan zijn, dat composteren tot aanzienlijke besparingen leidt, edm .

Een tweede luik van preventie – en afvalbeheer in het algemeen – is de stimulering tot participatie eraan door bevolking én bedrijfsleven. Een financiële stimulans voor de bewuste burger c.q. sanctionering voor de onbezorgde vervuiler komt dan als meest opportuun voor.

Het bestuur stelt zich daarom tot doel vanaf 1.1.2002 een nieuw afvalconcept in te voeren waarbij de regel 'de vervuiler betaalt' sterk zal spelen. Deze regel is rechtvaardig en blijkt tegelijk efficiënt.

Dit beleid zal niet enkel gericht zijn op een kwantitatieve reductie van de afvalstromen. Ook de kwalitatieve bevordering van het afval zal daarbij tot doel staan. Medio april jl. werd daartoe aan de milieudienst opdracht gegeven om te onderzoeken op welke manier een zo rechtvaardig én efficiënt mogelijk beleid in de praktijk kan worden omgezet met het oog op invoering vanaf 1.1.2002. Een niet-gedigitaliseerd ophalingssysteem met gedifferentieerde tarieven lijkt daartoe het meest aangewezen gezien de ratio tussen infrastructurele kost en effectmaximalisering in dergelijk systeem het hoogst ligt. Op die manier kan op relatief 'goedkope' wijze een ophalingssysteem worden ingevoerd waarbij de vervuiler (van particuliere burger over de zgn. kleine zelfstandige tot KMO) op een zo direct mogelijke wijze wordt geconfronteerd met de hoge afvalkost die hijzelf van dag tot dag mee veroorzaakt.

De finaliteit van dit systeem is gericht op een dubbele reductie van (a) de door onze gemeenschap te dragen kost die op vandaag onvoldoende individueel wordt aangevoeld en (b) de kwantiteit van onze afvalstromen.

De gemeentelijke afvalverwerking dient dan als laatste peiler van een werkbaar afvalbeleid uiteraard ook afgestemd op de voorgenomen objectieven. De verdere exploitatie en inrichting van het containerpark zal dan ook rond deze hoofdbezorgdheden uitgewerkt worden.

Het verdient tevens aanstipping dat zeer recent besprekingen terzake werden aangeknoopt met de besturen van de drie andere gemeenten uit ons stedelijk gebied teneinde door een onderling afgestemd afvalbeleid en de daarmee gepaard gaande schaalvergroting van de te bekomen effecten, ons stedelijk leefmilieu maximaal te vrijwaren van in se vermijdbare afvalstromen en de verwerkingskosten daarvan.

Integraal Waterbeheer

Het bestuur hecht veel belang aan het verder uitbouwen van de noodzakelijke knowhow en de structurele basis voor een zo optimaal beheer van de lokale waterhuishouding. Een integraal beheer toont zich ook op dit terrein de enige werkbare optie.

Vanuit het bewustzijn dat de absoluut noodzakelijke basis voor een gezond, efficiënt en duurzaam waterbeheer bestaat in (a) een daarop gericht rioleringsstelsel en (b) een gericht onderhouden - en waar nodig verder uitgebouwd - stelsel van waterlopen, grachten en kunstmatige afvoerwegen voor hemelwater, zal de verdere realisatie daarvan prioritair nagestreefd worden.

Terzake kan inmiddels worden gerefereerd aan het op de gemeenteraad van 5.6 jl. goedgekeurde reglement inzake subsidiëring van hemelwateropvang- en hergebruiksinstallaties op particulier niveau.

bodembeheer

De toezichts- en regierol van de stad zal ook op dit vlak worden geaccentueerd.

Een consequente opvolging van klachten en de daadwerkelijke opvolging van saneringsprojecten zullen daarom worden beklemtoond als primaire taakstellingen naast een verder gezet strikt vergunningenbeleid.

Ook hier dringt een digitale inventarisatie en het bekomen van een volledig en permanent overzicht zich op. Een latere integratie in het GIS-systeem als hét basisinstrument bij informatieverlening en beleidsbepaling is dan het beoogde eindresultaat. De daaraan onderliggende overwegingen zijn deze zoals beschreven inzake het milieuvergunningenbeleid.

Op dit vlak zal een gedegen interne organisatie bovendien meer dan elders noodzakelijk zijn om de veel besproken regie-rol op een gepaste manier gestalte te kunnen geven. De zuiverheidsnormen zoals het VLAREA (Vlaams Reglement Afvalvoorkoming en -beheer) die oplegt vergen een zeer strikte en permanente opvolging, planning en beteugeling inzake de integrale bodem- en waterhuishouding. Voor de implementatie van de nieuwe uitgebreide bodemwetgeving (VLAREBO) geldt een zelfde noodzaak.

Bovendien is een gedegen en permanent beschikbaar 'terreinoverzicht' een absolute noodzaak voor een zinvolle en doorgedreven communicatie met burger, bedrijfsleven en actoren als Aquafin.

natuurbeheer

Het natuurbeheer zal in hoofdorde het tot op heden gevoerde beleid verder zetten.

Ruimtelijk : behoud van financiële marge voor de aankoop van natuurlijk waardevolle gronden of gebieden, de verdere aaneenschakeling van deze gebieden en het maximaal behoud van natuurlijk groen binnen voor recreatie herbestemde gebieden (bv Frac).

Inhoudelijk : de bestending van de dialoog en samenwerking met de natuurverenigingen, het betrekken van de bevolking en de 'promotie' van onze natuur als kenmerkend aspect van de stad.

Het is goed vast te stellen dat vanuit de meeste actiepunten van de in het anno '95-'96 opgestelde GNOP zijn uitgevoerd of in uitvoering zijn. Het bestuur wenst dit natuurbeheersbeleid te continueren middels de opmaak van een 'vervolg-GNOP'.

Naast de verderzetting van de hierboven aangehaalde ruimtelijke en inhoudelijke doelstellingen en realisaties zal daarbij bijzondere aandacht worden verleend aan een verdere uitbouw van een groen stadscentrum en een doorgedreven sensibilisatiebeleid.

Beide beleidsopties vinden hun grondslag in het bewustzijn dat enkel mits een permanent onderhouden en gestimuleerd maatschappelijk draagvlak voor een degelijk natuurbeheer onze natuurlijke stedelijke leefomgeving er verder op vooruit kan gaan in al zijn facetten (groen, water, bodem, lucht en afval).

Duurzaamheidsbeleid

Waar alle hierboven aangehaalde beleidsopties gericht zijn op de instandhouding c.q. kwalitatieve ontwikkeling van onze leefomgeving, dient er tegelijkertijd uiteraard maximaal op toegezien dat alle gekozen eigen instrumenten ook de toets aan het duurzaamheidscriterium kunnen doorstaan.

De leidraad bij het lokale beleid zullen zowel het 'federaal plan duurzame ontwikkeling' zijn als het milieuconvenant. Op het meer concrete niveau van effectieve actiepunten kan ook hier verwezen worden naar Hfst. 4, p.10-16 van het milieujaarprogramma 2001.

Onderliggend beleidsobjectief bij de daar vermelde actiepunten is via een realistisch jaarlijks actieplan op middellange termijn tot een daadwerkelijk geïntegreerde duurzaamheid te komen in de talrijke beleidstakken die raken aan de ontwikkeling van een kwalitatief – en dus duurzaam gestructureerd en/of ingericht – stedelijk leefmilieu.

Kernaccent

Turnhout kent ondanks zijn compacte kernstructuur en de eerder korte interne afstanden een intensief autogebruik. De meest hinderlijke gevolgen hiervan zijn de bijna ontoegankelijkheid van de binnenstad op hoe langer hoe meer piekmomenten en de relatieve onveiligheid voor de zwakke weggebruikers. Dit is allerm minst wenselijk.

Een verdere inbreiding van stedelijke functies met bijzondere aandacht voor de woon- en handelsfunctie in de binnenstad kan enkel kwaliteitsvol worden verwezenlijkt indien de auto zo veel als mogelijk geweerd wordt voor het interne verkeer.

De praktische taakstellingen

De onderscheiden taakstellingen situeren zich op 3 niveaus, nl. :

Het bovenlokaal niveau en het verwante niveau van het stedelijk gebied

Het stedelijk gebied Turnhout is met name in de verbinding tussen de Brabantse stedengordel (Tilburg, Breda en Eindhoven) en Vlaanderen strategisch gelegen. Turnhout heeft er alle baat bij de infrastructurele ontwikkelingen in dat verband van nabij te volgen en er inspraak in af te dwingen.

De E34 dient in dat verband uitgespeeld als verbindingsas bij uitstek. Het stimuleren van deze verbinding vrijwaart (bvb. door een ontsluiting in Nederland via Reusel-Postel) Turnhout en zijn ring van een aanzienlijke overlast – wat van een verbinding via Baarle-Hertog/Turnhout niet gezegd kan worden. Niettemin lijken de beslissende gewestelijke en provinciale overheden tot dusver de voorkeur te geven aan een ontsluiting via Baarle-Hertog/Turnhout. Voorzover deze keuze – o.m. ingevolge de verregaande investeringen op het Nederlands gedeelte van dat traject – definitief zou blijken, zullen wij dit slechts kunnen aanvaarden mits een daarop gerichte aanpassing van zowel de Stw. Op Baarle-Hertog en onze ring concreet gestalte krijgt. Zoniet dreigt een nog grotere verkeersonveiligheid op bedoelde steenweg én een nog belangrijkere overbelasting van de kruispunten van de ring – met dito onveiligheidsstename. Dat één en ander zou leiden tot een hernieuwde vlucht van voertuigen door het stadshart en binnenstedelijke woongebieden behoeft weinig verbeelding. Wij mogen en zullen niet aanvaarden dat een dergelijk bovenlokaal initiatief de finaliteit van onze eigen meerjarenplanning inzake interne mobiliteit zou bedreigen.

Eens te meer illustreert de voormelde discussie rond de Noord-Zuidverbinding dat het belang van de ring van Turnhout zich situeert op beide niveaus van bovenlokale ontsluiting en lokale verkeersverdeling. Het bestuur kan niet dulden dat de Administratie Wegen en Verkeer het belang én de veiligheid van deze grootste lokale verkeersader van ons stedelijk gebied blijft miskennen.

Let wel, de bestaande ring wordt hier bedoeld. Veeleer dan de soms door buitenstaanders gesuggereerde 'doortrekking' van de ring is – zelfs met abstractie van de eventuele verbinding Tilburg-Turnhout - een aangepaste en op de nieuwe rol van Turnhout voorziene herinrichting van de bestaande ring en onze invalswegen noodzakelijk en spijtig genoeg letterlijk van levensbelang.

Het knooppunt E34/N19 is eenvoudig niet aangepast aan zijn functie en (dus) levensgevaarlijk. Sedert januari verzond het College 2 schriftelijke, maar niettemin onbeantwoorde uitnodigingen tot overleg naar de A.W.V.. Het bestuur verbindt zich er echter toe om alle middelen binnen haar bevoegdheid aan te wenden om dit punt binnen de kortst mogelijke tijd op het actie-agenda van de beheerder te plaatsen.

Het ideaalbeeld dat wij daarbij voorstaan impliceert – naast een aanpassing van de verschillende kruispunten vanaf de Kastelein tot de Graatakker/N19 - de uitbouw van een stedelijk platform boven een ondergrondse ring tussen de kruispunten Stw. Op Tielen en N19-Graatakker. Dat de realisatie daarvan binnen de huidige beleidsperiode moeilijk ernstig kan verwacht worden is juist, maar daarom is de noodzaak niet minder en de behoefte om deze noodwendigheid zo vroeg mogelijk aan te kaarten en te funderen des te reëler.

Het is immers ondenkbaar dat bij een verdere ontwikkeling van Turnhout als centrumstad het verkeer van en naar het zuiden onbeperkt door dit kruispunt op een verantwoorde manier zal kunnen blijven worden verwerkt zonder dat de kruisende wegen er fysiek van elkaar gescheiden worden. Denken we even terug aan de toename van passanten in het winkelcentrum de voorbij 5 jaar.

Het aan dit kruispunt gebonden verkeer (zowel auto, fiets als voetganger) voor bijvoorbeeld het nieuwe zwembadcomplex en een nu nog ver vooruit liggende maar toch in te calculeren herbestemming van de ziekenhuisterreinen wordt hierbij dan nog buiten beschouwing gelaten.

Het niveau van de stad Turnhout

Het mobiliteitsplan voor het stedelijk gebied Turnhout in het algemeen en voor Turnhout in het bijzonder zal uitdrukkelijk mee in een autoluwe richting worden gestuurd.

Het bestuur staat een globaal concept voor waarbinnen een duidelijker evenwicht zal bestaan tussen :

1. een gereguleerd autogebruik (in hoofdde ontsluitend en zo min mogelijk intern-verbindend) met voldoende en bij voorkeur strategisch geconcentreerde parkeergelegenheid,
2. een zoveel mogelijk gestimuleerde wandelende of fietsende interne trafiek,
3. een behoeftedekkend openbaar vervoer.

De materiële uitwerking van dit concept dient zich in eerste instantie aan bij de herinrichting van de straten in de binnenstad. Het plan 2002 (herinrichting Warandestraat, Stationsomgeving, Vijfhoek, ...) zal worden bijgesteld en gecontinueerd om middels bijkomende en nog uit te voeren herinrichting van Zeshoek, St.-Antoniusstraat, Leopoldstraat (om enkel de straten van het kerncentrum te noemen) het autoluwe karakter van dit deel van het centrum te onderstrepen en naar de toekomst toe te bestendigen.

Op die manier moet terug een logische circulatie – bij voorkeur te voet of per fiets – gestimuleerd worden die op zijn beurt tot een herwaardering van het winkelaanbod zal leiden omdat de aanzienlijke passage die er in Turnhout is dan op een natuurlijke wijze 'rondgeleid' wordt. Vandaag is er een overvloedige concentratie van publiek in de Gasthuisstraat en wat een vals gevoel van verzadiging geeft bij een belangrijk deel van het potentiële publiek dat wat meer diversiteit apprecieert - en bij gebreke daaraan afhaakt.

Daarom wordt gestreefd naar een 'natuurlijk' circulatiepatroon waarbij de Markt op termijn terug zijn functie van centrale plaats kan krijgen : bvb. vertrekkend vanaf de parking Gasthuisstraat of Viane Zeshoek → Gasthuisstraat/Korte Gasthuisstraat → Markt (ook westkant) → Patersstraat → doorsteek naar Begijnenstraat → Warandestraat → St.-Antoniusstraat/Leopoldstraat → Gasthuisstraat/Korte Gasthuisstraat.

Het spreekt voor zich dat voormelde herinrichting van straten niet volstaat voor dit uiterst wenselijke circulatiesysteem. De aanwezigheid van voldoende en vlot bereikbare parkings is een tweede (of naar systematiek toe zelfs eerste) vereiste.

In dat verband zal de voorziene ondergrondse parking aan de Warande een belangrijke ontwikkeling zijn. Het bestuur zal het gebruik ervan stimuleren door het bovengronds parkeren voor niet-bewoners in de binnenstad merkbaar duurder te maken en het aantal bovengrondse parkeerplaatsen in het kerncentrum stelselmatig af te bouwen. Enkel dan kan met deze eerste groot-parking een effectieve aanzet worden genomen tot een autoluwe kerncentrum.

Afhankelijk van de snelheid van ontwikkeling van de Brepolssite en/of van de behoefte aan een echte stadsrandparking kan dit beleid dan verfijnd worden naar een eindresultaat waarbinnen de Markt opnieuw kan fungeren als multifunctioneel stadsplein zonder (bovengrondse) parkeergelegenheid en waar de ontmoetingsfunctie op een meer natuurlijke wijze kan overheersen (terrassen, evenementen, ...).

Buiten het strikte commerciële centrum maar zeker als noodzakelijk complementaire aansluiting daarop dient een sterk uitgebreide zone-30 gezien. Deze wordt noodzakelijk geacht om 3 hoofdredenen :

1. bevordering van de veiligheid van de zwakke weggebruiker wiens aanwezigheid wordt gestimuleerd,
2. eenduidigheid naar de automobilisten toe, en,
3. de bevestiging van het gevoel dat de wagen in de binnenstad in beperkte mate wordt getolereerd en niet overheerst.

In de nog ruimere zin van de binnenstad dient een promotie van het bewonersparkeren zich aan. Uiteraard vindt deze keuze in eerste instantie haar oorsprong in de logica dat woonkwaliteit én het beperken van het binnenstedelijk verkeer niet kunnen worden gerealiseerd zonder een voldoende bijna-gratis en beschikbaar parkeeraanbod voor bewoners. Maar bijkomend kan ook alleen op die manier de afleiding van bezoekend verkeer naar de daarvoor (te) voorziene parkings gewaarborgd worden.

Uitnodiging

Een slotwoord zou hier op eerste zicht logischer lijken dan een uitnodiging, maar de besluitende connotatie van een slotwoord zou in strijd zijn met het specifieke doel van deze nota. Deze nota pretendeert immers geen volledigheid en nog veel minder enig absoluut karakter, zelfs niet van de grote krachtlijnen ervan.

Bij de redactie overwoog daarentegen de gedachte om vanuit een zo globaal mogelijke visie op de 3 beleidsdomeinen in kwestie een aanzet te geven tot een voortdurend – maar uiteraard gestructureerd - publiek debat over al deze facetten die de verdere ontwikkeling van onze directe leefomgeving zullen bepalen.

Vandaar deze slechts heel voorlopig besluitende uitnodiging aan iedere lezer tot deelname aan dit debat.